

ITALO CALVINO

Yengeç Prens

Resimleyen
Emanuele Luzzati

Çeviren
Meryem Mine Çilingiroğlu

Yapı Kredi Yayınları

Yengeç Prens

Italo Calvino (1923-1985) Küba'da İtalyan bir ailenin çocuğu olarak doğdu. Oğulları iki yaşındayken, Calvino ailesi İtalya'ya yerleşti. İkinci Dünya Savaşı sırasında direniş hareketine katılan Calvino'nun ilk öyküsü 1945 yılında yayımlandı. Yazarlığın yanı sıra gazetecilik yapan, editör olarak çalışan Calvino, çeşitli gazete ve dergilerde yayımlanan yazılarıyla savaş sonrası İtalyan edebiyatının önemli isimlerinden biri haline geldiği gibi, eserleriyle bütün dünyada 20. yüzyılın en önemli yazarlarından sayıldı. Savaş dönemine ve partizan hareketine odaklanan kitaplarını (*Örümceklerin Yuvalandığı Patika*, *Karga Sona Kaldı*, *Savaşa Giriş*), derlediği masallardan oluşan *İtalyan Masalları* izledi, ardından Torino dönemine ait: *Emlak Vurgunu*, *Kirli Hava Bulutu*, *Arjantinkarıncası*, *Sandık Gözlemcisinin Uzun Günü* yayımlandı. Bunları *Kozmokomik Öyküler*, *Sıfır Zaman*, *Görünmez Kentler*, *Kesişen Yazgılar Şatosu*, *Bir Kış Gecesi Eğer Bir Yolcu*, *Palomar* izledi. Calvino roman ve öykülerinin yanı sıra, edebiyat üzerine de makaleler yazdı. *İkiye Bölünen Vikont*, *Ağaca Tüneyen Baron* ve *Varolmayan Şövalye* adlı romanlarının çocuklara yönelik resimli olarak hazırlanmış baskıları da çıktı.

Emanuele Luzzati (Cenova, 1921-2007) İtalyan sanatçı, ırkçı yasalar yüzünden 1940 yılında ülkesini terk etmek zorunda kaldı. Lozan'da Güzel Sanatlar üzerine öğrenim gördü. Voltaire'in *Candide*'inden, Collodi'nin *Pinokyo*'suna, Carroll'un *Alice*'ine kadar pek çok kahramanı resimledi. Tiyatro kurdu, sergiler açtı, çizgi filmler hazırladı. 1995'te Ubu Ödülü'nü, 2005'te Andersen Ödülü'nü aldı. Hayal gücünün zenginliği, kendisine özgü ifade biçimiyle çağın en sevilen sanatçılarından biri oldu, uygulamalı sanat alanında bir usta olarak değerlendirildi.

Meryem Mine Çilingiroğlu (İstanbul, 1977) İstanbul Üniversitesi Felsefe Bölümü'nden mezun olduktan sonra yüksek lisanseğitimi aynı üniversitenin İtalyan Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı'nda tamamladı. Venedik Cà Foscari Üniversitesi'nin uzaktan eğitim kapsamında gerçekleştirdiği ITALS, Yabancı Dil Olarak İtalyanca Eğitimi Vermek adlı yüksek lisans programını bitirdi. Duke (Durham, ABD), Yeditepe ve İstanbul üniversitelerinde İtalyanca Okutmanı olarak çalıştı. Elena Ferrante, Francesco Alberoni, Giorgio Agamben, Alice Taşçıyan, Margaret Mazzantini, Melenia G. Mazzucco, Edmondo de Amicis ve Eugenio Borgna gibi yazarların kitaplarından çeviriler yaptı.

*Italo Calvino'nun
YKY'deki kitapları:*

Görünmez Kentler (2002)
Palomar (2003)
Marcovaldo ya da Kentte Mevsimler (2004)
Paris'te Münzevi (2005)
Sandık Gözlemcisinin Uzun Günü (2005)
Öyküler - Arjantin karması, Emlak Vurgunu,
Kirli Hava Bulutu ve diğerleri (2007)
Jaguar Güneş Altında (2007)
Amerika Dersleri (2007)
Bütün Kozmokokmik Öyküler -
Sıfır Zaman ve Yayımlanmış Yayımlanmamış
Bütün Kozmokokmikler (2007)
Kesişen Yazgılar Şatosu (2007)
Örümceklerin Yuvalandığı Patika (2007)
Sen "Alo" Demeden Önce (2007)
Bir Kış Gecesi Eğer Bir Yolcu (2008)
Atalarımız (2008)
Klasikleri Niçin Okumalı? (2008)
San Giovanni Yolu (2008)
Kum Koleksiyonu (2008)
Yeni Bir Sayfa (2008)

Doğan Kardeş serisinden çıkan kitapları:

Dere Tepe Ters (2009)
İkiye Bölünen Vikont (2009)
Ağaca Tüneyen Baron (2009)
Varolmayan Şövalye (2009)
Afacan Resimler (2013)
Ejderha ile Kelebekler (2013)
Büyülü Kuş (2014)
Yengeç Prens (2014)

Yapı Kredi Yayınları - 4172
Doğan Kardeş Kitaplığı - 579

Yengeç Prens / Italo Calvino
Özgün adı: Il Principe granchio e altre fiabe italiane
Resimleyen: Emanuele Luzzati
Çeviren: Meryem Mine Çilingiroğlu

Kitap editörü: Filiz Özdem
Düzeltili: Ömer Şişman

Grafik uygulama: Süreyya Erdoğan

Baskı: Pasifik Ofset Ltd. Şti.
Cihangir Mah. Güvercin Cad. No: 3/1
Baha İş Merkezi A Blok Haramidere - Avcılar / İstanbul
Telefon: (0 212) 412 17 77
Sertifika No: 12027

Çeviriye temel alınan baskı: Il Principe granchio e altre fiabe italiane,
Oscar Mondadori, 2012
1. baskı: İstanbul, Temmuz 2014
ISBN 978-975-08-2991-8

© Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık Ticaret ve Sanayi A.Ş., 2012
Sertifika No: 12334
Copyright © The Estate of Italo Calvino, 2002 All rights reserved

Bütün yayın hakları saklıdır.
Kaynak gösterilerek tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında
yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık Ticaret ve Sanayi A.Ş.
İstiklal Caddesi No: 142 Odakule İş Merkezi Kat: 3 Beyoğlu 34430 İstanbul
Telefon: (0 212) 252 47 00 (pbx) Faks: (0 212) 293 07 23
<http://www.ykykultur.com.tr>
e-posta: ykykultur@ykykultur.com.tr
İnternet satış adresi: <http://alisveris.yapikredi.com.tr>

Yengeç Prensi

Kitapta yer alan, okunuşları Türkçede farklı olan isimlerin listesi ve yaklaşık olarak okunuşları

Abruzzi: Abrutsi

Baciccin: Baçiçcin

Basilicata: Bazilikata

Bologna: Bolonya

Calabria: Kalabria

Calvino: Kalvino

Caterina: Katerina

Geppone: Ceppone

Ginevrino: Cinevrino

Giovannina: Covannina

Giuanin: Cuannin

Luzzati: Lutsati

Pidduzzu: Piddutsu

Pisa: Piza

Puglia: Pulya

Pulcinella: Pulçinella

Romagna: Romanya

Rosa: Roza

Saracina: Saraçina

Scorzone: Skortsone

Toscana: Toskana

İÇİNDEKİLER

ATLI MASALLARI

Yedi Başlı Ejderha • 11

Üç Şato • 26

Uyuz Delikanlı • 31

DENİZ MASALLARI

Balık Kola • 43

Yengeç Prens • 48

Yosunlarla Kaplı Adam • 55

... İle Dolu Yük Gemisi • 60

Alnı Güzel • 69

Uyuz Şah Sultan • 77

EF SUNLU MASALLAR

Salamanka Okulu • 87

Biber Prens • 95

Kambur, Topal ve Boynu Tutuk • 103

İki Deniz Tüccarı • 106

Şeytan'ın Pantolonu • 116

Yoldan İlk Geçenle Evlendirilen Prensesler • 127

EF SUNLU HAYVAN MASALLARI

- Fırındaki Gülce • 137
- Ruhsuz-Bedenli Büyücü • 145
- Karayılan • 152
- Üç Köpek • 158
- Dünyada Kaybolmuş • 167

EF SUNLU EŞYA MASALLARI

- İncirden Hiç Bıkmayan Kral Kızı • 183
- Çoban Sarayda • 188
- Sihirli Yüzük • 196
- Kuzey Rüzgârı'nın Hediyesi • 205

EF SUNLU KIZ MASALLARI

- Maydanoziye • 215
- Hattula - Puttula • 223
- Elma Kız • 234
- Güneş'in Kızı • 238
- Üç Narın Aşkı
(Süt-gibi-beyaz-kan-gibi-kırmızı) • 246
- Yazarın Notu • 254

Atlı Masallar

Yedi Başlı Ejderha

Toscana Masalı

Bir varmış bir yokmuş, bir balıkçı varmış; uzun zamandır evli olmasına rağmen karısı çocuk doğurmuyormuş. Günlerden bir gün balıkçı ağlarını alıp yakınlardaki gölde balık tutmaya gitmiş ve çok güzel, kocaman bir balık tutmayı başarmış. Balık, adam onu sudan alır almaz, kendisini bırakması için yalvarıp yakarmaya başlamış, kendisini serbest bırakırsa, balıkçıya kısa zamanda çok daha fazla balık tutabileceği bir yer söyleyeceğine söz vermiş. Balığın dile geldiğini duyan balıkçı korkmuş ve hiç düşünmeden onu serbest bırakmış, balık da suya dalıp hemen ortadan kaybolmuş. Balıkçı söylenen yere gidip de, ağı iki üç kere atınca öyle çok balık tutmuş ki, eve yüklü eşek gibi dönmüş.

Karısı, onun nasıl olup da eve onca balık getirdiğini bilmek istemiş; adam da olup biten her şeyi bir bir anlatmış. Kadın, bu olanları duyunca hiddetlenmiş: “Budala! Öylesine güzel bir balığı nasıl kaçıırırsın! Yarın onu yine yakalamaya bak, tutup buraya getir, soslayıp güzelce pişireyim de balığa doyalım bari.”

Balıkçı, ertesi gün, karısını hoşnut etmek için tekrar

göle gidip ağını atmış ve konuşan balığı yine tutmuş. Ama adam bu defasında da balığın ağlayışlarından, ya-karışlarından duygulanıp onu serbest bırakmış, sonra di-ğere yere gidip dilediğince balık tutmuş. Ama eve dönüp de her şeyi anlattığında karısı çılgına dönmüş, ellerini beline koyup ağzına geleni söylemeye başlamış: “Öküz! Sümsük adam! Talih kuşu ille de başına konmak istiyor, anlamıyor musun? Sen ona dudak mı büküyorsun? Ya yarın bana o balığı getirirsin ya da seni getirmediğine bin pişman ederim. Anlaşıldı mı?”

Gün doğarken balıkçı yine göle gitmiş, ağları atmış, çekmiş ve balık işte oradaymış. Bu defa balıkçı, onun ağ-layıp yakarmasına kulak asmamış. Doğru evine koşmuş ve henüz canlı olan balığı eşinin ellerine teslim etmiş, ka-rısı da onu soğuk su dolu bir leğene atmış. Karı koca leğenin başında durup balığın nasıl da büyük olduğuna bakmaya, onu nasıl pişireceklerini düşünmeye koyulmuş-lar. İşte o zaman balık, başını uzatıp, “Madem çarem ve ölümden kaçarım yok, bari izin verin de vasiyetnamemi bırakayım” demiş.

Balıkçıyla karısı bunu kabul edince balık şöyle de-miş: “Beni öldürüp pişirdikten ve böldükten sonra etimi kadın yesin, içinde kaynatıldığım suyu ata içirin, başı-mı köpeğe verin, en büyük üç kılçığımı da bostana ekin. Saframı mutfaktaki kirşilerden birine asın. Üç evladınız olacak, onların birinin başına kötü bir şey geldiğinde, safradan kan akacak.”

Balığı öldürüp de pişirdikten sonra, karı koca dedik-lerini bir bir yerine getirmişler ve kadın da, at da, kö-

pek de aynı gece doğum yapmış; köpek üç enik, at üç tay, kadın da üç erkek çocuk dünyaya getirmiş. Balıkçı: “Bak sen şu işe! Bir gecede dokuz can doğdu!” demiş. Üçüzler birbirlerine o kadar benziyorlarmış ki, üzerlerine bir işaret konmadığı takdirde birbirinden ayırt etmek imkânsızmış. Bostana ettikleri kılçıklardan ise, üç güzel kılıç çıkmış.

Çocuklar büyüyüp de birer delikanlı olduklarında, babaları her birine bir at, bir köpek, bir de kılıç vermiş, üstüne de bir av tüfeği eklemiş. Ama çok zaman geçmeden, üçünden dünyaya ilk geleni evde sefalet içinde yaşamaktan bıkmış ve zengin olmak için dünyayı dolaşmak istemiş. Ata binmiş, köpeği yanına almış, kılıcını ve tüfeğini kuşanmış, evdekileri selamlamış ve yola çıkmış. Yola çıkmadan önce kardeşlerine: “Olur da safra kanayacak olursa, beni aramaya gelin çünkü ya öldüm ya da başıma büyük bir talihsizlik geldi demektir. Elveda!” demiş. Der demez de, dörtmala uzaklaşmış.

Delikanlı, günlerce, hiç bilmediği pek çok ülkeden at üstünde geçmiş, sonra terk edilmiş kocaman bir kentin kapılarına varmış. Kente girmiş. Kentlilerin hepsi karalar giymiş, üzüntü içindelermiş. Bir lokantaya gitmiş, yemek yemek için bir masaya geçmiş ve lokantacıya her şeyin niye kara olduğunu sormuş. Lokantacı, “Nasıl olur! Her gün on ikide köprüye dek gelen ve yemesi için ona bir kız verilmezse, şehre girip rastladığı herkesi yiyen yedi başlı bir ejderha olduğunu duymadınız mı yoksa? Her gün kura çekiliyor. Bugün sıra kralın kızında, ejderhaya yem olmak üzere on ikide köprüye gitmesi gerekiyor. Kral bir

ilan astırdı, ilanda, birisi kızını kurtarırsa, ona kızını vereceği yazılı!” demiş.

Delikanlı, “Peki, kralın kızını kurtarıp şehri böylesi bir beladan kurtarmanın bir yolu yok mudur? Benim güçlü bir kılıcım, güçlü bir köpeğim ve güçlü bir atım var. Haydi gidelim, beni krala götürünüz!” karşılığını vermiş.

Derhal kralın huzuruna çıkarılan delikanlı, ondan ejderhayla mücadele edip öldürmek için izin istemiş.

Ancak kral ona şu karşılığı vermiş: “Cesur delikanlı, bil ki senden önce niceleri bunu yapmayı denedi ve o zavallı bahtsızların hepsi canından oldu. Ama tehlikeyi göze almak ister de ejderhayı yenersen, sana kızımı vereceğim, ölümünden sonra krallığım da sana miras kalacak!” demiş.

Hiç korkuya kapılmayan delikanlı, köpeğini ve atını almış, köprünün korkuluğuna oturmuş.

Saat tam on ikide köprüye, kralın üzerine siyah, ipekli bir elbise geçirmiş kızı ve kraliyet alayı gelmiş. Köprünün ortasına vardıklarında, kraliyet alayı ağlaya ağlaya geri dönmüş, kız ise oracıkta yalnız başına kalmış. Başını çevirdiğinde, köprünün üzerinde oturan köpekli bir adam görmüş. Ona, “Beyefendi, ne yapıyorsunuz burada? Ejderhanın birazdan beni yemeye geleceğini ve görecekt olursa sizi de yiyeceğini bilmiyor musunuz yoksa?” demiş.

“İşte bu nedenle, sizi kurtarmak ve sizinle evlenmek için buradayım!” diye karşılık vermiş delikanlı.

Prences ağlaya ağlaya, “Zavallılık, haydi git, yoksa ejderha sadece beni değil, ikimizi birden yiyecek.

Ejderhada her türlü büyü var. Onu nasıl öldürebilirsin ki?” diye karşılık vermiş.

Prensese baktığı anda âşık olan delikanlı da, “Öyle de olsa sizin aşkınız uğruna tehlikeyi göze almak istiyorum, sonu ne olursa olsun!” demiş.

Tam bu konuşmayı bitirmişler ki, sarayın saati on ikiyi vurmuş. Yerler sarsılmaya başlamış, biraz ötede bir çukur açılmış, ateş ve dumanların arasından yedi başlı ejderha belirivermiş. Ejderha hiç tereddüt etmeden, kocaman yedi ağzını açarak prensesin üzerine atlamış, bir yandan da sevinçten tıslıyormuş çünkü öğün olarak kendisine iki insan bedeni hazırlandığını görmüş. Ama delikanlı boş durmamış. Hemen atından atlayıp ejderha-ya saldırmış, köpeğini onun üzerine salmış ve kılıcını bir öyle bir böyle saplamış, derken peş peşe, ejderhanın altı başını uçurmuş. İşte o zaman Ejderha biraz dinlenmeyi teklif etmiş; nefessiz kalmış delikanlı da, “Tamam, dinlenelim!” demiş.

Ama ejderha kalan başını yere sürüp diğer altı başını tekrar takmış. Bunu gören delikanlı yedi başı birden kesmesi gerektiğini anlamış; hızla ejderhanın üstüne atlamış, kılıcını bir öyle bir böyle sallamış ve yedi başın hepsini koparmayı başarmış. Sonra kılıçla ejderhanın yedi dilini birden kesmiş ve kralın kızına, “Mendilin var mı?” diye sormuş.

Prensес mendilini vermiş, delikanlı da içine yedi dili koymuş. Sonra tekrar ata binmiş, toz ve kan içindeki elbiselerini değiştirip kralın huzuruna derli toplu ve temiz çıkmak için kaldığı hana gitmiş.

Kadere bakın ki, köprünün yakınlarındaki bir kulübede çok kurnaz ve kötü kalpli bir kömürcü oturuyormuş ve olup biten her şeyi görmüş. “Ejderha’nın başlarını yerde bırakan ve güzel görünmek için üstünü değiştirmeye gidip zaman kaybeden bu saf adamdan faydalanmam lazım!” diye düşünmüş. Gitmiş, kesik başları toplamış, bir çuvala doldurmuş, keskin bir bıçağı ejderhanın kanına banmış, kralın yanına koşmuş. “Kral Hazretleri! İşte ejderhanın katili huzurunuzda; başları teker teker kesmek için kullandığım bıçak da işte burada. Krallık sözünüzü tutunuz ve kızınızı bana eş olarak veriniz, Kral Hazretleri!” demiş.

Kral karşısında bu çirkin adamı görünce bozulmuş. Olanları da tam olarak kestiremiyormuş. Cesur delikanlının ejderha tarafından yendiğinden ve kömürcünün son anda, ejderha bitkin düştüğü sırada gidip son darbeyi vurduğundan da şüphelenmiş. Ama ne olursa olsun verilen krallık sözü geri alınamayacağından, “Olaylar dediğin gibi geliştirse kızım senin! Onu alabilirsin!” demek zorunda kalmış.

O sırada kabul salonunda bulunan prenses yapılan anlaşmayı duyunca, kömürcünün yalancı olduğunu, ejderhayı öldürenin o olmadığını, ejderhayı birazdan saraya gelecek olan delikanlının öldürdüğünü haykırmaya koyulmuş. Büyük bir tartışma çıkmış; ama kömürcü pes etmemiş, kanıt olarak çuvaldaki başları göstermiş. Ortada inkâr edilemeyecek bir kanıt olduğundan krala, kızına sakinleşmesini söylemekten ve kömürcünün eşi olmaya hazırlanmasını buyurmaktan başka çare kalmamış.

Kral haberin derhal halka duyurulmasını ve sarayda üç büyük davet verilmesini, son davette de düğünün yapılmasını emretmiş. Bu arada, ejderhayı gerçekte yenen delikanlı da saraya gelmiş; ama kapıdaki nöbetçiler onu kesinlikle içeri bırakmamışlar. Delikanlı, tam o sırada, meydan meydan dolaşıp prenses ile kömürcünün düğün haberini veren ulağın sesini duymuş. Karşı çıkmış, krala konuşmasına izin verilmesini istemiş. Nöbetçiler ona kulak bile asmamış, taviz vermemişler; derken kömürcü gelmiş ve delikanlının hiç tereddütsüz, zor kullanarak kovulmasını emretmiş. Zavallı delikanlı, hiddet içinde gitmekten başka bir şey yapamamış; hana dönmüş ve düğünün olmasını engellemenin, hileyi ortaya çıkarmanın ve ejderhayı asıl öldürenin kendi olduğunu göstermenin bir çaresini aramaya koyulmuş.

Sarayda sofralar kurulmuş, bütün asilzadeler davet edilmiş. Kadifeler giymiş kömürcüyü prensesin yanına yerleştirmiş, adam kısa boylu olduğu için de altına yedi yastık koymuşlar, böylelikle biraz daha uzun boylu duruyormuş.

Delikanlı handa düşünmüş taşınmış, derken ayaklarının dibine kıvrılıp yatmış köpeğine seslenmiş. “Haydi Fido, kralın kızına git, ona oyunlar yap, ama unutma, sadece ona cilve yap, yemek yemeye koyulmalarından önce de sofrayı altüst et, kaç. Dikkatli ol, sakın yakalanma!” demiş.

Sahibinin dediklerini anlayan köpek, koşarak gitmiş, prensesin kucağına atlamış, kuyruk sallamış, onun elini yüzünü yalamış. Prens köpeği tanımış ve onu gö-

rünce çok sevinmiş, bir yandan okşamış, bir yandan da kulağına eğilip kurtarıcısının nerede olduğunu sormuş. Ama bütün bu okşamalardan şüphelenen kömürcü, köpeği salondan kovmak istemiş. Derken sofraya çorbalar konmuş; köpek masa örtüsünün bir ucunu dişleyip çekmiş. Örtüyü çekince, masadaki her şey devrilmiş, yer kırık tabak çanakla dolmuş. Sonra da merdivenlerde tabana kuvvet koşmaya koyulmuş, onu kimse yakalayamamış, nereye gittiğini de kimsecikler görememiş. Davetlilerin arasında anlatılmaz bir kargaşa varmış. Şölene son verilmek zorunda kalınmış, bu da epey yankı uyandırmış.

İkinci şölen sırasında delikanlı köpeğine “Haydi Fido, koş ve dün ne yaptıysan yine aynını yap!” demiş. Prenses köpeği tekrar görünce sevinçten gülmüş ama korku ve şüpheyeye kapılan kömürcü, köpeğin kesinlikle dövüle dövüle kovulmasını istemiş. Ancak prenses köpeği var gücüyle savunmuş, kömürcü de, hiç istemese de, karşı gelmeye cüret edememiş. Bu defasında da çorba geldiğinde çevik köpek masa örtüsünü dişlemiş, her şeyi yere çalıp fişek gibi koşup kaçmış. Nöbetçiler ve hizmetkârlar da onun peşinden koşmuş; epey bir ter dökmüşler ama onu gözden kaybetmişler.

Üçüncü şölende delikanlı, “Haydi Fido, koş ve geçen sefer yaptığın gibi yap ama bu defasında peşinden gelip bana ulaşmalarına izin ver!” demiş.

Köpek her şeyi bir bir yerine getirmiş, onun peşinden giden nöbetçiler de delikanlının handaki odasına dek gelmiş, delikanlıyı tutuklayıp kralın huzuruna götürmüşler.

Kral onu tanımış. “Kızımı ejderhadan kurtarmak isteyen sen değil miydin?” diye sormuş.

“Evet, benim Majesteleri ve kızınızı kurtardım da.”

Bu sözlerin üzerine kömürcü bağırmaya başlamış: “Doğru değil! Ejderha’yı ben kendi ellerimle öldürdüm. Nitekim yedi başını da yanımda getirdim!” diyerek, yedi başın kralın ayaklarına bırakılmasını emretmiş.

Delikanlı istifini hiç bozmadan krala yönelmiş ve ona, “O yedi baş getirdi, ben ise fazla yük taşımamak için sadece dillerini getirdim. Bakalım bu yedi başın ağzında dil var mı?” demiş.

Yedi dili bulamamışlar. İşte o zaman delikanlı dilleri sarmış olduğu mendili cebinden çıkarmış ve her şeyi en başından sonuna kadar anlatmış. Ama kömürcü pes etmeye niyetli değilmiş. Dillerin bir bir ölçülüp ağızlara uygunluğuna bakılmasını istemiş; her başarılı denemede de, hiddetinden altındaki yedi yastıktan birini fırlatmış, sonuncu yastığı fırlattıktan sonra da masanın altına girip kaybolup kaçmış. Ama onu hemen yakalayıp kralın emriyle derhal meydanda asmışlar.

Gelin ve davetliler, herkes sevinç içindeymiş, sofraya oturup kutlama yapmışlar ve düğün sona ermiş. Sonra gece olunca herkes uykuya çekilmiş. Gün doğar doğmaz, delikanlı kalkmış, camı açmış ve tam karşıda, kuşlarla dolup taştan büyük bir orman görmüş, canı ava çıkmak istemiş. Ama karısı onu caydırmaya çalışmış çünkü orası büyülü bir ormanmış, oraya giden de bir daha evine dönemiyormuş. Ama tehlike lafını duyunca iyiden iyiye heveslenen delikanlı atını, köpeğini, kılıcını ve tüfeğini

alıp gitmiş. Bir dolu kuş avlamış, derken korkunç bir fırtına kopmuş, yağmur bardaktan boşanırcasına yağıyor-muş, yıldırımlar, şimşekler çakıyor, gök gürlüyormuş. İliklerine kadar ıslanan ve karanlık çöktüğünden evinin yolunu bulamayan delikanlı, gördüğü bir mağaraya sığınmış. Farklı farklı duruşlara sahip, beyaz mermerden heykellerle dolu bir mağaraymış bu. Ama yorgun düşmüş ve sular içinde kalmış delikanlı buna pek de aldırış etmemiş; kuru odun toplamış, kıyafetlerini kurutup kuşları pişirmek için biraz ateş yakmış.

Kısa süre sonra, baştan aşağı ıslanmış, soğuktan dişleri tıkırdayan yaşlı bir kadıncağız sığınacak bir yer bulmak için oraya gelmiş ve ateşin yanında ısınmak için delikanlıdan izin istemiş. Delikanlı da, “Geliniz, nineciğim, bana arkadaşlık etmiş olursunuz!” demiş.

Yaşlı kadın oturmuş ve delikanlıya kızarttığı kuşlar için tuz, atı için yem, köpeği için kemik, kılıcını yağlamak için de domuz yağı vermiş; ama delikanlı, at ve köpek yer yemez, kılıç da yağlanır yağlanmaz, hepsi birden kıpırtısız, tuzdan birer heykele dönüşmüşler.

Kocasının geri gelmediğini gören prenses, onun öldüğünü sanmış ve acı içindeki kral kentteki herkesin karar bağlamasını buyurmuş.

Gelelim balıkçının evine. İlk doğan evlatlarının gidişinden beri, baba ile kardeşler her gün kırıya asılı safraya bakıyorlarmış. Günlerden bir gün mutfağın safradan akan kanla dolup taşıdığını görmüşler. O zaman ortanca olanı, “Ağabeyim ya öldü ya da başına büyük bir felaket

geldi. Onu arayıp bulmaya gidiyorum. Elveda!” demiş. Kılıcını, tüfeğini kuşanıp atına binmiş, köpeğini yanına almış ve oradan dörtlale uzaklaşmış.

Nereden geçecek olsa, kiminle karşılaşsa ağabeyini sormuş. “Buralardan bana benzeyen bir adam geçti mi?”

Hepsi de ona gülmüş: “Bu güzel işte! Siz o değil misiniz zaten?”

Böylelikle delikanlı ağabeyinin oradan geçtiğini anlıyor ve o yolda ilerliyormuş. Delikanlı krallık kentine varmış, karalar bağlamış halk onun kente girdiğini görünce hayretler içinde kalmış. “İşte o! İşte o! O sağ! Yaşasın! Yaşasın Prensımız!”

Onu kralın huzuruna götürmüşler. Prenses dahil bütün saray erkânı onu ağabeyi sanmış. Kral onu uzun uzun azarlamış; ortanca kardeş hiçbir şey belli etmemiş, özür dilemiş ve prensesle de barışmış. Öyle ustalıkla sorular sormuş, öyle cevaplar almış ki, ağabeyiyle ilgili her şeyi, düğünü ve ortadan nasıl kaybolduğunu öğrenmeyi başarmış.

Geceleyin yattıkları zaman ortanca kardeş kılıcını almış, yatağın ortasına yerleştirmiş ve prensese birinin bir kenarda diğerinin diğer kenarda yatacağını söylemiş. Prenses nedenini pek anlamamış ama yatıp uyumuşlar.

Gün doğarken, yataktan kalkar kalkmaz, o da camı açmış, karşıdaki ormanı görünce, “Oraya avlanmaya gitmek istiyorum!” demiş.

Prenses de, “Önceki defasında atlattığın tehlike ve beni keder içinde bırakmış olman sana yetmedi mi?” demiş.

Delikanlı aldırış etmemiş; atıyla, köpeğiyle, kılıcı ve tüfeğiyle çıkmış gitmiş. Ağabeyinin başına gelenler, onun da başına gelmiş ve o da mağarada tuzdan bir heykele dönüşmüş. Prenses onun geri dönmediğini görünce, bu defasında gerçekten de öldüğünü düşünmüş ve kent kralın buyruğu üzerine gene karalar bağlamış.

Balıkçının evindeki mutfak, kirişe asılı safradan akan kanla dolmuş. En küçük kardeş hiç tereddüt etmeden atıyla, köpeğiyle, kılıcı ve tüfeğiyle ağabeylerini aramaya çıkmış ve atıyla doludizgin ilerlemiş. Yolda o da, “Tıpkı bana benzeyen iki delikanlı gördünüz mü?” diye sormuş.

İnsanlar da, “Ne komik adamsınız! Hep aynı şeyleri sorup duruyorsunuz. Geçen hep siz değil misiniz? Amma da delisiniz siz!” demişler.

Böylelikle en küçük kardeş doğru yolda olduğunu anlamış ve kente varmış, bir ölü dirilse ne kadar şenlik yapılırsa o kadar şenlikle karşılanmış orada; kral da, prenses de, saray erkânı da onu en büyük ağabey sanmış. O da gece prensesle yattığında kılıcını yatağın ortasına yerleştirmiş ve biri bir tarafta, diğeri diğer tarafta uyumuş. Sabah olunca delikanlı camdan bakmış, ormanı görünce, “Ava gidiyorum!” demiş.

Prenses bu defasında da kaygılanmış: “Sen gerçekten de canından mı olmak istiyorsun? Beni hiç mi sevmiyorsun? Her defasında beni korkudan öldürüyorsun!”

Ama en küçük kardeş, ağabeylerini görmek için sabırsızlanıyormuş ve yola çıkmış. Fırtınada mağaraya sığınmış, heykellere bir bir bakmış ve iki ağabeyini tanı-

mış. İçinden, “Burada bir iş var, gözümü açık tutmam lazım!” demiş.

Ateş yakıp da kuşları kızartmaya koyulur koyulmaz, yaşlı kadın çıkagelmiş ve ateşin yanında ısınmak için nazik nazik izin istemiş ama delikanlı ona ters ters bakmış. “Ötede dur, pis cadı, seni yanımda istemiyorum!” demiş.

Yaşlı kadın o şekilde karşılanınca allak bullak olmuş ve ağlamaklı ağlamaklı, “Sizde hiç mi vicdan yok? Hem benim, yemeğinize lezzet katacak ikramlarım var: Kızarmış kuşlar için tuzum, at içim yemim, köpek için kemiğim, hatta silahlarınız paslanmasın diye domuz yağım bile var!” diye karşılık vermiş.

Bunun üzerine delikanlı, “Sahtekâr ihtiyar, beni kandıramazsın!” diye haykırmış ve yaşlı kadının üstüne atlamış, onu yere sermiş, diziyle yere mıhlamış, sol eliyle boğazını sıkmış, sağ eliyle kılıcını kınından çıkarmış, yaşlı kadının boğazına dayamış ve dişlerini sıkarak, “Şerefsiz cadı! Ya ağabeylerimi geri verirsin ya da seni hemen şuracıkta öldürürüm!” demiş.

Yaşlı kadın kimseye kötü bir şey yapmadığını yinelemeye çalışmış ama delikanlı kadının boğazını sıkmaya devam ediyormuş; hal buyken yaşlı kadın büyü yaptığını itiraf etmiş ve kendi hayatını kurtarmak pahasına, delikanlı ne derse yapacağını söylemiş, heykelleri hayata döndürmek için hemen cebinden bir yağ çıkarmış. Delikanlı onu serbest bırakmayı aklından bile geçirmemiş ve kadının arkasına palayı yaslayarak, heykelleri yağlatmış. Derken bütün heykeller birer birer canlanmış ve mağara insanla dolmuş. Kardeşler birbirlerini görür görmez se-

vinç içinde kucaklaşmışlar, canlanan diğer kimseler de en küçük kardeşe nasıl teşekkür edeceğini bilemiyormuş. O kargaşada yaşlı kadın kaçmaya yeltenmiş ve üç kardeş bunu fark etmese kaçmayı neredeyse başaracaktı. Kardeşler yaşlı kadının üstüne atlayıp başını kesmişler; ormandaki büyü kalkmış ve en büyük ağabey ölümlere hayat veren yağı almış.

Krallık kentine dönünce, büyüden kurtulan bütün o insanlar aralarında konuşmaya koyulmuş; üç kardeş de kendi başlarından geçeni anlatıyormuş. Ama en büyük ağabey kardeşlerinin prensesle, kendi eşiyle aynı yatakta yattığını duyunca, kıskançlıktan gelen bir öfkeye kapılmış, kılıcını çekip onları öldürmüştü.

Bu suçu işler işlemez, kalbi büyük bir pişmanlıkla dolmuş, ne olursa olsun, kendi boğazını da kılıçla kesmek istemiş ama etraftaki beyler ona mani olmuş. Derken delikanlı yağ kabını hatırlamış, ölümlerin yaralarını yağlamış ve ölmüş kardeşler hiçbir şey olmamış gibi sağ salim ayağa dikilmiş. Sevinç içindeki büyük ağabey onlardan özür dilemiş, kardeşler de özrü kabul etmiş, ağabeylerinin düşündüğü gibi olmadığını, yatağın ortasına kılıç koyduklarını söylemişler. Kralın huzuruna çıkana kadar yürümeye devam etmişler.

Ağlamaktan iğne ipliğe dönmüş olan prensesi çağırmışlar. Prensesin kafası karışmış çünkü üçünden hangisinin kendi eşi olduğunu bilemiyormuş. Sonunda en büyük ağabey kendini tanıtmış ve kardeşlerini takdim etmiş. Kral da, kardeşleri, büyüden kurtarılan asil beylerden ikisinin kızıyla evlendirmiş, onlara sarayda görev vermiş ve ihtiyar balıkçıları da saraya getirtmişler.

Üç Şato

Monferrato Masalı

Bir delikanlı zengin olmayı aklına koymuş. Annesiyle vedalaşmış ve kente gidip iş aramaya koyulmuş. O şehirde yüz kuzusu olan bir kral varmış, kimse onun için çobanlık yapmak istemiyormuş. Delikanlı ise buna talip olmuş. Kral da ona, “Bak, burada yüz kuzu var. Yarın sabah sürüyü şu çayırdaki otlatmaya götür ama derenin öbür kıyısına geçme çünkü orada onları yiyen bir yılan var. Bütün kuzularımı geri getirirsen sana bahşiş veririm, yok geri getiremezsen ve şayet yılan seni yememişse, seni hemen o saat kovarım!” demiş.

Çayıra gitmek için kraliyet sarayının pencerelerinin önünden geçmek gerekiyormuş, sarayın camından da kralın kızı bakıyormuş. Kız, delikanlıyı görüp beğenmiş ve ona bir pide fırlatmış. Çoban pideyi havada yakalamış ve çayırdaki yemek için yanına almış. Otlığa vardığında çimlerin arasında beyaz bir taş görmüş, kendi kendine, “Kralın kızının pidesini yemek için şu taşın üzerine oturayım!” demiş. Ama taş derenin öte tarafındaymış. Çoban buna aldırış etmemiş, dereyi geçmiş, kuzular da peşinden gitmiş.

Çimenler gürmüş, kuzular rahat rahat otluyormuş, çoban da taşta oturmuş pide yiyormuş. Derken aniden taşın altından bir sarsıntı hissedilmiş, hani yer yarıyor gibiymiş. Delikanlı etrafına bakmış, hiçbir şey görmemiş ve pidesini yemeye devam etmiş. Taşın altından daha da kuvvetli bir başka sarsıntı hissedilmiş ama çoban hiçbir şey olmamış gibi yapmış. Üçüncü bir sarsıntı daha hissedilmiş ve taşın altından üç başlı bir yılan çıkmış, her bir ağzında birer gül varmış ve gül uzatmak ister gibi, üç başıyla delikanlıya doğru ilerliyormuş. Delikanlı gülleri almak üzereymiş ki, yılan üç ağzını açıp onun üstüne atlamış, delikanlıyı bir lokmada yiyip yutabilirmiş. Ama ondan daha çevik olan delikanlı, elindeki sopayla yılanın başlarından birine, sonra diğerine, sonra da öbürüne vurmuş ve o kadar vurmuş o kadar vurmuş ki yılanı öldürmüştü.

Sonra çakısıyla yılanın üç başını kesmiş; ikisini ceke-
tinin cebine koymuş, diğerini ise içinde ne olduğunu görmek için ezmiş. İçinde sırça bir anahtar varmış; delikanlı taşı kaldırmış, karşısına kilitli bir kapı çıkmış. Delikanlı kapının deliğine sırça anahtarı yerleştirince kapı açılmış. Karşısında tamamı sırça, harika bir saray varmış. Her bir kapıdan, sırça hizmetkârlar çıkıyormuş: “İyi günler, efendimiz, ne emredersiniz?”

“Bana bütün hazinelerimi göstermenizi emrediyorum.”

Onlar da delikanlıyı sırça merdivenlerden ve sırça kulelerden çıkarmış, onu sırça atlarla dolu sırça bir ahıra, sırça silah ve zırhlara götürmüşler. Sonra da sırça bir

bahçeye geçirmişler; sırça ağaçlı yollarda, dallara sırça kuşlar konmuş cıvıldıyormuş, sırça göllerin etrafında sırça çiçeklerin filizlendiği tarhlar varmış. Delikanlı sırça çiçeklerden bir demet yapıp şapkasına takmış. Akşamleyin kuzularla birlikte geri döndüğünde, pencereden bakan kral kızı ona, “Şapkanın üzerindeki çiçekleri bana verir misin?” demiş.

“Elbette!” demiş çoban. “Bunlar sırça sarayımın sırça bahçesinden topladığım sırça çiçekler.” Çiçekleri fırlatmış, kız da onları havada yakalamış.

Ertesi gün, taşın oraya geri dönen delikanlı, yılanın diğer başını ezmiş. İçinden gümüş anahtar çıkmış. Taşı kaldırmış, gümüş anahtarı anahtar deliğine sokmuş ve her şeyin gümüştten olduğu bir saraya girmiş. “Emrediniz, efendimiz!” diyen gümüştten hizmetkârlar ona doğru koşup onu gümüş ocakların üzerinde gümüş tavukların piştiği gümüş mutfaklara, gümüş tavusların kuyruklarını açtığı gümüş bahçelere götürmüşler. Delikanlı gümüş çiçeklerden bir demet toplayıp şapkasına takmış. Ardından da, akşamleyin, çiçekleri onları isteyen kral kızına vermiş.

Üçüncü gün yılanın üçüncü başını ezmiş ve içinden altın anahtar çıkmış. Anahtarı deliğe sokmuş ve tamamı altından bir saraya girmiş. Emrindeki hizmetkârların da başlarındaki peruktan çizmelerine dek her şeyi altındanmış, yataklar da çarşaflar da altındanmış, cibinlik de altındanmış, kuşhanelerde de altın kuşlar uçuyormuş. Delikanlı, içinde altın akan fıskiyelerin olduğu altın tarhlı bir bahçede, altın çiçeklerden bir demet toplayıp şapkasına takmış ve akşamleyin onu kral kızına vermiş.

Derken kral cirit oyunu düzenleneceğini ilan etmiş, oyunu kazanan kralın kızıyla evlenecekmiş. Çoban sırça anahtarla kapıyı açmış, sırça saraya girip sırça gemli ve eyerli sırça bir at almış ve cirit oyununa sırça bir zırhla, sırça bir kalkan ve mızrakla gitmiş. Diğer atlıların hepsini yenmiş ve hiç tanınmadan kaçırılmış.

Ertesi gün gümüş bir atla, gümüş kıyafetlerle geri dönmüş; zırhı gümüştenmiş, kalkanı ve mızrağı da gümüştenmiş. Herkesi yenmiş ve gene hiç tanınmadan kaçırılmış. Üçüncü gün altın kuşanarak, altın at üstünde geri dönmüş. Üçüncü defa da herkesi yenince, prenses, “Onun kim olduğunu biliyorum! O bana sırça, gümüş ve altın saraylarından sırça, gümüş ve altın çiçekler hediye etmiş olan kişi!” demiş.

Böylelikle evlenmişler ve çoban kral olmuş.

Onlar ermiş muradına, biz çıkalım kerevetine.

Uyuz Delikanlı

Abruzzi Masalı

Evladı olmayan bir kral varmış ve bundan dolayı da üzüntülüymüş. Hüzne kapıldıkça, ormanda at üstünde geziyormuş. Bir gün, beyaz bir ata binmiş bir beyle karşılaşmış.

“Majesteleri niçin böylesine hüznölüsünüz?” diye sormuş atlı.

“Oğlum yok!” demiş kral. “Krallığım yok olacak.”

“Oğlunuz olsun istiyorsanız,” demiş atlı, “benimle bir anlaşma yapın: Doğacak oğlunuz on beş yaşına geldiğinde, onunla birlikte bu ormana gelip onu bana verin.”

“Oğlum olsun da, ben her anlaşmaya varım!” demiş kral; böylelikle anlaşma yapılmış ve oğul doğmuş.

Altın saçlı, göğsünde altın haç olan bir çocukmuş bu. Günden güne gerek boydan gerek bilgelikten yana büyümüş. On beşini bitirmeden önce, bütün eğitimini tamamlamış ve silah sanatında da usta olmuş. Kral, oğlunun on beş yaşını doldurmasına üç gün kala, odasına kapanıp ağlamaya koyulmuş. Kraliçe onun gözyaşlarına anlam veremiyormuş; derken kral, ona süresi dolmak üzere olan anlaşmadan söz etmiş ve işte o zaman kraliçe de gözyaşlarını tutamayıp ağlamaya koyulmuş. Oğul,

anne ve babasının gözyaşlarına boğulduğunu görüyormuş ama buna bir anlam veremiyormuş. Babası ona, “Oğlum, şimdi seni ormana götüreceğim ve seni, bir anlaşma karşılığında dünyaya gelmeni sağlamış olan cici babana teslim edeceğim!” demiş.

Böylelikle baba oğul, sessizlik içinde, at üstünde ormana gitmişler. Derken, başka nal sesleri duyulmuş; gelen, beyaz atlı beyefendiymiş. Delikanlı tek söz etmeden onun yanına geçmiş, babası da ağlaya ağlaya arkasını dönüp geri gitmiş. Delikanlı tanımadığı beyefendinin yanında, ormanın daha önce hiç katetmediği yollarında, at üstünde gitmeye devam etmiş. Derken devasa bir saraya varmışlar ve beyefendi ona, “Sevgili oğul, burada oturacaksın ve buranın efendisi olacaksın. Ama sana üç şeyi yasaklıyorum: Bu küçük pencereyi açmayacaksın, bu dolabı açmayacaksın ve at ahırına inmeyeceksin.”

Cici baba gece yarısı beyaz atına binip çıkıyor, gün doğana dek de geri dönmüyormuş. Üvey oğul, üç gecenin ardından, yalnız kaldığında merakla kapılıp yasaklı pencereyi açmak istemiş. Açmış da: Pencerenin ötesinde ateş ve alev varmış çünkü orası cehennemin penceresiymiş. Delikanlı tanıdığı birileri var mı diye cehenneme bakınca ninesini tanımış. Nine de onu tanımış ve cehennemin dibinden seslenmiş: “Torunum, torunum benim! Seni buraya kim getirdi?”

Delikanlı da cevap vermiş: “Cici babam!”

“Hayır, torunum,” demiş ninesi, “o senin cici baban değil: O, Şeytan. Kaç, torunum. Dolabı açman, yanına bir elek, bir sabun, bir de tarak alman lazım. Sonra ahıra

in, orada atını bulacaksın. Kaç, Şeytan peşinden geldiğinde de, ona o üç eşyayı fırlat. Şeria nehrini geç, geçtikten sonra artık seni yakalayamaz.”

Daha bir dakika bile geçmemiş ki, delikanlı atı Rafanello’ya binmiş, kaçıyormuş. Cici baba döndüğünde ne delikanlıyı, ne atı ne de dolaptaki eşyaları bulmuş, acısını can çekişen ruhlardan çıkarmış ve cehennemi iyiden iyiye cehenneme çevirmiş. Sonra kaçak delikanlıyı izlemeye koyulmuş. Cici babanın atı, Rafanello’dan yüz misli hızlı koşuyormuş ve ona hiç kuşkusuz yetişirmiş yetişmesine ama üvey oğul tarağı yere atmış ve tarak öyle gür bir ormana dönüşmüş ki, cici baba oradan çıkmak için çok ter dökmek zorunda kalmış. Ormandan çıkıp da gene iz sürmeye koyulduğunda, delikanlı neredeyse yakalanmak üzereymiş ki, eleği fırlatıp atmış. Elek bataklığa dönüşmüş; cici baba oradan, epey bir çabaladıktan sonra, zar zor çıkmış. Delikanlıya üçüncü kez neredeyse yetişmek üzereymiş ki, üvey evlat sabunu fırlatıp atmış. Sabun kaygan bir dağa dönüşmüş; beyaz at, nallarını nereye koysa geri geri gider olmuş. Bu sırada üvey evlat Şeria nehrinin kıyısına varmış, Rafanello’yu akıntıya atlamaya zorlamış. Rafanello yüzerek delikanlıyı diğer kıyıya götürmüş, nihayet kendini dağdan kurtarmış olan cici baba, Şeria sularındaki delikanlıya yetişemeyince hırsını gök güreterek, şimşek çaktırmak, rüzgâr estirmek, yağmur ve dolu yağdırarak çıkarmış. Ama delikanlı artık diğer kıyıya geçmiş bir kere ve at üstünde asil Portekiz kentine yollanmış.

Delikanlı, Portekiz’de tanınmamak için altın saçlarını saklamayı düşünmüş ve kasaptan bir öküzün idrar kese-

sini almış, başına geçirmiş. Bu yüzden, uyuz olmuş gibi görünüyormuş. Rafanello'yu bir çayıra bağlamış, kimse yanaşıp da onu çalamazmış çünkü at Şeytan'ın ahırında kaldığından, insan yemeyi biliyormuş.

Delikanlı, başında idrar kesesiyle kralın sarayının önünde dolaşıyormuş. Onu bahçıvan görmüş, iş aradığını öğrenince de, yamak olarak yanına almış. Bahçıvan onu eve getirdiğinde, karısı evde uyuz birini istemediği için kavga çıkarmış. Bunun üzerine kocası, karısını memnun etmek için, delikanlıyı yakınlardaki tahta barakaya göndermiş ve kendi evine adım atmamasını söylemiş.

Delikanlı geceleyin sessiz sessiz barakadan çıkmış, Rafanello'yu çözmeye gitmiş. Kırmızı renkli bir kral elbisesi giymiş, idrar kesesini başından çıkarmış, altın saçları ay ışığının altında parlamış. Rafanello'ya binip krallık bahçesinde alıştırma yapmaya koyulmuş; çitlerin ve küçük havuzların üzerinden atlıyor; annesinin hediyesi olan, orta, yüzük ve işaret parmaklarına taktığı parlak üç yüzüğü havaya atıp kılıcın ucuyla tutuyor ve benzeri hüner gösterileri yapıyormuş.

Bu sırada kralın kızı camda, mehtabın altındaki bahçeyi seyrediyormuş. Derken, altın saçlı, kırmızı giyimli, hüner gösterileri yapan, at üstündeki delikanlıyı görmüş. İçinden, "Kim olabilir? Bahçeye nasıl girmiş?" diye geçirmiş. "Ne taraftan çıkacağını görmek istiyorum." Böylelikle, onu, daha gün doğmadan, atını bağladığı çayıra bakan demir kapıdan çıkarken görmüş. Beklemiş durmuş ama kısa zaman sonra aynı kapıdan uyuz de-

likanlının, bahçıvan yardımcısının girdiğini görmüş ve görünmemek için pencereyi kapatmış.

Ertesi gece pencerenin önüne geçip beklemeye konulmuş. Derken uyuz delikanlının barakadan ve demir kapıdan çıktığını; kısa süre sonra da, altın saçlı atlının, bu defasında beyaz kıyafetlerle geldiğini ve yeniden alıştırtma yapmaya koyulduğunu görmüş. Gün doğmadan delikanlı çıkmış ve aradan az bir zaman geçtikten sonra uyuz olanı geri gelmiş. Prenses uyuz delikanlının atlı ile bir bağlantısı olabileceğini düşünmeye başlamış.

Üçüncü gece, her şey aynı şekilde gelişmiş; aradaki tek fark atlının siyah giyimli olmasıymış. Prenses içinden, “Uyuz delikanlı ile atlı aynı kişi!” diye geçirmiş.

Ertesi gün bahçeye çıkmış ve uyuz delikanlıya kendisine çiçek getirmesini söylemiş. Uyuz delikanlı üç demet hazırlamış. Biri büyük, biri orta büyüklükte, biri de küçükmüş; demetleri bir sepete yerleştirip prensese götürmüştü. En büyük demette ortaparmağındaki yüzük takılıymış, orta büyüklükte olanında yüzükparmağındaki yüzük takılıymış, küçük demette ise serçeparmağındaki yüzük takılıymış. Prenses yüzükleri tanımış, sepeti altınla doldurup geri vermiş.

Uyuz delikanlı, altın dolu sepeti bahçıvana götürmüştü. Bahçıvan karısıyla kavgaya tutuşmuş. “Gördün mü, bak?” demiş. “Sen eve adım atsin istemiyorsun, oysa prenses onu kendi huzuruna çağırıp ona altın dolu sepet veriyor!”

Ertesi gün prenses, uyuz delikanlının kendisine portakal getirmesini istemiş.

Uyuz delikanlı ona üç portakal getirmiş. Biri olgun, biri orta kıvamda, biri de hammış. Prenses portakalları masaya koymuş. Kral, “Neden sofraya ham portakal getiriyorsunuz?” diye sormuş.

“Onları uyuz delikanlı getirdi!” demiş Prenses.

Kral, “Uyuz delikanlıyı bir dinleyelim bakalım, söyleyin yukarı gelsin!” demiş ve uyuz delikanlı gelip de huzuruna çıktığında ona neden o üç portakalı topladığını sormuş.

Uyuz delikanlı yanıt vermiş: “Majesteleri, sizin üç kızınız var, biri evlenme çağında, biri neredeyse evlenme çağında, diğerininse daha zamanı var.”

Kral, “Doğru!” demiş ve bir duyuru astırmış:

Büyük kızımınla evlenmeyi isteyen herkes resmi geçit yapsın, kızım her kime mendilini verirse o seçilecek.

Kraliyet pencerelerinin önünde büyük bir geçit töreni yapılmış. Önce bütün kralların oğulları, sonra bütün baronlar, ardından bütün şövalyeler, topçular ve piyadeler geçmiş. Son sıranın en sonunda da uyuz delikanlı varmış. Prenses mendilini ona vermiş.

Kızının uyuz delikanlıyı seçtiğini öğrenen kral, onu evden kovmuş. Kız uyuz delikanlıyla birlikte barakaya gitmiş. Uyuz delikanlı ona yatağını vermiş, kendisi ise ateşin başında yatıp uyumuş, “Uyuz biri, kral kızına yaklaşılamaz!” demiş. “O halde, gerçekten de uyuz!” diye düşünmüş prenses. Pişman olup, “Ah! Ben ne yaptım!” demiş.

Portekiz Kralı ile İspanya Kralı arasında savaş çıkmış ve herkes savaşmaya gitmiş. Uyuz delikanlıya, “Herkes savaşa gidiyor, kral kızını eş olarak alan sen, gitmiyor musun yoksa?” diye sormuşlar. Savaşta ölsün diye ona topal bir at vermişler. Uyuz delikanlı topal atı almış, Rafanello’nun bağlı olduğu çayıra gitmiş, kırmızılar giymiş, babasının hediye etmiş olduğu zırhı üzerine geçirmiş ve Rafanello’ya binip savaşa gitmiş. Portekiz Kralı’nın etrafı düşmanla çevriliymiş. Kırmızı giyimli atlı gelmiş, düşmanları dağıtmış ve kralın hayatını kurtarmış. Savaş meydanında hiçbir düşman ona yaklaşamıyormuş. Delikanlı kılıcını sağlı sollu salhyormuş, atı da diğer bütün atlara korku sahyormuş. Böylelikle o gün galip gelmişler.

Kralın kızı her akşam saraya gidip savaş havadislerini alıyormuş. Ona kralın hayatını kurtaran ve savaştan galip çıkılmasını sağlayan kırmızı giyimli, altın saçlı atlıyı anlatmışlar. Prenses de içinden, “Bu benim atlım, geceleyin bahçede gördüğüm delikanlı! Ben de gidip kendime uyuz olanını aldım!” demiş. Üzgün üzgün barakaya dönmüş ve uyuz delikanlının ateşin başında uyuduğunu görmüş, eski pelerinine sarınmış yatıyormuş. Prenses gözyaşlarına hâkim olamamış.

Gün doğarken uyuz delikanlı kalkmış, topal atını alıp savaşa gitmiş. Yola çıkmadan önce, her zamanki çayıra gitmiş. Topal atı Rafanello’yla, üzerindeki paçavraları da beyaz bir kıyafet ve zırhla değiştirecek, başına taktığı idrar kesesini çıkarıp altın saçlarını serbest bırakacaktı. O gün de, beyaz giyimli atlının müdahalesiyle savaş kazanılmış.

Kralın kızı, bu yeni havadisleri duyunca ve uyuz delikanlıyı gene ateşin başında uyuklar halde bulunca, kötü kaderine hiç olmadığı kadar üzülmüş.

Üçüncü gün, altın saçlı atlı savaş meydanına siyahlar içinde çıkmış. Bu defasında İspanya Kralı'nın kendisi ve yedi oğlu da meydandaymış. Altın saçlı atlı, yedisiyle birden mücadele etmiş. Birini öldürmüş, ikincisini öldürmüş, sonunda hepsini yenmiş ama yedincisi ölmeden önce, kılıçla atının sağ kolunu yaralamış. Savaşın sonunda Portekiz Kralı yaranın tedavi edilmesini istemiş ama atlı, diğer akşamlar yaptığı gibi, kaçmış.

Kralın kızı, altın saçlı şövalyenin yaralandığını duyduğunda, bundan büyük üzüntü duymuş çünkü tanımadığı bu adama hâlâ âşıkmiş. Eve, uyuz delikanlıya karşı hiç olmadığı kadar kırgın dönmüş ve ateşin yanında kıvrılmış delikanlıya küçümseyerek bakmaya koyulmuş. Bakınca pelerininin açık düğmesinin altından kıymetli, siyah kadife bir kumaş, öküzü idrar kesesinin bir ucundan da bir tutam altın saçın çıktığını görmüş.

Yaralı delikanlı, diğer akşamlardaki gibi üzerini değiştirememiş ve yorgunluktan bitap düşüp kıvrılıp yatmışmış.

Kralın kızı hayret, sevinç ve kaygıyla haykırmış; onu yeniden uyandırmamak için sessiz sessiz barakadan çıkmış, babasının yanına koşmuş: “Sizin için savaşları kim yenmiş gelin görün! Gelin görün!” demiş.

Kral, saray erkânıyla birlikte tahta barakaya gitmiş. Uyuz kılığına girmiş atlıyı tanıyıp, “Evet, o!” demiş. Atlıyı uyandırmışlar, onu sırtlarında taşımak istiyorlar-

mış ama kralın kızı, atlının yarasını iyileştirmesi için cerrahı çağırmış. Kral, hemen düğün yapmak istemiş ama delikanlı, “Önce annemle babama haber vermem lazım çünkü ben de kral evladayım” demiş.

Delikanlının anne babası gelmiş ve öldü sandıkları oğullarına kavuşmuşlar ve hep beraber düğün sofrasına kurulmuşlar.

Deniz Masalları

Balık Kola

Sicilya Masalı

Bir zamanlar Messina'da, Kola adında bir oğlu olan bir kadın yaşarmış. Kola sabahtan akşama kadar hep denizde dururmuş. Annesi de ona kıyından, "Kola! Kola! Karaya çık, ne yapıyorsun? Sen balık değilsin ki!" diye seslenirmiş.

Oğlu da hep daha uzaklara yüzermiş. Zavallı annenin bağırmaktan karnına ağırlar girermiş. Günlerden bir gün, oğlu onu o kadar bağırtmış, o kadar bağırtmış ki, zavallı kadıncağızın sabrı taşmış, "Kola! Dilerim balık olasın!" diye haykırmış.

Hiç demeseymiş keşke! O gün cennetin kapıları açılmış herhalde, öyle ki ne dilense oluyormuş. Kola bir anda yarı insan, yarı balık olmuş, parmakları ördek ayağı gibi, boğazı da kurbağa boynu gibi olmuş. Kola karaya bir daha ayak basamamış, annesi de o kadar üzülmüş ki, çok geçmeden kahrından ölmüş.

Messina denizinde yarı insan, yarı balık birinin olduğu haberi kralın kulağına kadar gitmiş. Kral da bütün denizcilere, Balık Kola'yı görürlerse, kendisinin onunla konuşmak istediğini söylemelerini buyurmuş.

Günlerden bir gün bir denizci, kayıkla açılınca Kola'yı yakınlarda yüzerken görmüş. "Kola!" diye seslenmiş. "Messina Kralı seninle konuşmak istiyor!"

Balık Kola da hemen kraliyet sarayına yüzmüş.

Kral onu görünce en tatlı yüzünü göstermiş. "Balık Kola," demiş, "mademki, böylesine güzel yüzüyorsun, Sicilya'nın etrafını baştan sona kadar yüz ve denizin en dibinde neler olduğunu bana anlat!"

Balık Kola itaat edip Sicilya'nın etrafında yüzmeye koyulmuş. Kısa süre sonra geri dönmüş. Denizin dibinde dağlar, vadiler, mağaralar ve her çeşit balık gördüğünü söylemiş, sadece Fener'den geçerken korkmuş çünkü orada en derine kadar inememiş.

"Peki ama Messina neyin üzerine kuruluymuş?" diye sormuş kral. "Derine inip neyin üzerinde durduğumuzu görmen lazım."

Kola dalmış ve bir gün boyunca denizin derinliklerinde kalmış. Sonra gene su yüzeyine çıkmış ve krala, "Messina bir kayalığın üzerine kurulmuş, bu kayalık da üç sütunun üstünde duruyor: Bunlardan birisi sağlam, birisi çatlamış, biri de kırık. Ah Messina, Messina, bakmadın gözümün yaşına!"

Bu söylenenler, denizin Fener Burnu'nda dipsiz olması Kral'a rahat vermemiş. "Kola, Fener'de denizin aşağı yukarı ne kadar derin olduğunu bana söylemen lazım!" demiş.

Kola dalmış ve iki gün denizin derinliklerinde kalmış, su yüzeyine çıktığında denizin dibini görmediğini, bir kayanın altından duman bulutunun çıktığını ve suyu bulandırdığını söylemiş.

Merakına gem vuramayan kral, “Fener Kulesi’nin tepesinden atla!” demiş.

Kule burnun tam ucundaymış ve eski zamanlarda orada bir kişi nöbet tutarmış, akıntı varken de biri bo-
razan çalar, biri de Fener’in uzağından geçmeleri için ge-
milere uyarı mahiyetinde bayrak çekermiş. Balık Kola en
tepeden denize atlamış. Kral bir gün beklemiş, iki gün
beklemiş, üç gün beklemiş ama Kola görünürde yokmuş.
Nihayet Kola görünmüş ama beti benzi ölü gibi solgun-
muş.

“Ne var, Kola?” diye sormuş kral.

“Korkudan ölecektim neredeyse!” demiş Kola. “Bir
balık gördüm, ağzına bir geminin tamamı girerdi! Beni
yutmaması için Messina’yı taşıyan üç sütunun birinin ar-
kasına saklanmam gerekti!”

Kral, bu sözleri ağzı açık dinlemiş; ama Fener’in ne
kadar derin olduğuna yönelik lanet olası merakı bir türlü
geçmek bilmemiş. Kola da, “Hayır, Majesteleri, bir daha
dalmam, korkuyorum!” demiş.

Onu ikna edemediğini gören Kral, birbirinden değerli
taşlarla bezeli göz kamaştırıcı tacını başından çıkarıp de-
nize fırlatmış. “Git al onu, Kola!”

“Majesteleri ne yaptınız siz? Krallık tacı o!”

“Dünyada o tacın eşi benzeri yok!” demiş kral.
“Kola, tacı bul!”

“Madem bunu yapmamı istiyorsunuz, Majesteleri,”
demiş Kola, “dalacağım. Ama kalbimin sesi bana bir
daha su yüzüne çıkmayacağımı söylüyor. Bana bir avuç
mercimek veriniz. Hayatta kalırsam, su yüzüne ben ken-

dim çıkacağım; yok mercimeklerin suda yüzdüğünü görürseniz, bir daha geri dönmeyeceğim demektir.”

Kola'ya mercimekleri vermişler, o da denize dalmış.

Beklemişler, beklemişler; uzun bir bekleyişin ardından mercimekler su yüzeyine çıkmış. Balık Kola'nın dönmesi bekleniyormuş hâlâ. O ise başında tacıyla denizin dibindeymiş; balıkların, ahtapotların, yengeç ve küçük mürekkepbalıklarının kralıymış artık.

Yengeç Prens

Venedik Masalı

Bir zamanlar bir balıkçı varmış; ailesini doyuracak miktarda ekmeği kazanacak kadar balığı bir türlü tutamıyormuş. Günlerden bir gün, ağıları atınca, kaldırılması güç, ağır bir şey tutmuş, çekmiş de çekmiş, gözle tamamı görülemeyecek kadar kocaman bir yengeçmiş bu. “Ah bu defasında ne balık tuttum ama! Bununla çocuklarıma ekmek alabilsem keşke!”

Yengeci sırtlanıp evine dönmüş, karısına sofrayı kurmasını, birazdan eve ekmek getireceğini söylemiş. Ve yengeci kraliyet sarayına götürmeye gitmiş.

“Yüce Majesteleri,” demiş Kral’a, “bu yengeci satın alma lütfunda bulunur musunuz diye sormak için huzurunuzda geldim. Eşim sofrayı kurdu ama eve götürecek ekmeğim yok.”

Kral yanıt vermiş: “Yengeci ne yapayım istiyorsun? Onu başkasına satamaz mısın?”

Tam o sırada kralın kızı içeri girmiş: “Ah ne güzel bir yengeç, ne güzel bir yengeç! Babacığım, onu hatırım için al, onu hatırım için al, ne olursun! Onu kefaller ve mercanbalıklarıyla beraber balık havuzuna koyarız.”

Kralın bu kızı balıklara tutkunmuş ve saatlerce bahçedeki balık havuzunun başında oturur, yüzen kefal ve mercanbalıklarına bakarmış. Baba, kızının üstüne titriyormuş, haliyle bu isteğini yerine getirmiş. Balıkçı, yengeci balık havuzuna bırakmış ve karşılık olarak, çocuklarını bir ay boyunca doyuracak kadar altınla dolu bir kese almış.

Prenses, yengece bakmaktan bıkip usanmıyor, balık havuzunun başından hiç kalkmıyormuş. Yengeçle ilgili her şeyi, onun alışkanlıklarını öğrenmiş; öğleyin on ikiden üçe kadar ortadan kaybolduğunu da biliyormuş, nereye gittiği ise meçhulmüş. Günün birinde kralın kızı yengecini hayranlıkla seyrederken, zilin çaldığını duymuş. Balkondan bakınca, kapıda para dilenen zavallı, derbeder bir adam olduğunu görmüş.

Ona altın dolusu bir kese atmış ama dilenci parayı havada yakalamakta atik davranamamış ve kese çukura düşmüş. Dilenci, keseyi arayıp bulmak için çukura inmiş, sulara dalıp yüzmeye başlamış. Çukur, kim bilir nerelere dek uzanan bir yeraltı kanalıyla kralın balık havuzuna bağlanıyormuş. Dilenci, suda yüzmeye devam ederek güzel bir havuza varmış; kurulu bir sofranın bulunduğu, tüllerle kaplı, kocaman bir yeraltı salonuna çıkmış. Havuzdan çıkmış, tüllerin arkasına saklanmış. Saat tam on ikide, havuzun ortasından yengecin kabuğunun üzerine oturmuş bir peri çıkmış. Peri ile yengeç salona atlamışlar, peri değneğiyle yengece değmiş ve yengecin kabuğundan yakışıklı bir delikanlı çıkmış. Delikanlı sofraya oturmuş, Peri değneğiyle yere değmiş ve tabaklarda

yiyecekler, şişelerde içecekler belirmiş. Delikanlı yedik-ten ve içtikten sonra, gene kabuğuna çekilmiş. Peri ona değneğiyle değince yengeç onu yine sırtına almış, havuza dalmış ve ikisi birden ortadan kaybolmuş.

Bunun üzerine derbeder adam tüllerin arasından çıkmış, o da havuza atlamış ve suda yüzerek kralın balık havuzuna varmış. Kralın kızı orada durup balıklara bakıyormuş, suyun üzerinde adamın beliren başını görünce, “Ne yapıyorsunuz siz burada?” diye sormuş.

“Sessiz olunuz, hanımım!” demiş dilenci. “Size anlatacak muhteşem bir hikâyem var.” Sudan çıkıp her şeyi anlatmış.

“Artık yengecin on ikiden üçe dek nereye gittiğini biliyorum!” demiş kralın kızı. “Tamam, yarın on ikide oraya beraber gidip bakacağız.”

Böylelikle ertesi gün, yeraltı kanalından yüzerek balık havuzundan salona varmışlar ve beraberce tüllerin arkasına saklanmışlar. İşte, saat on ikide peri, yengecin üzerinde belirivermiş. Peri değneğini yere deşdirmiş, kabuğun içinden yakışıklı bir delikanlı çıkmış, yemeğe oturmuş. Prenses, yengeci zaten beğeniyormuş beğenmesine ama yengeçten çıkan delikanlıyı daha da çok beğenmiş ve ona bir anda âşık olmuş.

Yengecin, yanında duran kabuğunu görünce, kimseye görünmeden içine saklanıvermiş.

Delikanlı yengecin kabuğuna girdiğinde, kabuğun içinde o güzel kızı bulmuş. “Sen ne yaptın?” demiş kısıksesle. “Peri bunu fark edecek olursa ikimizi birden öldürür.”

Kralın kızı da çok kısık sesle, “Ama ben seni, üzerindeki büyüden kurtarmak istiyorum!” demiş. “Bana ne yapmam gerektiğini söyle.”

“Bu mümkün değil!” demiş delikanlı. “Kurtulmam için beni sevecek ve benim için hayatını feda etmeye hazır bir kız lazım.”

Prenses, “O kız benim!” demiş.

Kabuğun içinde bu konuşma yapılırken, peri, yengecin kabuğunun üstünde oturuyormuş; delikanlı da, yengeç ayaklarını her zamanki gibi hareket ettirerek, kralın kızının orada saklandığına dair şüphe uyandırmadan periyi yeraltı yollarından açık denize bırakmış. Periyi bıraktıktan sonra yeniden balık havuzuna yüzmüş, prens –çünkü delikanlı bir prensmiş– kabuğun içindeki âşığına, kendisini kurtarmak için ne yapması gerektiğini anlatmış: “Deniz kıyısındaki kayalardan birinin üzerine çıkman ve müzik çalıp şarkı söylemen lazım. Peri müziğe bayılıyor ve seni dinlemek için denizden çıkıp sana, ‘Çalınız, güzel genç kız, müziğinizi pek beğendim!’ diyecek. Sen de ona, ‘Tabii çalarım, yeter ki bana başınızın üzerindeki çiçeği verin!’ diye karşılık vereceksin. Çiçeği eline aldığın zaman ben kurtulmuş olacağım çünkü o çiçek benim hayatımdır.”

Bu sırada delikanlı balık havuzuna geri dönmüş ve kralın kızı kabuktan çıkmış.

Dilenci bir başına yüzmüş ve prensesi bir daha görmeyince kendi başına iş açtığını düşünmüş, derken genç kız balık havuzundan çıkmış, dilenci adama teşekkür edip onu ziyadesiyle ödüllendirmiş. Sonra babasına gitmiş,

ona müzik ve Őan öğrenmek istediğini söylemiş. Kızının her isteğini yerine getiren kral da, ders vermeleri için en başarılı müzisyenleri, Őarkıcıları  aĐırtmıŐ.

Kralın kızı, müzik ve Őan öğrenir öğrenmez, “Baba, deniz kıyısındaki kayaların birinde keman  almak istiyorum!” demiş.

Kral, “Deniz kıyısında, kayanın üzerinde keman  almak mı? Delirdin mi sen?” demiş ama her zamanki gibi kızının isteğini yerine getirmiş ve onu, beyaz giyimli sekiz nedimesiyle birlikte kıyıya göndermiş. Herhangi bir tehlikeye karşı, onu biraz uzaktan izlemeleri için de peşinden silahlı askerler göndermiş.

Kralın kızı bir kayanın üzerine oturmuş keman çalıyormuş; etrafında sekiz kayaya oturmuş beyazlar içindeki sekiz nedimesi varmış. Derken dalgaların içinden peri  ıkıvermiŐ. “Ne güzel  alıyorsunuz!” demiş. “ alınız,  alınız, çok hoŐuma gidiyor!”

Kralın kızı da ona, “Tabii çalarım, yeter ki siz bana başınızın üzerindeki çiçeği verin çünkü ben çiçeklere bayılırım!” diye cevap vermiş.

“ i eği attığım yerden almayı baŐarırsanız onu size veririm.”

“Attığınız yerden çiçeği alacağım!” demiş, çalıp söylemeye koyulmuş. Őarkısı bittiğinde de, “Şimdi bana çiçeği veriniz!” demiş.

“Al işte!” diyen peri, çiçeği denize, olabildiğince uzağa fırlatmış.

Prences çiçeğin dalgaların arasında yüz d Ğ n  görmüş, denize atlamış, yüzmeye koyulmuş. R zg rda

uçuşan beyaz t  lleriyle, kayalıklara dikilmiş nedimeler, “Hanımımız! Hanımımız! İmdat, imdat!” diye haykırmaya başlamış. Ama prenses y  zd  k  e yüzüyor, dalgaların arasında kayboluyor, ardından da su yüzüne çıkıyor-muş, çiçeğe ulaşabilece  inden şüpheye kapıldığı anda bir dalga çiçeği kızın eline sürüklemiş.

Tam o sırada aşağıdan bir ses gelmiş:

“Bana hayatımı geri verdin ve karım olacaksın. Artık korkma! Hemen altındayım, seni kıyıya ulaştıraca  ım. Ama kimseye, babana bile bir şey söyleme. Gidip anne-me babama haber vermem lazım, yirmi dört saat içinde seni istemek için geri geleceğim.”

Yengeç onu kıyıya götürürken kız sadece, “Peki, peki, anladım!” diye karşılık verebilmiş çünkü nefessiz kalmış.

Eve dönünce prenses babasına çok e  lendi  ini söylemiş, başka söz de etmemiş.

Ertesi gün saat üçte, davullar, borazanlar ve at nallarının sesleri duyulur olmuş. Bir ulak, kralının oğlunun bir görüşme talep ettiğini söylemek için oraya gelmiş.

Prens, prensesi resmi olarak istemiş, ardından da olanların hepsini anlatmış. Kral hiçbir şeyden haberdar edilmediği için biraz bozulmuş; kızını   a  ırmış, kız da koşarak prensin kollarına atlamış: “O benim kocamdır, o benim kocamdır!” demiş ve kral bir an evvel d    n yapmaktan başka çare olmadığını anlamış.

Yosunlarla Kaplı Adam

Liguria Masalı

Bir kral, kaybolmuş kızını geri getirene büyük bir servet vereceğini bütün meydanlarda duyurmuş. Ama duyurusu hiçbir sonuç vermemiş çünkü kızın nerede olduğunu kimsecikler bilmiyormuş. Onu bir gece vakti kaçırmışlar ve bütün ülke karış karış aranmış.

Uzak denizlere yolculuk eden bir kaptan, kızın karada değilse, denizde olabileceğini düşünmüş ve onu aramak için bir gemi hazırlatmış. Ama mürettebat oluşturmak istediğinde, denizci bulamamış çünkü kimse sonunun nasıl olacağı belli olmayan bu tehlikeli yolculuğa çıkmak istemiyormuş.

Kaptan rıhtımda bekliyormuş, kimse gemisine yanaşmıyor, kimse ilk binen olmaya cesaret edemiyormuş. Rıhtımda, derbeder bir sarhoş olarak tanınan Baciccin Tribordo da varmış, onu gemisine alan olmazmış. Kaptan ona, “Söyle bakalım, gemime binip benimle gelmek ister misin?” diye sormuş.

“Tabii isterim.”

“O halde atla!” demiş ve Baciccin Tribordo gemiye ilk binen olmuş. Bu sayede diğerleri de cesaretlenip gemiye binmişler.

Gemide, Baciccin Tribordo kılını bile kıpırdatmıyor, meyhaneleri özlüyormuş; herkes de ona söyleniyormuş çünkü erzak azmış ve onun gibi hiçbir iş yapmayan birini gemide tutmak zorunda kalıyorlarmış. Kaptan ondan kurtulmaya karar vermiş. Denizin ortasındaki ıssız kayalığı göstererek, “Oradaki adacığı görüyor musun?” demiş. “Filikaya bin, gidip oraya bir göz at bakalım. Biz de şu yakınlarla bir bakarız.”

Baciccin Tribordo filikaya binmiş, gemi yelken açmış ve onu denizin ortasında yalnız başına bırakmışlar. Baciccin kayalığa yaklaşmış. Kayalıkta bir mağara varmış, içine girmiş. Mağaranın ucunda çok güzel bir kız bağlı halde duruyormuş ve kız, kralın kızıymış. “Beni nasıl buldunuz?” demiş Baciccin Tribordo’ya.

“Ahtapot tutmaya çıkmıştım!” demiş Baciccin.

“Beni kocaman bir ahtapot kaçırıp buraya hapsetti!” demiş kralın kızı. “O gelmeden, kaçın! Ama biliniz ki, bu ahtapot günde üç saat barbunya balığına dönüşüyor, o zaman onu yakalamak kolay ama onu hemen öldürmek gerekli, yoksa martı olup uçuyor.”

Baciccin Tribordo, kayığıyla birlikte kayalığa saklanmış. Denizden bir ahtapot çıkmış, kocamanmış ve her bir koluyla adanın etrafını çevreleyebilirmiş; bütün vantuzlarını hareket ettirmeye koyulmuş çünkü kayalıkta insan kokusu almış. Ama balığa dönüşmesi gereken saat gelmiş ve aniden barbunyaya dönüşüp denizin içinde kaybolmuş. Bunun üzerine Baciccin Tribordo ağlarını atmış, ağını ne zaman atsa içinde kefaller, mersinbalıkları, sinaritler buluyormuş, nihayet kıvranan barbunyayı da yakalamış. Baciccin hemen küreği alıp ona öldürücü bir darbe

indirmeye yeltenmiş ama barbunya ortadan kaybolmuş, onun yerine martıya vurmuş, martı da ağın üstünden havalanmış. Martı uçamıyormuş çünkü kanatlarından biri kürek yüzünden kırılmış, bunun üzerine ahtapota dönüşmüş ama kolları yara bere içindeymiş ve siyah bir kan akıtıyormuş. Baciccin üstüne çıkıp onu kürek darbeleleriyle öldürmüş. Kralın kızı sonsuz minnetini ifade etmek için ona elmas bir yüzük vermiş.

Baciccin, “Gel, seni babana götüreyim!” demiş ve kralın kızını kayığa bindirmiş. Ama kayık küçükmiş ve denizin ortasındalarmış. Dur durak demeden kürek çekip yol almışlar, derken uzaktan bir gemi görmüşler. Bacciccin küreğin üzerinden kral kızının kıyafetini sallamaya koyulmuş. Onları gemiden görüp gemiye bindirmişler. Bu, Bacciccin’in denize terk edildiği gemiymiş. Kaptan, Baciccin’in kral kızıyla döndüğünü görünce, “Ah zavallı Baciccin Tribordo! Biz de seni kaybettik sanmıştık, seni çok aradık! Ve sen kralın kızını buldun! İçelim, zaferini kutlayalım!” demeye başlamış. Baciccin Tribordo duyduklarına inanamamış, ne zamandır ağzına bir damla bile içki koymuyormuş çünkü.

Yola çıktıkları liman neredeyse göz mesafesindeymiş. Kaptan Baciccin’i içirmiş, Baciccin de içmiş; öyle içmiş, öyle içmiş ki, sarhoşluktan yere yıkılmış. İşte o zaman kaptan, kralın kızına: “Babanıza sizi o ayyaşın kurtardığını söylemeyeceksiniz ya! Ona sizi benim kurtardığımı söylemeniz lazım çünkü geminin kaptanı benim ve o benim buyruklarımı yerine getirmiş bir adamım sadece!” demiş.

Kralın kızı evet de, hayır da dememiş. “Ne diyeceğimi ben bilirim!” diye karşılık vermiş. Bunun üzerine kaptan, Baciccin Tribordo’dan daimi olarak kurtulmaya karar vermiş. Hemen o gece sarhoş Baciccin’i alıp denize atmışlar. Gün doğduğunda gemi limandan görünür olmuş; sancaklarla kralın kızını sağ salim getirdiklerini işaret etmişler; rıhtımda bando müziği çalıyormuş, kral ve bütün saray erkânı beklemedeymiş.

Kralın kızıyla kaptanın düğün tarihi saptanmış. Düğün günü, sudan baştan aşağı yeşil yosunlarla kaplı bir adam çıkmış, ceplerinden ve kıyafetindeki yırtıklardan balıklar, minik yengeçler çıkıyormuş. Bu adam, Baciccin Tribordo imiş. Kıyıya çıkmış, başını ve bedenini kaplayan o yosunlu haliyle, yerde sürüklene sürüklene kente gitmiş. Tam o sırada düğün alayı geçiyormuş. Alay, karşısında yosunlara bulanmış yeşil adamı görünce durmuş. “Bu da kim?” diye sormuş kral. “Tutuklayın onu!” Nöbetçi askerler harekete geçmiş ama Baciccin Tribordo elini kaldırınca elmas yüzük güneşte parıldamış.

“Kızımın yüzüğü bu!” demiş kral.

“Evet, benim kurtarıcım odur!” demiş kız. “Eşim odur.”

Baciccin Tribordo başından geçenleri anlatmış; kaptan zindana atılmış. Baciccin yosunlarla kaplı o yeşil kılığıyla, beyazlar giyinmiş gelinin yanına geçip onunla evlenmiş.

... İle Dolu Yük Gemisi

Sicilya Masalı

Bir çiftin bir oğlu varmış, Baş Melek Mikâil'e derinden bağlılarmış. Her sene onun için tören yaparlarmış. Kocası ölünce kadın, elindeki az parayla Baş Melek Mikâil'e her sene tören yapmaya devam etmiş. Yıllardan bir yıl, kutlama yapmak için ne satacağını bilemez olmuş, bunun üzerine çocuğunu almış ve onu krala satmaya gitmiş.

“Majesteleri,” demiş krala, “oğlumu satın almak ister misiniz? On iki gümüş para verirsiniz, hatta ne verseniz olur, yeter ki Baş Melek Mikâil için tören yapabileyim.”

Kral ona yüz altın verip çocuğu almış. Sonra içinden, “Bak şu işe, bu kadın Baş Melek Mikâil'e tören yapmak uğruna kendi oğlunu satıyor, ben ki kralım, hiçbir şey yapmıyorum!” diye düşünmüş. Bunun üzerine, küçük bir ibadethane inşa edilmesini emretmiş, Baş Melek Mikâil'in bir heykelini satın alıp tören yapmış; ama bunun ardından heykeli bir tülle örtmüş ve onu bir daha da düşünmemiş.

Adı Peppi olan çocuk, sarayda büyüyormuş ve kralın kendisiyle yaşıt olan kızıyla oynuyormuş. İki çocuk böylelikle beraberce büyümüşler, büyüdüklerinde de birbir-

lerine âşık olmuşlar, hal böyle olunca danışmanlar krala, “Majesteleri, neler oluyor? Kızınızı o zavallı garibana gelin verecek değilsiniz, değil mi?” demişler.

Kral, “Ne yapabilirim ki? Onu kovayım mı?” demiş.

“Bizim dediğimizi yapın!” demiş danışmanlar. “Ticaret yapması için onu bir yük gemisiyle, en eski ve harap gemiyle gönderin. Bırakın denizin ortasında yalnız başına kalsın; böylelikle boğulur ve her şey çözülmüş olur.”

Kral bu fikri beğenmiş ve Peppi’ye, “Dinle bak, ticaret yapmaya gitmen lazım. Gemini malla yüklemek için üç günün var!” demiş.

Delikanlı, gecelerini iyi bir iş bağlamak için gemiye ne yüklemesi gerektiğini düşünerek geçirmeye koyulmuş. İlk gece aklına hiçbir şey gelmemiş, ikinci gece de öyle, üçüncü gece düşünmüş taşınmış, derken Baş Melek Mikâil’i imdadına çağırmış. Baş Melek Mikâil belirmiş ve ona, “Cesaretin kırılmasın! Krala gemine tuz yüklemesini söyle!” demiş.

Ertesi gün Peppi memnun mesut kalkmış. Kral ona, “Peppi, neye karar verdin bakalım?” diye sormuş.

Peppi de, “Majesteleri, gemiye tuz yüklenmesini istiyorum!” demiş.

Danışmanlar pek sevinmiş: “Tamam, bu yükle gemi daha erken batacaktır!”

Tuz yüklü gemi demir almış, arkasında daha minik bir yük gemisi bağlıymış.

Peppi kaptana, “O gemi neye yarıyor?” diye sormuş. Kaptan da, “Neye yaradığını ben biliyorum!” demiş.

Zira denizin ortasına geldiklerinde, kaptan gemiden inmiş, “İyi akşamlar” diyerek Peppi’yi yalnız başına bırakmış.

Yük gemisi su alıyormuş, deniz çok dalgalıymış ve gemi çok zaman geçmeden batacak gibiymiş. Peppi, “Güzel Annem! Rabbim! Baş Melek Mikâil bana siz yardım edin!” diye yakarmaya başlamış. Hemen altın bir gemi belirivermiş, dümeninde Baş Melek Mikâil varmış. Peppi’ye halat atmışlar, o da kendi gemisini Baş Melek Mikâil’inkine bağlamış ve denizin üstünde fişek gibi ilerlemişler, derken bir limana varmışlar.

Limanda onlara, “Barış için mi, savaş için mi geldiniz?” diye sormuşlar.

“Barış için!” demiş Peppi ve oraya demirlemesine izin vermişler.

O ülkenin kralı Peppi’yi ve dostunu (dostun Baş Melek Mikâil olduğunu bilmiyormuş) yemeğe davet etmek istemiş.

Baş Melek Mikâil, “Bak, dinle...” demiş Peppi’ye, “Bu ülkede tuzun ne olduğunu bilmiyorlar.” Peppi de beraberinde tuz kesesi götürmüştü.

Kralla birlikte sofraya geçmiş, yemek yemeye başlamışlar ama her şey saman gibi tatsız tuzsuzmuş. Peppi, “Majesteleri, niçin böyle yiyorsunuz?” demiş.

Kral da, “Bizler böyle yeriz!” diye karşılık vermiş.

İşte o zaman Peppi sofradaki herkesin tabağına biraz tuz atmış: “Majesteleri, tadına şimdi bir bakınız!” demiş.

Kral ağzına birkaç kaşık atmış, “Güzel! Güzel! Elinizde bu şeyden var mı?” demiş.

“Bir gemi dolusu var.”

“Peki, kaçta satarsınız?”

“Ağırlığınca altına.”

“Tamam, hepsini alıyorum.”

“Anlaştık.”

Yemekten sonra, tuzun tamamını gemiden indirip tartmışlar. Terazinin bir kefesine tuz, bir kefesine altın koyuyorlarmış. Böylelikle Peppi gemisini altınla doldurmuş, gemideki delikleri kapattırdıktan sonra da tekrar demir almış.

Kralın kızı günlerini balkonda, dürbünle denize, ufka bakarak geçiriyor, Peppi’nin geri dönmesini bekliyormuş. Gemiye görünce de, hemen babasına koşmuş: “Baba, Peppi geliyor! Baba, Peppi geliyor!”

Gemi limana geldiğinde, Peppi kralın elini öpmüş ve bitmek tükenmek bilmeyen altınları gemiden boşalttırmaya başlamış, danışmanların beti benzi atmış. Krala, “Majesteleri, işin içinden çıkamadık!” demişler.

Kral: “Peki, ne yapmalıyım?”

Danışmanlar: “Onu bir başka yolculuğa gönderin.”

Bunun üzerine Kral, birkaç gün geçtikten sonra Peppi’ye bir başka mal düşünmesini, yeniden yola çıkması gerektiğini söylemiş. Peppi düşünmüş taşınmış, ardından Baş Melek Mikâil’i çağırmış. Baş Melek Mikâil de ona, “Geminin kediyle doldurulmasını söyle!” demiş.

Kral, Peppi’ye kedi vermek için ulaklar salmış:

Kedisi olan herkes, kraliyet sarayına getirsin, kral kedi satın alıyor.

Böylelikle gemi dolmuş ve miyavlamalarla denize açılmış.

İlk defasından daha uzaklara açıldıklarında kaptan, “İyi akşamlar!” diyerek gitmiş. Gemi batmaya başlamış. Peppi, Baş Melek Mikâil’e yakarmış. Altın gemi belirmiş; onu, yıldırım hızıyla hiç bilinmedik bir limana götürmüş. Limana bir elçi gelmiş ve barış için mi savaş için mi geldiklerini sormuş. “Barış için!” demişler, kral da onları hemen öğle yemeğine davet etmiş.

Masada, her tabağın yanında bir fırça varmış. “Bunlar neye yarıyor?”

Kral, “Neye yaradığını şimdi göreceksiniz!” demiş.

Yiyeceklerin sofraya getirilmesiyle çok sayıda fare doluşmuş, masaya çıkıp tabaklardan yemek yemeye çalışıyorlarmış. Sofrada oturanlardan her biri elindeki fırçayla onları kovmaya çalışıyormuş ama bu hiçbir işe yaramıyormuş çünkü fareler geri geliyormuş ve o kadar çoklarmış ki, baş etmenin imkânı yokmuş.

İşte o zaman Baş Melek Mikâil, “Yanımızda getirdiğimiz çuvalı aç!” demiş Peppi’ye. Delikanlı çuvahn ağzını açmış ve dört kediyi serbest bırakmış, onlar da farelere saldırıp onları yiyip bitirmişler.

Kral, çok memnunmuş: “Ah, ne güzel hayvanlar!” diye haykırmış. “Elinizde bunlardan çok var mı?”

“Bir gemi dolusu var.”

“Peki, pahalı mı?”

“Ağırlıkları kadar altın ediyorlar.”

“Anlaştık o zaman.” Kral, kedilerin hepsini satın almış ve terazinin bir kefesine kedileri, diğerine de altın

koymuşlar. Böylelikle Peppi gemisini tamirden geçirdikten sonra, bu defasında da bir dolu altınla geri dönmüş.

Limana geldiğinde, kralın kızı sevincinden oynamış, hamallar bitmek bilmez altınları boşaltıyormuş. Kral şaşkınmış, danışmanlarının ise beti benzi atmış. Krala, “İlk iki defa başarılı olamadık ama üçüncüsünde olacağız. Bırakalım da bir hafta dinlensin, ardından tekrar yola çıksın!” demişler.

Peppi yakardığında, Baş melek Mikâil bu defasında ona, “Gemiye bakla yüklemelerini söyle!” demiş.

Bakla yüklü gemi batmak üzereyken, her zamanki altın gemi gelmiş ve Peppi, Baş Melek Mikâil ile birlikte bir limana varmış.

O kentin hükümranı bir Kraliçe imiş ve her ikisini de yemeğe davet etmiş. Yedikten sonra kraliçe, iskambil kâğıtlarını çıkarmış, “Kâğıt oynayalım mı?” diye sormuş. Bunun üzerine, oynamaya koyulmuşlar. Kraliçe çok iyi bir oyuncuymuş ve kaybeden bütün erkekleri yeraltına hapsediyormuş.

Ama Baş Melek Mikâil kaybedemezmiş elbette ve kraliçe oynamaya devam ederse elinde ne var ne yoksa yitireceğini anlamış.

Bunun üzerine, “Size savaş ilan ediyorum!” demiş. Savaş saatini saptamışlar ve kraliçe bütün askerlerini dizmiş. Elllerinde birer kılıç olan Baş Melek Mikâil ile Peppi herkese karşı tek başlarına hücum etmişler. Aziz Mikâil öyle bir rüzgâr estirmiş ki, toz toprak kalkmış ve askerlerin gözü görmez olmuş. Kimse hiçbir şey göremiyormuş, Baş Melek Mikâil kraliçeye ulaşıp kılıcıyla boynunu kesmiş.

Kalkan tozdan eser kalmayıp da, kraliçenin gövdesinden kopmuş başı görüldüğünde, herkes sevince kapılmış çünkü kraliçeyi kimse sevmiyormuş. Baş Melek Mikâil'e, "Efendimiz, sizi kralımız olarak istiyoruz!" demişler.

Baş Melek Mikâil de, "Benim başka yerde sarayım var. Kralınızı kendiniz bulunuz!" demiş.

Kraliçenin başını demir kafese koymuşlar ve onu öylece bir köşeye asmışlar, Baş Melek Mikâil ile Peppi tutukluları serbest bırakmak için yeraltına inmiş. Orada küf tutmuş, hastalanmış bir dolu insan varmış, ölümler ile hayatta olanlar aynı yerdeymiş. Peppi çuvaldan avuç avuç bakla atmaya başlamış, oradaki insanlar da baklaları hayvanlar gibi yemeye koyulmuş. Böylece kendilerine gelip toparlanmışlar, ardından onlara bakla çorbası verilmiş ve evlerine gönderilmişler.

O şehirde bakla nedir bilinmiyormuş, Peppi de baklaları ağırlıkları kadar altına satmış. Sonra altın yüklü gemiyle ve emrindeki bir miktar askerle, kendi kentine doğru yol almış, gelişini haber vermek için top atışı yapmış.

Bu defasında limana altın gemi de demir atmış ve Kral, Baş Melek Mikâil'i ağırlamış. Yemekte Baş Melek Mikâil, "Majesteleri, bir defasında bir tören için yaptırılmış olduğunuz, sonra da örümcek ağlarına teslim ettiğiniz bir heykel var. Niye öyle yaptınız? Paranız mı eksik yoksa?" diye krala sormuş.

Kral da, "Ah sahiden, Baş Melek Mikâil'in heykeli o, unuttum gitti!" demiş.

Baş Melek Mikâil de, "Gidip bir bakalım!" demiş.

İbadethaneye varmışlar, heykelin tamamının küf tutmuş olduğunu görmüşler. Yabancı, “Majesteleri, ben Baş Melek Mikâil'im ve size, bana karşı işlediğiniz bu kabahatin nedenini soruyorum!” demiş.

Kral, onun ayaklarına kapanmış, “Beni bağışlayın, sizin için ne yapabileceğimi söyleyin! Sizin için en güzel töreni yapacağım!” diye karşılık vermiş.

Baş Melek, “Kızınızla Peppi'nin düğününü yapacaksınız çünkü bu iki gencin evlenmesi gerek!” karşılığını vermiş.

Böylelikle Peppi, kralın kızıyla evlenmiş ve zamanı gelince de kral olmuş.

Alnı Güzel

İstra Masalı

Bir zamanlar bir delikanlı varmış, eğitimini bitirdikten sonra babası ona, “Oğlum, şimdi okulun bitti, seyahate çıkma yaşına geldin. Sana bir yük gemisi vereceğim, sen de mal yüklemeye ve boşaltmaya, satmaya ve satın almaya başlayacaksın. Ne yapıp ettiğine dikkat et çünkü bir an evvel para kazanmayı öğrenmeni istiyorum!” demiş.

Mal alması için oğluna yedi bin para vermiş, oğlu da yolculuğa çıkmış. Bir süredir yoldaymış ve henüz hiçbir şey satın almamışmış. Derken, bir limana varmış ve deniz kıyısında bir tabut görmüş, oradan geçen herkes sadaka olarak bir metelik bırakıyormuş.

“Neden bu ölüyü burada tutuyorsunuz? Ölüler gömülmek ister!” demiş.

“Bir dolu borçla ölmüş biri o!” diye karşılık vermişler. “Ve burada âdettendir, birisi borcunu ödemediyse, gömülmez. Ve borcu sadakayla ödenmedikçe, onu gömemeyeceğiz.”

“O halde borçlu olduğu herkese haber salın, paralarını almak için bana gelsinler. Ve onu hemen gömün.”

Haber salmışlar ve delikanlı bütün borçları ödemiş, elinde de bir tek metelik kalmamış. Eve dönmüş. Babası ona, “Havadisler nedir?” diye sormuş. “Bu kadar erken dönmenin nedeni nedir?”

Delikanlı da, “Deniz yoluyla gittim, korsanlarla karşılaştım ve bütün servetimi aldılar!” demiş.

“Zarar yok, oğul, hayatta kalmış olman önemli! Sana gene para vereceğim ama sen o taraflara gitme!” demiş ve yedi bin para daha vermiş.

Delikanlı, “Tabii, muhterem pederim, emin olunuz ki güzergâhımı değiştireceğim!” demiş ve tekrar yola çıkmış.

Denizin ortasında, bir Doğu gemisi görmüş. Delikanlı içinden, “Dost olmak daha iyi. Biz onları ziyarete gidelim, onlar da bizi ziyarete gelsinler!” diye geçirmiş. Doğuluların gemisine binmiş, “Nereden geliyorsunuz?” diye sormuş.

Onlar da, “Bizler Doğu’dan geliyoruz!” demişler.

“Peki, ne taşıyorsunuz?”

“Hiç! Sadece güzel bir genç kız taşıyoruz!”

“Peki, bu güzel genç kıızı kime götürüyorsunuz?”

“Onu kim almak isterse ona, biz onu satıyoruz. O bizim sultanımızın kıızı; o kadar güzel ki, onu kaçırdık!”

“Onu bana gösterin bakalım!” Genç kıızı görür görmez de, “Kaç para istiyorsunuz?” diye sormuş.

“Yedi bin para istiyoruz!”

Böylelikle, delikanlı korsanlara babasının kendisine verdiği paranın tamamını vermiş ve genç kıızı kendi gemisine almış ve onunla evlenmiş; ardından da baba evine geri dönmüş.

*“Hoş geldiniz, güzel oğlum benim,
Kayda değer nelerin ticaretini yaptınız?”*

*“Pederim, size güzel bir mücevher getirdim,
Onunla gurur duyacaksınız,
Ne bir limanı, ne bir şatoyu ona değişirim,
Dünyada ondan güzel kadına rastlayamazsınız,
O Doğu Sultanı’nın kızıdır,
Gözümün nurudur.”*

“Vay seni akılsız! Bağladığın iş bu mu?” demiş baba, ikisini birden dövmüş ve evden kovmuş.

“Şimdi ne yapacağız?” demiş delikanlı. “Elim hiçbir iş tutmuyor!”

Ama kız ona, “Bak, Alnı Güzel (kız ona böyle sesleniyormuş) ben güzel tablolar yapmasını bilirim. Ben tablo yapacağım, sen de onları satacaksın. Ama onları benim yaptığımı kimseye söylememen gerektiğini sakın aklından çıkarma e mi?” demiş.

Bu arada, Doğu diyarındaki sultan, kızını aramaları için bir dolu gemi göndermiş. Bu gemilerden biri de, hayatın cilvesi işte, tam da bu çiftin yaşadığı kente gelmiş. Karaya birçok adam inmiş; Alnı Güzel de, kalabalığı görünce eşine, “Çok tablo yap, bugün satış yapacağız!” demiş.

Kız tabloları yapmış, “Al, ama sakın yirmi paradan aza satma!” demiş.

Delikanlı resimleri kent meydanına götürmüştü. Doğulular gelmiş, tablolara göz atmışlar ve kendi ara-

larında, “Bunları sultanın kızı yapmış! Bunları bir tek o yapıyordu!” demişler. Konuya girip delikanlıya onları kaç a sattığını sormuşlar.

“Pahalıya satıyorum!” demiş Alnı Güzel. “Yirmi paradan aşağı olmaz.”

“Tamam, alıyoruz. Ama daha başka tablo da istiyoruz.”

Delikanlı da, “Eve, eşime gidin! Tabloları o yapıyor!” demiş.

Doğulular gidip sultanın kızını görmüşler. Onu alıp bağlamışlar ve kendi diyarlarına götürmüşler.

Damat umutsuz halde, eşsiz, işsiz, meteliksizmiş. Her gün limana gidiyor ve kendisini alacak bir gemi çıkar mı diye bakıyormuş ama bir türlü onu kabul edecek bir gemi bulamıyormuş. Günlerden bir gün, küçük bir motorda balık tutan bir ihtiyar görünce ona, “İyi kalpli ihtiyar, sizin haliniz benimkinden ne kadar da iyi!” demiş.

İhtiyar, “Niye öyle diyorsun sevgili oğlum?” diye sormuş.

“Ah iyi kalpli ihtiyar, sizinle balık tutmayı nasıl da isterdim!”

“Benimle gelmek istiyorsan, gel, bin tekneye!”

Sen oltayla, ben motorla,

Belki döneriz elimizde balıkla!

Ve delikanlı motora binmiş. İkisi aralarında bir anlaşma yapmış: Hayatları boyunca her şeylerini, iyi ve kötü şey-

leri paylaşacaklarmış; başlangıç olarak da, ihtiyar adam delikanlıyla akşam yemeğini paylaşmış.

Yedikten sonra uyumaya koyulmuşlar; bu sırada, aniden fırtına kopmuş. Rüzgâr motoru almış götürmüş, dalgalar savurmuş, Doğu diyarına götürmüş.

Doğulular sandalı görünce çekmişler ve iki balıkçıyı köle niyetine sultanın huzuruna götürmüşler. Sultan da onları bahçeye göndermiş. İhtiyar adam sebze, delikanlı da çiçek yetiştirecekmiş. İki köle, sultanın bahçesinde gayet güzel yaşıyorlarmış, diğer bahçıvanlarla arkadaşlık kurmuşlar; ihtiyar adam gitarlar, kemanlar, flütler, klarnetler, pikololar yapıyormuş; delikanlı da bu aletleri çalıp şarkılar söylüyormuş.

Sultanın kızı, cariyeleriyle birlikte, ceza olarak yüksek mi yüksek bir kuleye hapsedilmiş. Böylesine güzel müzikler çalındığını, ezgileri duyunca, uzaklardaki eşini düşünmüş. “Sadece Alnı Güzel bütün bu müzik aletlerini çalmasını bilirdi, ama onun sesi bütün müzik aletlerinden de tatlıydı. Bahçede müzik çalıp şarkılar söyleyen de kim?” demiş.

Pencere kafeslerinin arasından bakınca –çünkü kafes açılmıyormuş– bahçede müzik çalan delikanlının kendi eşi olduğunu görmüş.

Cariyeler her gün bahçıvanlara gidip büyük bir çiçek sepeti istiyorlarmış. Sultanın kızı onlara, “O delikanlıyı sepete koyun, üzerini çiçekle örtün ve buraya getirin!” demiş.

Cariyelerle bahçıvanlar, gülüp eğlenmek için delikanlıyı sepete koymuşlar, cariyeler de sepeti kuleye gö-

türmüş. Delikanlı, kuleye girip de çiçeklerin arasından çıktığında, karşısında karısını bulmuş! Kucaklaşmışlar, öpüşmüşler, başlarından geçen her şeyi birbirlerine anlatmışlar ve hemen kaçmanın bir yolunu aramışlar.

Bir yük gemisini incilerle, değerli taşlarla, altın çubuklarla, mücevherlerle doldurmuşlar; geminin ambarına öncelikle delikanlı, ardından sultanın kızı, sonra da birer birer bütün cariyeler inmiş. Ve gemi demir almış.

Epey bir açıldıktan sonra, Alnı Güzel ihtiyar adamı hatırlamış ve eşine, “Sevgilim, belki hayatıma mal olacak ama geri dönmem gerek. Verdiğim söze ihanet edemem! O ihtiyar adamla iyi olsun kötü olsun her şeyimi paylaşacağıma söz vermiştim!” demiş.

Geri dönmüşler, ihtiyar adam kıyıda onları bekliyormuş. Onu hemen gemiye almışlar ve tekrar denize açılmışlar.

“İyi kalpli ihtiyar, bunları pay edelim. Bütün bu zenginliklerin yarısı senin, yarısı benim olsun!” demiş.

“Eşinin de demiş!” ihtiyar. “Onun da yarısı benim, yarısı senin olsun.”

Bunun üzerine delikanlı, “İyi kalpli ihtiyar, ben sana çok şey borçluyum: Bu gemideki bütün zenginlikleri sana vereceğim ama eşimi bana bırak!” demiş.

İhtiyar adam da karşılık vermiş: “Sen cömert bir delikanlısın. Bil ki ben, gömülmesini sağladığın o ölünün ruhuyum. Eğer bunca talihe kavuştuyuysan, bil ki bu, yapmış olduğun o hayır içindir.”

Delikanlıya hayır duasını etmiş ve yok olmuş.

Gemi büyük top sesleriyle kente varmış. Alm Güzel, dünyanın en zengin adamı ve karısı geliyormuş. Kıyıda oğlunu yeniden kucaklamak isteyen baba varmış.

Gökten üç elma düşmüş, biri anlatana, biri dinleyene, biri de bana.

Uyuz Şah Sultan

Palermo Masalı

Bir balıkçının, henüz çocuk yaşta bir oğlu varmış; çocuk babasının kayığa bindiğini gördükçe, “Baba, beni de al!” dermiş.

Balıkçı da, “Yo, ya fırtına koparsa!” diye karşılık verirmiş.

Deniz sakinse, “Yo, ya köpekbalığı gelirse!” dermiş.

Köpekbalığı zamanı değilse, “Yo, ya kayık batarsa!” karşılığını verirmiş.

Böylece oğlunu dokuz yaşına dek idare etmiş ama sonra çocuğa söz geçiremez olmuş. Oğlunu alıp denize açılmak zorunda kalmış.

İyice açıldıktan sonra balıkçı ağlarını atmış, çocuk da olta atmış. Balıkçı ağları çekmiş, bir tek balık bile yokmuş; çocuk oltayı çekmiş, ucunda dev gibi bir balık varmış. “Babacığım bunu ben kendim krala götürmek istiyorum!” demiş. Kıyıya dönmüşler, çocuk ak pak, güzel mi güzel giyinmiş, balığı bir sepete, yeşil yosunların üstüne yerleştirmiş ve kralın huzuruna çıkmış.

Kral, balığı görmüş ve dilini şaklatmış, “Vay canına!” deyip bir hizmetkârını çağırmış. “Vay canına! Bu küçük balıkçıya elli altın verin!” Çocuğa da, “Adın ne?”

diye sormuş. “Benim adım Pidduzzu, Majesteleri!” demiş küçük balıkçı.

“Pidduzzu, kraliyet sarayında kalmak ister misin bakalım?”

“İstemem mi!” demiş çocuk.

Böylelikle Pidduzzu, babasının izniyle, sarayda yetiştirilmiş, ince ipekli kıyafetler giymiş, bir dolu öğretmeni, hocası olmuş. Eğitim görmüş, büyümüş, ona artık Pidduzzu değil, “Muhterem Şövalye Pidduzzu” demeye başlamışlar.

Sarayda, kralın kızı da büyüyormuş, adı Pippina’ymış ve Pidduzzu’yu çok seviyormuş. Peppina on yedi yaşına geldiğinde, bir kralın oğlu onu gelin istemeye gelmiş. Bu evliliği pek arzu eden baba kızını ikna etmeye çalışmış. Ama Pippina’nın kalbinde Pidduzzu varmış ve babasına ya Pidduzzu ile evleneceğini, ya da hiç evlenmeyeceğini söylemiş. Kral öfkelenmiş, Pidduzzu’yu huzuruna çağırmış, “Kızım sana aşkından divane olmuş! Bu kabul edilir gibi değil! Saraydan gitmen lazım!” demiş.

“Majesteleri,” demiş Şövalye Pidduzzu, “beni bu şekilde mi gönderiyorsunuz?”

“Kusura bakma,” demiş kral, “seni oğlum gibi severdim. Korkma ama, himayem üzerinde olacak.” Böylelikle Pidduzzu yollara düşmüş, prenses ise bir manastır hücre-sine kapatılmış.

Şövalye Pidduzzu bir pansiyonda kalmaya gitmiş. Odasının penceresi bir avluya, avlu da manastırın küçük bir penceresine bakıyormuş. Küçük pencereden Pippina bakmış. İki genç birbirlerini görür görmez el kol hareket-

leriyle, sözcüklerle birbirlerini teselli etmeye koyulmuşlar. Pippina'mn bulunduğu hücrede seneler önce bir cadı kalıyormuş ve oraya büyü kitabını saklamış. Pippina kitabı bulmuş, pencereden Şövalye Pidduzzu'ya uzatmış.

Ertesi sabah kral, kızını görmeye gitmiş ve kızıyla konuşmak için Başrahibe'den izin istemiş, kral olduğu için de izni almış. Prens babasına, "Babacığım bu meseleyi çözelim. Prens yelkenlisi var, siz Şövalye Pidduzzu'ya da bir yelkenli verin. Biri bir tarafa, diğeri öbür tarafa gitsin. İçlerinden hangisi en güzel hediyelerle dönerse, o benim kocam olsun!" demiş.

"Bu fikri beğendim!" demiş Kral. "Öyle yapalım!" Kızını isteyen iki delikanlıyı saraya çağırıp onlara kızının fikrini açmış. Her iki delikanlı da buna sevinmiş: Prens, Şövalye Pidduzzu'nun meteliği olmadığını bildiği için, Şövalye Pidduzzu ise büyü kitabı sayesinde iyi sonuç alacağından emin olduğu için memnunmuş.

Böylelikle demir almış ve yola koyulmuşlar. Şövalye Pidduzzu denize açıldıktan sonra, büyü kitabını açmış, içinde şöyle yazılıymış: "Yarın gördüğün ilk karaya demir at, bütün mürettebatınla ve bir sırıkla karaya in." Ertesi gün bir ada görünmüş, Şövalye Pidduzzu mürettebatıyla birlikte yelkenliden inmiş, yanlarına da sırık almışlar. Şövalye Pidduzzu karada kitabı yeniden açmış. Şöyle yazılıymış: "Tam orta yerde bir yer kapağına rastlayacaksın, ardından bir tane ve bir tane daha yer kapağı göreceksin; onları sırıkla kaldır ve aşağı in." Böyle de yapmış: Adanın ortasında yer kapağını bulmuş, sırtığı kaldıraç olarak kullanarak kapağı açmış; yer kapağının

altında bir yer kapağı daha, onun altında da bir tane daha yer kapağı varmış. Sonuncusunu da kaldırdıktan sonra, bir merdiven görmüşler. Şövalye Pidduzzu merdivenden aşağı inmiş ve saf altınla dolu bir geçit bulmuş. Duvarlar, kapılar, yerler, tavan, her şey altındanmış; yirmi dört kişi için kurulmuş bir sofra da varmış, kaşıklar, tuzluklar, mumluklar hepsi altındanmış. Şövalye Pidduzzu kitaba bakmış. Üzerinde “Onları al” yazılıymış. Mürettebatını çağırmış ve her şeyi yelkenliye yüklemeleri emrini vermiş. Yükleme işi tam on iki günlerini almış. Öylesine ağır yirmi dört heykel varmış ki, günde ancak iki tanesini taşıyabiliyorlarmış. Kitapta şöyle yazılıymış: “Yer kapaklarını bulduğun gibi bırak.” Şövalye Pidduzzu dendiği gibi yapmış ve yelken açmış.

“Yelkenlerini aç ve yolculuğuna devam et” diyormuş kitap. Böylece bir ay boyunca denizde yol almışlar, derken denizciler yorulmaya başlamış.

“Kaptan, bizi nereye götürüyorsunuz?”

“Devam edelim gençler, yakında Palermo’da olacağız.”

Her gün kitabı açıyormuş ama içinde hiçbir şey yazılı değilmiş. Derken, sonunda bir gün, “Yarın bir ada göreceksin. Oraya demir at!” yazısını görmüş. Karaya indiğinde kitap gene şöyle diyormuş: “Orta yerde bir yer kapağı var; onu kaldır, ardından iki yer kapağı daha ve bir merdiven bulacaksın; merdivenlerden in, bulduğun her şey senindir.” Bu defasında Şövalye Pidduzzu sucukların, kaşkaval peynirlerinin asılı olduğu, küplerin bulunduğu bir mağara görmüş. Şövalye Pidduzzu kitabı okumuş,

“Hiçbir şey yeme, soldan üçüncü küpü al, orada her hastalığı iyileştiren bir merhem var.” Şövalye Pidduzzu küpü yelkenliye yüklemiş. Yelkenlideyken kitabı açmış: “Geri dön” yazılıymış. Herkes birden, “Nihayet!” diye haykırmış.

Ama geri dönüş yolunda, denizde ilerlerken ve gökten ve denizden başka hiçbir şey görünmezken, ufukta Doğulu korsanların gemileri belirmiş. Savaşmışlar ve mürettebatın tamamı esir alınıp Osmanlı diyarına götürülmüş. Şövalye Pidduzzu ile kaptan, Şah Sultan’ın huzuruna götürülmüş. Şah Sultan tercümana “Bunlar nereli?” diye sormuş.

Tercüman, “Sicilyalılar, Sultanım!” demiş.

“Sicilyalı mı? Allah beni Sicilyalılardan korusun!” demiş Şah Sultan. “Onları zincire vurun! Ekmek ve suya mahkûm edin, onlara taş taşıtıp çalıştırın!”

Böylelikle Şövalye Pidduzzu ile kaptan çetin bir hayat yaşamaya başlamışlar, Şövalye Pidduzzu kendisinin hediyelerle geri dönmesini bekleyen prensesinden başka şey düşünmez olmuş.

Derken Şah Sultan uyuz olmuş. Baştan aşağı uyuzmuş ve derdine deva bulamıyormuş. Şövalye Pidduzzu, olayı diğer mahkûmların konuşmalarından duyunca, gardiyanlara özgürlüğü karşılığında Şah Sultan’ı iyileştirebileceğini söylemiş.

Şah Sultan bunu öğrenmiş ve Sicilyalıyı çağırmış. “Her arzun kabulümdür, yeter ki beni uyuzdan kurtar.” Şövalye Pidduzzu kuru sözle yetinmemiş. Bunun yazılı kâğıda geçirilmesini, kendi gemisine binmesi için izin

verilmesini istemiş. Gemisi kıyıdaymış ve içindeki hiçbir şeye dokunulmamış çünkü bunlar, şerefli korsanlarmış. Şövalye Pidduzzu küpten bir şişe merhem almış, Şah Sultan'a gitmiş, onu yatırmış ve fırçayla başını, yüzünü, boynunu yağlamış. Akşam olmadan Şah Sultan'ın teni yılan derisi gibi değişmiş, uyuz cildin altından pespembe ve yumuşacık bir cilt belirmiş.

Ertesi gün Şövalye Pidduzzu, Şah Sultan'ın göğsüne, karnına ve sırtına merhem sürmüştü, akşamleyin cildi yenilenmiş. Üçüncü gün Şövalye Pidduzzu onun bacaklarına kollarına merhem sürmüştü, Şah Sultan tamamen iyileşmiş. Bunun üzerine Şövalye Pidduzzu da mürettebatıyla birlikte demir almış.

Palermo'ya varmış, hemen at arabasına binmiş ve sevincinden yerinde duramayan Pippina'yı görmeye gitmiş. Kral ona yolculuğunun nasıl geçtiğini sormuş. "Nasıl gittiğini Tanrı biliyor, Majesteleri!" demiş Şövalye Pidduzzu. "Hediyelerimi koyabilmem için bir mahzen hazırlanmasını rica ediyorum. Pek de kıymetli şeyler değil ama mademki getirdim..."

Getirdiği bütün altın eşyaları boşalttırmaya başlamış. Bir ay boyunca altınları boşaltmaktan başka bir şey yapmamışlar. Eşyaları yerleştirdikten sonra krala, "Majesteleri, ben yarına hazır olacağım; isterseniz önce prensin ne getirdiğine bakın, ardından benimkilere bakarsınız!" demiş.

Ertesi gün kral, prensin armağanlarına bakmaya gitmiş: Değerli eşyalar, süs eşyaları varmış, güzel olmasına güzellermiş kuşkusuz. Kral onu çok tebrik etmiş.

Ardından beraberce Şövalye Pidduzzu'nun getirdiklerine bakmaya gitmişler. O muhteşemliğin karşısında prens, “Ah!” demiş, arkasını dönmüş, koşmaya koyulmuş, merdivenlerden dörder dörder inmiş, kendi gemisine binmiş ve bir daha da onu gören olmamış.

Halk haykırmış: “Yaşasın Şövalye Pidduzzu!” Kral onu kucaklamış. Beraberce Pippina'yı Azize Caterina Manastırı'ndan almaya gitmişler, nişanlı çift üç gün sonra evlenmiş.

Şövalye Pidduzzu, uzun zamandır hiç haber almadığı annesini babasını aratmak için adam göndermiş. Zavallicıklar! Hâlâ yokluk içindelermiş. Annesini babasını krallara layık giydirmiş ve onları saraya, yanına almış.

Gökten üç elma düşmüş, biri anlatana, biri dinleyene, biri de bana.

Efsunlu Masallar

Salamanka Okulu

Puglia Masalı

Bir zamanlar bir tek oğlu olan bir baba varmış. Baba, akıllı olduğu her halinden belli olan oğluna, “Oğlum, dişimden tırnağımdan artırdım, kenara yüz para koyabildim ve bu parayı ikiye katlamak istiyorum. Ama ticaret konusunda kendime güvenemiyorum, hepsini kaybederim diye korkuyorum; çünkü insanların öylesi de böylesi de pek bir dolandırıcı, ben de gece gündüz ne yapacağımı düşünüyorum, içim içimi yiyor. Söyle bakalım, sen ne dersin? İçinden ne yapmak geliyor?” diye sormuş.

Oğlu bir süre kadar sessiz kalmış, düşüncelere dalmış gibiymiş, iyiden iyiye düşünüp taşındıktan sonra da, “Babacığım, Salamanka Okulu’ndan söz edildiğini duydum, orada bir dolu şey öğreniliyormuş. Elimizdeki yüz parayla o okula girebilirim, eğitimimi bitirdikten sonra elim iş tutar ve dünya kadar para kazanmamız için biraz çabalamam yeterli olur” demiş.

Baba bu fikri beğenmiş, zaman kaybetmeden hemen ertesi gün yola düşmüşler ve dağa çıkmışlar. Yürümüş de yürümüşler, derken Salamanka’nın hocasına varmışlar.

Baba, gözünde yaşlarla, niçin oralara kadar geldiğini anlatmış. Ama bu hocayı hiç hislendirmemiş, kalbi bütün hocalarınki gibi katıymış, yüz parayı cebine atmış ve

baba ile oğlu evine almış. Onları bir odadan bir odaya götürmüş, odaların hepsi her cinsten hayvanla doluymuş; hoca geçiyor ve ıslık çalıyormuş, ıslık çalınınca da bütün hayvanlar yakışıklı mı yakışıklı delikanlılara dönüşüyorlarmış. Hoca babaya, “Artık oğlunu düşünüp tasalanma. Burada ona beyler gibi bakılacak, ben ona ilim sırlarını öğreteceğim ve sene sonu gelince, onu bütün bu hayvanların arasından tanırsan, bana verdiğin yüz parayla birlikte onu eve götürürsün; yok tanıyamazsan, daima benimle kalacak!” demiş.

Bu hazin sözler üzerine, zavallı baba ağlamaya koyulmuş ama sonra kuvvetini toplamış, oğlunu kucaklamış, onu tekrar tekrar öpmüş ve yalnız başına dönüş yolunu tutmuş.

Hoca sabah akşam ders vermeye başlamış, delikanlı her şeyi havada kapıyormuş ve öğrenme yolunda dev adımlarla ilerliyormuş. Kısa zaman sonra o kadar başarılı olmuş ki, her şeyi kendi kendine yapabiliyormuş. Kısacası, sene sonu geldiğinde, öğrenci hocasından bütün iyilik ve kötülükleri öğrenmiş.

Bu arada, baba, oğlunu almak için yola çıkmış; zavallıcık, umutsuzluk içindeymiş çünkü birçok hayvanın arasından kendi oğlunu nasıl tanıyacağını bilemiyormuş. Dağa çıkarken, rüzgâr etrafını sarmış ve bir ses duymuş: “Rüzgârım ben ve insan olurum.” Ve işte adamcağızın karşısında oğlu belirmiş. “Babacığım,” demiş delikanlı, “dikkat et! Hoca seni güvercin dolu bir odaya götürecekt; sen güvercinlerden birinin öttüğünü duyacaksın. İşte, o ben olacağım.” Bunu der demez de, “İnsanım ben ve rüzgâr olurum!” deyip tekrar rüzgâr olmuş uçmuş.

Baba, mutlulukla Salamanka yoluna devam etmiş. Dağın tepesine vardığında, değnekle yere vurmuş ve *ta tat tam!* İşte, hoca karşısındaymış. “Oğlumu almaya geldim” demiş baba. “Umarım, Tanrı aklımın karışmamasını sağlayacak, oğlumu tanıma lütfunu bana bağışlayacaktır.”

“Aferin! Aferin!” demiş. “Ama emin ol ki bunu başaramayacaksın. Gel benimle.” Babayı bir oraya bir buraya götürmüş, merdivenlerden indirmiş çıkarmış, hepsini aklı karışsın diye yapmış, güvercinlerin odasına varınca da, “Şimdi sıra sende! Oğlun burada mı söyle, yoksa başka odaya geçeceğiz” demiş.

O güvercinlerin arasında, çok güzel, siyahlı beyazlı bir güvercin varmış ve dönüp durmaya, ötmeye başlamış: “Gru gru!” Baba da hiç zaman kaybetmeden, “Bu benim oğlum, oğlumun bu olduğunu hissediyorum, kan çekiyor” demiş.

Hoca şaşakalmış. Ama ne yapabilirmiş ki? Anlaşmaya uyması ve ona oğlunu geri vermesi gerekiyormuş; bundan da ziyade, yüz parayı iade etmesi gerektiğine üzülüyormuş.

Baba oğul mutluluk içinde köye dönmüşler, varır varmaz da eşe dosta ziyafet vermişler, sevinç içinde yemiş içmişler. Bir ay boyunca keyif çattıktan sonra, oğul babasına şöyle demiş: “Babacığım, yüz paramız olduğu gibi kaldı, onu ikiye katlamadık; küçük bir ev yapmak istesek, elimizdeki para tuğlalara bile yetmez. O halde, okula niye gittim ki ben? Oluk oluk para aksın diye gitmedim mi okula? Bak beni dinle! Yarın Spongano’da

Aziz Vito şenliği olacak, ben alnında yıldız olan bir ata dönüşeceğim, sen de beni satışa götüreceksin. Kuşkusuz panayıra hoca da gelecek ve beni tanıyacak, ama sen beni, yüz paradan aşağı verme ve *yularsız* sat. Bunu sakın unutma, bütün umudum yularda.”

Ertesi gün oğul, babasının gözü önünde, alnında yıldız olan güzel bir ata dönüşmüş ve beraberce panayıra gitmişler. Herkes atın etrafına toplanmış, hepsinin ağzı bir karış açık kalmış, o atı istiyorlarmış ama sahibinin yüz para istediğini duyunca geri adım atıyorlarmış. Panayır bitmek üzereymiş ki, yaşlı bir adam usul usul yaklaşmış, sağından solundan ata bakmış, “Ne kadar istiyorsun?” diye sormuş.

“Yularsız yüz paraya satıyorum.”

Miktarı duyan yaşlı adam biraz söylenmiş, pazarlığa girişmiş, fiyatın çok yüksek olduğunu söylemiş ama fiyatın inmediğini görünce, paraları saymaya koyulmuş. Paraları cebine atan baba, atın yularını daha çıkaramadan, o lanet ihtiyar, ata binip ok gibi fırlamış ve panayır-dan rüzgâr gibi geçmiş gitmiş. Çaresiz baba, “Dur! Dur! Yuları geri almam lazım! Yularsız demiştim!” diye haykır-mış ardından ama ihtiyardan iz bile yokmuş.

At, eyerinde hoca, kırbaç darbeleriyle ilerliyormuş; o kadar çok kamçı yemiş ki, gövdesinin her yeri kan içinde kalmış. Neyse ki, şansına bir hana varmışlar, yoksa yere yıkılacaktı. Hoca attan inmiş, yaralı hayvanı ahıra bırakmış, onu boş yemliğe bağlamış, ağzında yularıyla yemsiz, susuz bırakmış.

O handa, gözlere şenlik, dünyalar güzeli bir kız çalışı-

yormuş, hoca yemek yerken, ahırdan geçmiş. “Ah zavallı at!” diye haykırmış. “Sahibin tam bir canavar olmalı! Seni aç susuz, yara bere içinde bırakmış! Şimdi sana ben bakacağım.” İlk iş onu çeşmeye götürmüş, daha iyi içmesi için yularını çıkarmış. “Atım ben ve yılanbalığı olurum!” demiş at ve yuları çıkar çıkmaz, yılanbalığı olup çeşmeye atlamış.

Hoca onu duymuş, makarna yemeyi bırakmış ve öfkeden kıpkırmızı halde, atın oraya koşmuş. “İnsanım ben ve büyük yılanbalığı olurum!” diye haykırmış, o da suya atlamış, büyük yılanbalığı olup diğerinin peşinden gitmiş.

Öğrenci cesaretini yitirmemiş, “Yılanbalığıyım ve güvercin olurum!” demiş ve *pat* diye sudan çıkmış, güvercin olmuş uçmuş.

Büyücü: “Büyük yılanbalığıyım ben ve şahin olurum!” demiş. Uçmuş uçmuş, neredeyse güvercini yakalayacakmış ki, Napoli’ye varmışlar. Kralın bahçesinde, bir ağacın gölgesinde bir prenses oturuyormuş. Havaya bakıyormuş, güvercinin peşinde şahin olduğunu hemen fark etmiş ve buna çok üzülmüş. Öğrenci; kızı görür görmez, “Güvercinim ben ve yüzük olurum” demiş. Altın bir yüzük olmuş ve gökyüzünden aşağı, prensesin göğsüne düşmüş. Şahin uzaktan uzaktan uçarak karşıdaki evin çatısına tünemiş.

Akşam olup da prenses soyunup korsesini çıkardığında, avucunda yüzük bulmuş. Yüzüğü daha iyi görmek için şamdana yaklaşmış, derken şu sözleri duymuş: “Prensesim, izin istemeden buraya kadar girdiğim için

beni bağışla ama hayatımı kurtarmam gerek. İzin ver de gerçekte nasıl olduğumu sana gösterebileyim, sana başımdan geçen her şeyi bir bir anlatacağım.”

Sesi duyan prenses, korkudan neredeyse ölecekmiş ama sonra merakı ağır basmış ve kendini göstermesi için ona izin vermiş. “Yüzüğüm ben ve insan olurum!” Yüzük daha kuvvetli parlamış ve yakışıklı mı yakışıklı genç bir delikanlı belirmiş. Prenses büyülenmiş kalmış, gözlerini ondan alamamış; ardından da onun bütün erdemlerini ve başından geçen bütün talihsizlikleri öğrenmiş, ona âşık olmuş ve kendisiyle birlikte kalmasını istemiş. Gündüz vakti delikanlı yeniden yüzük oluyormuş; akşamleyin ise, yalnız başına kaldıklarında, yüzük tekrar delikanlı oluyormuş.

Ama hoca da bu arada boş durmuyormuş. Bir sabah kral ağrılar içinde kıvranarak uyanmış. Bütün doktorlar çağrılmış, gerekli bütün ilaçlar, bütün baharatlar verilmiş ancak sancıları geçmiyormuş. Prenses kederliymiş, delikanlı daha da kederliymiş çünkü bütün bunların, hocanın işi olduğunu biliyormuş. Zira, saraya dünyanın bir ucundan geldiğini söyleyen yabancı bir doktor, kralın odasına alındığı takdirde, onu iyileştireceğini söylemiş. Onu hemen içeri almışlar. O sırada, prenses yüzüğünün daha çok parladığını görünce, delikanlının kendisiyle konuşmak istediğini anlamış. Odasına kapanmış, delikanlı da ona, “Ah ne yaptınız! O doktor, hocanın ta kendisi! Baban iyileşecek ama karşılık olarak senin yüzüğünü isteyecek! Sen yüzüğü vermek istemediğini söyle ama kral seni buna mecbur ederse, yüzüğü sertçe yere fırlat at!” demiş.

Nitekim olaylar bu şekilde gelişmiş. Kral iyileşmiş ve doktora, “Dile benden ne dilersen, sana ne istersen vereceğim!” demiş. Doktor önceden hiçbir şey istemiyor gibi yapmış; ardından da, kral ısrar edince, prensesin parmağındaki yüzüğü istemiş. Prensес ağılamaya, haykırmaya başlamış, bayılır gibi yapmış ama kralın yüzüğü zorla almak için elinden tutması üzerine, yerinden fırlayıp yüzüğü parmağından çıkararak hızla yere fırlatmış.

Yüzük yere düşer düşmez, “Yüzüğüm ben ve nar olurum!” diyen bir ses duyulmuş. Nar parçalanmış ve taneleri bütün odaya dağılmış.

“Doktorum ben ve horoz olurum!” demiş hoca, horoz olmuş ve bütün taneleri bir bir yemeye koyulmuş. Ama tanelerden biri, prensesin eteğinin altına düşmüş, prenses de onu saklamış.

“Narım ben ve tilki olurum!” demiş nar tanesi ve prensesin eteklerinin altından bir tilki çıkıvermiş, horozu bir lokmada yutuvermiş.

Boynuz kulağı geçmiş! Tilki tekrar delikanlıya dönüşmüş, krala bütün hikâyeyi anlatmış, ertesi gün de prenses ile delikanlının düğünü için toplar atılmış.

Biber Prens

Calabria Masalı

Bir varmış bir yokmuş, eşi hayatta olmayan bir kral yaşarmış. Kralın bir kızı varmış. Kız evlenme çağındaymış; kralların, markilerin, kontların oğulları onunla evlenmek için sıraya diziliyormuş ama o hepsini reddediyormuş.

Babası kızını çağırıp, “Kızım, neden evlenmek istemiyorsun?” diye sormuş.

“Baba,” demiş kız, “evlenmemi istiyorsanız bana bir kantar un, bir kantar şeker verin, kendi nişanlımı kendi ellerimle yapmak istiyorum.”

Baba çaresiz, “Tamam, vereceğim!” demiş. Kıza şeker ve un vermiş; kız elekde odasına girmiş, geçmiş masa başına ve unu elemeye koyulmuş. Altı ay boyunca elekde elemiş, altı ay boyunca hamur yoğurmuş; hamuru yoğurduktan sonra yaptığını beğenmemiş ve bozmuş. İkinci defasında nihayet hamuru istediği gibi biçimlendirmiş ve burun yerine bir biber koymuş. Yaptığını duvara dik şekilde yaslamış, babasını çağırmış. “Babacığım, babacığım işte nişanlım! Adı Biber Prens!” demiş.

Babası onu görmüş, dikkatle incelemiş ve beğenmiş. “Güzel ama konuşmuyor!” demiş.

Kızı da, “Bekle, zamanı gelince konuşacak!” karşılığını vermiş.

Kralın kızı her gün duvara dayadığı Biber Prens’e gidip ona şöyle diyormuş:

*El emeği prensim,
Kalem ve hokka kullanmadım,
Seni altı ay elekle eledim,
Altı ay yoğurdum,
Altı ay yoğurduğum hamuru bozdum,
Altı ay yeniden şekillendirdim,
Altı ay duvar dibinde bıraktım,
Artık açılsın dilin!*

Prenses altı ay boyunca ona bu şarkıyı söylemeye devam etmiş. Altıncı ayın sonunda Biber Prens konuşmaya başlamış.

“Seninle konuşamam,” demiş delikanlı, “önce babanla konuşmam lazım.”

Kız babasına koşmuş. “Baba gel, gel, nişanlım konuşuyor!”

Kral gelmiş ve Biber Prens’le havadan sudan sohbet etmeye koyulmuş, ardından prens kraldan kızını istemiş. Çok memnun olan kral, güzel bir sofranın kurulmasını buyurmuş ve Biber Prens’i yemeğe davet etmiş. Düğün hazırlıkları başlamış, bir iki gün sonra da yakından, uzak-tan gelen bütün kralların huzurunda düğün yapılmış.

Bu hükümdarların arasında Köpek-Majeste adında bir kraliçe de varmış. Köpek-Majeste el emeği prensi gö-

rür görmez büyülenmiş ve onu karısından alıp götürmeyi aklına koymuş.

Düğünden sonra evli çift mutluluk içinde yaşamaya koyulmuş ama Biber Prens evden hiç çıkmıyormuş. Kral nihayet kızına bu konuyu açmış: “Kızım kocanla birlikte hiç çıkmıyor musun? Arada bir gezip dolaşmanız iyi olur, hiç olmazsa sağlığınız için bunu yapın!”

“Peki, peki, babacığım. Bugün at arabasıyla çıkıp dolaşmak istiyor benim canım da.”

Atları arabaya bağlamışlar. Genç prenses, Biber Prens’le birlikte at arabasıyla gezmeye çıkmış. Boyuna, prensi kaçırmanın bir yolunu gözleyen Köpek-Majeste, onları kendi arabasıyla izlemeye koyulmuş. Köye vardıkları zaman Biber Prens arabadan inip bir iki adım atmak istemiş. Aniden şiddetli bir rüzgâr çıkmış; Biber Prens uçuvermiş. Uçmuş uçmuş, derken, Köpek-Majeste’nin arabasının yanından geçmiş. Köpek-Majeste de rüzgârda pelerinini açıp prensi havada yakalamış. Biber Prens’in karısı ve arabacı bütün köyü aramış ama prensi bulamamışlar. Prenses kederli kederli saraya dönmüş. “Peki ya kocan nerede?” diye sormuş babası.

“Şiddetli bir rüzgâr onu aldı götürdü! Kederimle baş başa odama kapanacağım, bu konu hakkında hiçbir şey duymak istemiyorum artık.”

Odasına kapanmış ama orada uzun süre kalamamış. Üzüntüye dayanamayınca, atını ve para kesesini almış, babasının hayır duasını istemiş ve Biber Prens’i aramak üzere yola koyulmuş.

Bir gece ormanda vahşi hayvanların sesini duymuş, derken bir ışık görüp o yerin kapısını çalmaya gitmiş.

Kapı açılmış, karşısına uzun sakallı bir ihtiyar çıkmış ve ona: “Kral kızı, vahşi hayvanlarla dolu bu yollarda ne işin var?” diye sormuş.

“Talihimi aramaya çıktım. Kendi ellerimle bir koca yoğurmuştum!” demiş ve başından geçenleri anlatmış.

“Kral kızı,” demiş ihtiyar, “sen kocanı bulana dek epey bir zaman geçecek. Bu kestaneyi al. Sakın kaybetme. Yarın sabah tekrar yola çık, bir başka ev daha bulana dek yürü: Karşına çıkacak o evde ağabeyim oturur, ondan yardım iste!”

Ertesi gün genç prenses diğer keşişi bulmuş; o, kıza kestaneyle birlikte saklaması için bir ceviz vermiş ve üçüncü kardeşlerine giden yolu tarif etmiş. Yaşı, diğer ikisinin toplam yaşından da büyük olan üçüncü keşiş, kıza bir fındık vermiş, “Bu yoldan devam et, karşına büyük bir saray çıkacak. Köpek-Majeste’nin olan bu sarayın hemen yanında çirkince bir bina var, orası zindan. Sarayın oraya vardığın zaman, kestaneyi kır ve içinden çıkan şeyi satıcıymışsın gibi bağırarak satmaya başla. Köpek-Majeste’nin hizmetkârı sesini duyduğunda gelip seni içeri alacak. Köpek-Majeste sattığın şey için ne kadar para istediğini soracak. Sen ondan para isteme. Akşama, Köpek-Majeste’nin kocasıyla baş başa kalmak istediğini söyle sadece. Köpek-Majeste’nin kocası kim, biliyor musun? Biber Prens. Eğer o gece prensle konuşamazsan, cevizi kırıp içindekini satmaya koyulacaksın. İkinci gece de konuşamazsan, fındığı kıracaksın!” demiş.

Saraya varınca prenses kestaneyi kırmış; içinden, altın dokuma tezgâhının başında, altın bir dokuma dokuyan

altın bir kız çıkmış. Prenses bağırmaya başlamış: “Altın dokuma tezgâhının başında altından kumaş dokuyan altından bu genç kızı almak isteyen var mı?”

Hizmetkâr camdan bakmış ve Köpek-Majeste’ye, “Majesteleri, Majesteleri, ah ne güzel şeyler satıyorlar bir bilseniz! Onları siz alın çünkü tam sizin sarayınıza layıklar, öylesine değerliler ki!” demiş.

Prensesi yukarı çağırmışlar. Köpek-Majeste, “Kaç para istiyorsun?” diye sormuş.

“Para istemiyorum. Bir geceyi Majesteleriyle birlikte bir odada geçirmek istiyorum.”

Köpek-Majeste bunu istemiyormuş ama hizmetkâr onu ikna etmiş ve Köpek-Majeste, Biber Prens’e afyonlu şarap içirmiş, onu yatağa yatırmış, ardından da dokuma tezgâhı satan kadına, “Girebilirsin...” demiş.

Prenses, uyuyan prensi nasıl uyandıracağını bilmiyormuş. Ona şarkı söylemiş:

*El emeği Prensim,
Kalem ve hokka kullanmadım,
Seni altı ay elekle eledim,
Altı ay yoğurdum,
Altı ay yoğurduğum hamuru bozdum,
Altı ay yeniden şekillendirdim,
Ama şimdi sen Köpek-Majeste’ninsin,
Haydi kralım, uyan da gidelim buralardan!*

Ama Biber Prens onu duymuyormuş. Şarkı ve gözyaşıyla geçen bu gecenin ardından gün doğmuş.

Kız umutsuz umutsuz gitmiş, derken keşişin tavsiyesini hatırlamış ve cevizi kırmış. İçinden altın kirmenle altın ip eğiren altından bir kız çıkmış. Prenses bağırmaya koyulmuş: “Duyduk duymadık demeyin, altın kirmenle altın ip eğiren altından bir kız satıyorum!” Hizmetkâr camdan bakmış ve kızı çağırmış.

“Ne kadar istiyorsun?” demiş Köpek-Majeste.

“Para istemiyorum, eşinizle bu gece de baş başa kalmak istiyorum!” demiş.

Ama Köpek-Majeste o gece de prence afyonlu şarap vermiş. Prenses o geceyi de şarkı söyleyip ağlayarak geçirmiş ama hepsi boşaymış.

Mahkûmlar hemen yan tarafta, iki gecedir şarkılardan ve hıçkırıklardan uyuyamıyorlarmış; biraz uykusuzluktan, biraz da merhametten dolayı ertesi gün Biber Prens’i görürlerse ona parmaklıklardan seslenip olanlardan bahsetmeye karar vermişler.

Gün olup da prens saraydan çıktığında, mahkûmlar demirliklerden kollarını uzatıp ona yaklaşmasını işaret etmişler, “Majesteleri, geceleri uykunuz ne kadar da ağır! Bütün gece yanıp yakılan sesler geliyor kulağımıza, ‘Prensim, ben senin eşim!’ diyen bir ses, sizi elleriyle yaptığına, altı ayda yoğurduğuna, altı ayda yeni baştan yoğurduğuna dair bir şarkı duyuyoruz: Siz bunları hiç mi duymuyorsunuz?” demişler.

Biber Prens düşünmüş, “Duymadığıma göre, Köpek-Majeste şarabıma afyon katıyor olmalı. Bu gece içmeyeceğim.”

Bu sırada, zavallı genç kız iyiden iyiye kaygılıymış çünkü elinde bir tek fındık kalmış. Onu kırmış, içinden altın bir sepet, örgü ören altın bir kız çıkmış. Ve bağır-maya başlamış: “Bu altın sepeti, örgü ören bu altın kızı kim alır!” Kızı yukarı çağırmışlar ve kız geçen seferki an-laşmanın aynısı yapmış.

Uyuyakalan Biber Prens’le aynı odada, tekrar şarkı söylemeye koyulmak üzereymiş ama içip uyuyor taklidi yapan prens, gözlerini açarak, “Sus, karıcığım, bu gece kaçacağız. Beni nasıl buldun?” demiş.

“Ah prensim, ne yollar katettim!” demiş kız ve neler çektiğini anlatmış.

Prens de sürekli Köpek-Majeste’nin büyüünün etkisinde olduğu için kaçamadığını anlatmış ama Köpek-Majeste, prensin afyon aldığını sandığı için bu defasında büyüünü biraz hafifletmişmiş.

Kapıyı açmışlar, Köpek-Majeste’nin derin uykuda olduğundan emin olmuşlar, ardından ikisi birden prensesin atına binip kaçmışlar.

Köpek-Majeste ertesi gün olup biteni fark ettiğinde, saçlarını bir bir yolmuş, başında bir tek saç teli kalma-yınca da kendi başını koparmış ve ölmüş.

Evli çift ata binip prensesin babasının sarayına var-mış. Babası, balkondan bakıyormuş, ikisini at üstünde gelirken görünce, “Kızım! Kızım benim!” diye haykırmış.

Onlar ermiş muradına, biz çıkalım kerevetine.

Kambur, Topal ve Boynu Tutuk

Abruzzi Masalı

Gezintiye çıkmış bir kral varmış; insanlara, kırlangıçlara, evlere bakıyormuş, keyfi de pek yerindeymiş. Yoldan kendi halinde, yaşlı bir kadın geçmiş, tonton bir ihtiyarmış ama bir bacağı biraz topalmış, biraz da kamburmuş ve boynu da tutukmuş! Kral ona bakıp, “Hem kambur, hem topal hem de boynu tutuk! Hah hah ha!” diyerek ihtiyar kadının yüzüne gülmeye başlamış.

O yaşlı kadın bir periymiş. Kralın gözlerinin içine bakmış, “Sen gül, yarın görüşürüz!” demiş.

Kral tekrar katıla katıla gülmüş: “Hah hah ha!”

Kralın üç kızı varmış, üçü de güzel mi güzel kızlarmış. Ertesi gün kral gezintiye gitmek için üç kızını çağırmış. En büyük kızı gelmiş. Kızın kamburu varmış. “O kambur ne?” demiş kral. “Nasıl oldu da kamburun çıktı?”

“Hizmetkâr yatağımı iyi yapmamış, bu yüzden gece kamburum çıktı.”

Kral salonu bir öyle bir böyle katetmiş; gerginmiş.

İkinci kızını çağırtmış, kız geldiğinde boynu tutulu haldeymiş. “Nedir bu iş?” diye sormuş kral. “Niye boynun tutuk?”

“Hizmetkâr saçımı tararken bir saç telimi çekti... Benim de boynum tutuk kaldı.”

“Peki, ya o?” demiş kral, topallayarak gelen üçüncü kızını gördüğünde. “O niye topallıyor?”

“Bahçeye gitmiştim,” demiş üçüncü kız, “hizmetkâr bir yasemin çiçeği koparıp bana fırlattı. Çiçek ayağımın üstüne düştü ve total kaldım.”

“Bu hizmetkâr da kim!” diye haykırmış kral. “Hemen huzuruma gelsin!”

Hizmetkâr çağırılmış. Nöbetçiler tutup sürükleye sürükleye krala götürmüşler. Hizmetkâr görülmekten utandığını söylüyormuş. Kamburmuş, topalmış ve boynu da tutukmuş. Evvelki günkü yaşlı kadınmiş! Kral onu hemen tanıyivermiş. “Ona ziftten gömlek giydirin!” diye haykırmış.

Yaşlı kadın küçülmüş de küçülmüş, başı çivi gibi sivrilmiş. Duvar da minik bir delik varmış, deliğin içinden geçmiş, diğer taraftan çıkmış, ortadan kaybolmuş, ardından bir tek kamburunu, tutuk boynunu ve total ayağını bırakmış.

İki Deniz Tüccarı

Palermo Masalı

Bir zamanlar iki arkadaş varmış. Bu arkadaşlardan birinin bir erkek evladı varmış, diğerinin ise çocuğu yokmuş; her ikisi de bu çocuğu bütün kalbiyle seviyormuş. Deniz tüccarlarıymışlar, başarılı tüccarlarmış, bütün krallıklara gidiyorlarmış. Günün birinde oğlu olmayan arkadaşın iş için yola çıkması gerekmiş; yolculuk hazırlıklarına giriştiğinde, arkadaşının oğlu kendisini de götürmesi, deniz ve ticaret konusunda deneyim kazanmak için ona yalvarmış, öz babasına da yola çıkmasına izin vermesi için yakarmış. Baba, oğlunu göndermek istemiyormuş, manevi baba da gelsin istemiyormuş ama oğul o kadar yalvarıp yakarmış ki, ikisi de manevi babanın yük gemisiyle birlikte denizlere açılacak bir gemiyle yola çıkmasına izin vermişler.

Denize açıldıktan sonra, fırtına kopmuş; bu, o kadar kuvvetli bir fırtınaymış ki, iki gemi ayrı ayrı yerlere savrulmuş. Manevi babanın bulunduğu gemi sağ salim kurtulmuş; delikanlının ise batmış ve içindeki adamların hepsi boğulmuş. Delikanlı, şansına, bir tahta parçasının üstüne çıkmış, karaya varana dek yüzmüş de yüz-

müş. Yalnız başına karaya çıktığında, çaresiz dolanmaya koyulmuş ve vahşi hayvanlarla dolu bir ormana girmiş; geceyi, vahşi hayvan korkusuyla, bir meşenin tepesinde geçirmiş. Gündüz vakti etrafta vahşi hayvan olmadığını görünce, ağaçtan inip ormanda yürümeye başlamış; derken ormanın, kocaman, başı sonu görülmeyen bir surla çevrili olduğu noktaya gelmiş. Delikanlı, ağaç dallarına tutuna tutuna duvarın üstüne çıkıp öte tarafta ne olduğuna bakabilmiş. Orada bir kent varmış ve duvar vahşi hayvanlardan korunmak için örülmüş.

Delikanlı, surların üstünden uğraşa didine inmiş ve kente girmiş. “Şimdi bir iki lokma yemek yemek için alış-veriş yapmaya gideyim” diye düşünmüş ve iki yanında dükkân bulunan bir yola sapmış. Fırına girmiş, ekmek istemiş ama fırıncı cevap vermemiş. Şarküteriye girmiş, salam istemiş ama şarküterici cevap vermemiş. Dükkânların hepsine girmiş ama kimse ona aldırış etmiyormuş.

Delikanlı, “Şimdi krala gidip şikâyetle bulunacağım!” diyerek kraliyet sarayına gitmiş. Nöbetçiye, “Kralın huzuruna çıkılabiliyor mu?” diye sormuş. Nöbetçiden çıt çıkmamış. Kimse onunla konuşmadığından bunalan, umutsuzluğa düşen delikanlı saraya girmiş ve odaları dolaşmaya koyulmuş. Bütün odaların içinden en güzel olanında bir Krallık Yatağı, Krallık Komodini, Krallık Lavabosu bulmuş ve kendi kendine “Madem kimse bana bir şey demiyor, ben de hemen yatmaya giderim” demiş.

Hemen iki güzel nedime belirivermiş, delikanlıya sessizce sofrayı kurmuş, ona yemek götürmüşler. Delikanlı yemiş, sonra da yatmış.

Böylelikle o sessiz kentte güzel bir hayat sürmeye başlamış. Bir gece, krallık yatağında yattığı sırada, hemen yanı başında, iki nedimenin eşliğinde, muhteşem bir güzellikte, örtülü bir kızın belirdiğini görmüş.

Kız: “Cesur ve azimli misin?”

Delikanlı cevap vermiş: “Evet.”

Kız: “Eğer cesur ve azimliysen sana sırrımı vereceğim. Bil ki, ben imparator Scorzone’nin kızıyım; babam ölmeden önce kente, insanlarına, orduya, hizmetkârlara, ben dahil herkese büyü yaptı ve bu büyüyü bir büyücü saklıyor. Bir yıl boyunca her geceyi benimle, bana hiç bakmadan ve sırrımı hiç kimseye vermeden geçirirsen, kentin üzerindeki büyü kalkacak ve ben imparatoriçe kalacağım, sen de halk tarafından imparator olarak kabul edileceksin.”

Delikanlı: “Cesur ve azimliyim.”

Ama birkaç gün geçtikten sonra kıza, bir sene boyunca onun yanı başında sessiz sakın kalmadan önce, babasını, annesini ve manevi babasını görmesi gerektiğini söylemiş ve hemen döneceğine söz vermiş. İmparatoriçe onu bırakıp bırakmamak konusunda kararsızmış ama delikanlı o kadar ısrar etmiş ki, bir gemi hazırlatılmasını, içine krallık hazinelerinden bir kısmının yüklenmesini söylemiş ve delikanlıya bir baston vermiş: “Bu bastonla emir verdiğin an, istediğin yerde olacaksın. Ama sırrımı kimseye vermemen gerektiğini unutma.”

Delikanlı gemiye binmiş, bastonla yere vurmuş ve kendini babasının kentinin limanında bulmuş. Hazinelerinin en iyi pansiyona taşınması emrini vermiş ve oraya yer-

leşmiş. “Tanıdığınız deniz tüccarı var mı?” diye sormuş insanlara.

“Bu şehirde iki deniz tüccarı var” demişler. “İki arkadaşlar, başarılı tüccarlar ama şimdi sefalet içindeler.”

“Bu nasıl olur?”

“Bakın, arkadaşlardan birinin oğlu denizde kayboldu, babası bunun talihsizlik yüzünden olduğuna inanmak istemedi ve suçu arkadaşına atıp ona dava açtı, dava sırasında da ikisi de sefil düştü.”

Bunları duyan delikanlı, babasını çağırtmış. Babası onu tanımamış. Oğlu, “Sizinle ve arkadaşınızla ticaret yapmak isterim, deniz ticareti konusunda deneyimlisiniz ikiniz de” demiş.

“Mümkün değil,” diye yanıtlamış baba, “çünkü arkadaşım ve ben, arkadaşımın bana kaybettirdiği oğlumdan dolayı girdiğimiz dava yüzünden battık.”

“Önemi yok,” demiş delikanlı, “parayı ben vereceğim.”

Hemen büyük bir sofraya hazırlatmış ve yemeğe diğer arkadaşları da, her ikisinin eşini de davet etmiş. Pansiyonda yüz yüze geldiklerinde, iki arkadaş da, eşler de birbirlerine kötü kötü bakmış çünkü artık düşmanmışlar. Yemek yemeye başlamışlar ama iki arkadaş birbirlerine duydukları öfkeden, bir lokma yemek yiyemiyorlarmış. İşte o zaman delikanlı tabağına çatalını batırmış ve babasına uzatıp şöyle demiş: “Babacığım, bu lokmayı kabul ediniz, onu size burada bulunan ve sağ salim olan oğlunuz ikram ediyor.”

Herkes ayağa fırlamış. Mutluluktan çıldırmış gibilermiş; kucaklaşmaya, öpüşmeye, sevinç gözyaşları dökmeye başlamışlar. Delikanlı, ticaret işlerini sürdürsünler diye, elindeki hazineyi babası ile manevi babası arasında pay etmiş. Ardından da, “Şimdi sizinle vedalaşmam gerek çünkü tekrar yola çıkmam lazım” demiş.

“Peki nereye gidiyorsun?” diye sormuş annesi.

“Bunu sana söyleyemem.”

Ama anne yalvarmış yakarmış, en sonunda da delikanlı, Scorzone İmparatoru’nun ne kadar güzel olduğunu göremediği kızını anlatmış.

Annesi de ona, “Bak ben sana bir mum vereceğim, bu sayede o uyuduğu zaman sen mumu yakar, onun güzelliğine bakarsın” demiş.

Delikanlı gemisine binmiş, bastonunu yere vurmuş ve bir anda Scorzone İmparatoru’nun kent limanına varmış. Kraliyet sarayına gitmiş, imparatorun kızı orada, onu bekliyormuş. Akşamleyin yatmışlar, delikanlı kızın güzelliğine bakmak için sabırsızlanıyormuş. Kız uyurken, mumu almış, yakmış ve kızın tülünü kaldırmış. Ama mumdaki bir damla akmış, kızın tenine dökülüp onu yakmış. Ve kız uyanmış. “Hain! Sen sırrımı açığa vurdun! Artık beni kurtarman mümkün değil!”

“Ah başıma gelenler! Ama ben gene de seni kurtarmayı denemek istiyorum! Bunun başka bir yolu yok mu?”

“Ormana gitmeli, büyüü saklayan büyücüyle savaşmalı ve onu öldürmelisin!”

“Peki, onu öldürdükten sonra ne yapmam gerek?”

“Karnını yar; içinden tavşan çıkacak. Tavşanı yar; içinden güvercin çıkacak. Güvercini yar; içinden üç yumurta çıkacak. Bu üç yumurtaya gözünün nuru gibi bakmalısın ve buraya sapasağlam getirmelisin. Bu sayede, kent kurtulacak ve hepimiz de kurtulmuş olacağız. Aksi takdirde, biz de, sen de sonsuza kadar büyüünün etkisi altında kalacağız. Bu bastonu al ve savaşmaya git!”

Delikanlı bastonunu alıp yola çıkmış. Bir inek sürüsü görmüş, çobanlar ve inek sahipleri de oradaymış. Hayvanların sahibine sormuş: “Bana bir parça ekmek lütfeder misiniz acaba? Buralarda kayboldum.”

İneklerin sahibi ona yemek vermiş ve onu çoban olarak yanına almış. Günlerden bir gün çobanlara: “İnekleri büyük arazideki otlığa götürmeniz lazım ama dikkat edin de ormana girmesinler çünkü orada sadece insanları değil, inekleri de öldüren bir büyücü var!” demiş.

Delikanlı hayvanlarla birlikte yola çıkmış; inekler ormana yaklaştığında da, bağırıp sopayla vurarak hepsini ormana sokmuş. Hayvanların sahibi saçlarını yolmuş: “Peki, şimdi ineklerimi bana kim geri getirecek?”

Çobanlardan hiçbiri oraya gitmek istemiyormuş. İneklerin sahibi bir gençle birlikte yeni çobanı göndermiş. İkisi birlikte ormana girmişler, genç çoban korkuyormuş.

Ormanda inek olduğunu gören büyücü hiddetlenmiş ve elinde, tepesine bronzdan altı sivri uç bağlanmış, demir bir bastonla belirivermiş. Korkudan altına kaçırarak üzere olan genç çalılıkların arkasına saklanmış. Bizim delikanlı ise hiç kıpırdamadan büyücüyü beklemiş.

“Hain! Sen benim ormanıma zarar ziyan vermeye nasıl cüret edersin!”

Delikanlı, “Sadece ormanına zarar vermeye değil, canına da kıymaya geldim!” demiş ve kavgaya tutuşmuşlar.

Gün boyunca o kadar yoğun bir mücadele etmişler ki, gün bittiğinde ikisi de çok yorgunmuş ama henüz ikisi de yaralı değilmiş. Büyücü şöyle demiş:

*Olsaydı ekmekli, şaraplı paparam,
Seni domuzmuşsun gibi parçalardım!*

Delikanlı da şöyle karşılık vermiş:

*Olsaydı ekmekli, sütlü paparam,
Kafanı iki eşit parçaya ayırırdım!*

Ardından vedalaşmışlar, mücadeleye ertesi gün devam etmeyi kararlaştırmışlar. Delikanlı inekleri almış ve diğer gençle birlikte sürüyü gütmüş.

Onların sağ salim döndüğünü gören herkesin ağzı bir karış açık kalmış; genç, yeni çoban ile büyücü arasında geçen mücadeleyi, aralarındaki konuşmaları, büyücünün ekmekli, şaraplı papara, delikanlının ise ekmekli, sütlü papara istediğini anlatmış. Bunun üzerine hayvanların sahibi ertesi gün için bir kova ekmek ve süt hazırlanmasını, çoban yardımcısının onu beraberinde götürüp orada hazır bulunmasını emretmiş.

Böylelikle inekleri gene ormana götürmüşler. Büyücü tekrar çıkagelmiş ve yeniden mücadeleye koyulmuşlar. Mücadelenin en can alıcı ânında büyücü şöyle demiş:

*Olsaydı ekmekli, şaraplı paparam,
Seni domuzmuşsun gibi parçalardım!*

Ama ekmek ve şarap paparası yokmuş. Delikanlı da şöyle demiş:

*Olsaydı ekmekli, sütlü paparam,
Kafanı iki eşit parçaya ayırırdım!*

Genç derhal ekmek ve süt kovasını getirmiş. Delikanlı ondan bir kepçe almış, ağzına atmış ve büyücünün başına hemen bastonla vurmuş. Büyücü ölmüş, yere serilmiş.

Delikanlı, büyücünün karnını yarmış ve içinde bir tavşan bulmuş, tavşanı yarmış ve içinde güvercin bulmuş, güvercini yarmış ve içinde üç yumurta bulmuş. Üç yumurtayı almış, onları güzel güzel saklamış ve ineklerle birlikte çiftliğe dönmüş. Onu bir kahraman gibi karşılamışlar. Hayvanların sahibi, delikanlının kendi topraklarında kalmasını istemiş ama delikanlı orada kalamayacağını söylemiş, büyücünün ormanını ona hediye edip gitmiş.

Sessiz kente varınca, kraliyet sarayına gitmiş. Güzel genç kız delikanlıya koşmuş; elinden tutup babası İmparator Scorzone'nin saklı odasına götürmüş, imparatorluk tacını almış, delikanlının başına takarak, "Sen imparator ol, ben de imparatoriçe" demiş. Başı taçlı delikanlıyı balkona götürmüş. Üç yumurtayı almış, "Birini ileri at, birini sola, diğerini de önüne at!" demiş.

Yumurtalar atılır atılmaz, bütün insanlar konuşmaya, haykırmaya başlamış ve sessizlik yerini büyük

bir cümbüşe bırakmış, at arabaları koşmaya, ordular talim yapmaya, hizmetkârlar nöbet devretmeye koyulmuş, halk ve askerler, hepsi birden, “Yaşasın İmparator! Yaşasın İmparatoriçe!” diye haykırmış. Genç kız ile delikanlı, hayatları boyunca imparator ve imparatoriçe kalmış, mutluluk içinde yaşamışlar. Onlar ermiş muradına biz çıkalım kerevetine.

Şeytan'ın Pantolonu

Bologna Masalı

Bir adamın bir oğlu varmış ki, dünyalar yakışıklısıymış. Bir gün baba hastalanmış ve oğlunu yanına çağır-mış: “Sandrino, ölümüm yakın, hissediyorum bunu. Davranışlarına dikkat et ve sana bıraktığım küçük mi-rasa iyi bak.”

Baba ölmüş, oğlu ise babasının mirasına iyi bakmak ve çalışmak yerine, kendini eğlenceye vermiş, kısa za-manda dara girmiş. Bunun üzerine kentin kralının hu-zuruna çıkmış ve onun hizmetinde çalışmayı teklif etmiş. Kral, delikanlının ne kadar yakışıklı olduğunu görünce, onu hizmetkâr olarak işe almış. Kraliçe onu görür gör-mez çok beğenmiş ve kendi özel hizmetkârı olarak iste-miş. Ama Sandrino, kraliçenin ona âşık olduğunu anlar anlamaz, “Kral fark etmeden yola düşsem iyi olur” diye düşünmüş ve işten ayrılmış. Kral onun niçin gitmek iste-diğini öğrenmek istemiş ama delikanlı özel bir meseleden dolayı gittiğini söyleyerek yola çıkmış.

Başka bir kente gitmiş ve kendisini işe alır mı diye oradaki kralın huzuruna çıkmış. Kral bu yakışıklı mı ya-kışıklı delikanlıyı görünce, hemen evet demiş ve Sandrino

saraya girmiş. Kralın bir kızı varmış, kız delikanlıyı görür görmez abayı yakmış, gözü ondan başka şey görmez olmuş. Durum o kadar vahim bir hal almış ki, Sandrino başına bir bela gelmeden işi bırakmak zorunda kalmış. Hiçbir şeyden haberi olmayan kral, delikanlıya kararının nedenini sormuş, delikanlı da özel bir mesele yüzünden gittiğini söylemiş, bunun üzerine kral ses edememiş.

Delikanlı, bir prensin yanına gitmiş ama prensin karısı ona âşık olunca, orayı da terk etmiş. Beş altı efendiye daha gitmiş ama her yerde bir kadın delikanlıya âşık oluyormuş, delikanlı da hep ayrılmak zorunda kalıyormuş. Zavallı delikanlı yakışıklı oluşuna lanet eder olmuş ve bu beladan kurtulmak uğruna ruhunu Şeytan'a satmaya hazır olduğunu bile söylemiş. Bu sözü söyler söylemez, karşısında soylu bir delikanlı belirmiş. "Ne şikâyetiniz var?" diye sormuş, Sandrino da durumunu anlatmış.

"Bak delikanlı," demiş soylu genç, "ben sana bu pantolonu veriyorum. Onu hep giymeye ve üzerinden çıkar-mamaya bak. Tam yedi yıl sonra geri almaya geleceğim. Bu süre boyunca yüzünü bile yıkamamalısın, tıraş olma-malısın, saçını da, tırnaklarını da kesmemelisin. Bunun haricinde ne istiyorsan yapabilirsin ve için rahat edebi-lir."

Bu sözleri söyler söylemez yok olmuş ve saat gece ya-rısını vurmuş.

Sandrino pantolonu giymiş ve kendini çimlere atıp yatmış. Gün doğduğunda uyanmış, gözlerini ovuştur-muş, hemen pantolonu ve Şeytan'ın söylediklerini hatırlamış. Kalktığında pantolonun ağır olduğunu hissetmiş,

hareket etmiş ve para şıkırtısı duymuş. Pantolonu altın paralarla doluymuş ve içindeki parayı çıkardıkça cep gene para doluyormuş.

Delikanlı kente gitmiş ve bir pansiyona, pansiyonun en güzel odasına yerleşmiş. Gün boyunca pantolonundan para çıkarmaktan ve para yığmaktan başka bir şey yapmıyormuş. Kendisine verilen her hizmet karşılığında bir altın para veriyormuş; ona açılan her fakir ele bir altın para uzatıyormuş. Bu nedenle de kapısında hep kuyruk varmış.

Günlerden bir gün hizmetkâra, “Bildğin satılık bir saray var mı?” diye sormuş. Hizmetkâr da, kralın sarayının tam karşısında bir yer olduğunu, çok pahalı olduğu için kimsenin satın almadığını söylemiş. “Sarayı almam için gerekeni yap,” demiş Sandrino, “sana hakkını vereceğim.” Hizmetkâr kolları sıvamış ve delikanlının sarayı satın almasını sağlamış.

Sandrino sarayı yeni baştan döşetmiş. Sonra, zemin kattaki bütün odaları demirle kaplatmış, kapılara duvar ördürmüştü. İçeri kapanmış ve günlerini pantolonundan para çıkarmakla geçirmeye koyulmuş. Bir oda parayla dolduğunda, bir başka odaya geçiyormuş, böyle böyle zemin kattaki bütün odaları doldurmuş. Zaman geçiyormuş, saç sakalı o kadar uzamış ki, tanınmaz hale gelmiş. Hele tırnakları yün tıraşı gibi uzunmuş; öyle ki, ayakkabı giyemediğinden, ayağına sandalet geçirmesi gerekiyormuş. Teni bir parmak kalınlığında kabuk bağlamış. Kısacası artık insana değil, vahşi bir hayvana benzer olmuş. Pantolonu temiz tutmak için üzerine pudra ya da un sürüyormuş.

O sırada, civardaki bir kral o kentin kralına savaş açmış; kentin kralı umutsuz bir haldeymiş çünkü savaşacak parası yokmuş. Günlerden bir gün hizmetindeki bir görevliyi çağırtmış.

“Havadisler nedir, Majesteleri?”

“Dardayız!” demiş kral. “Savaşmaya meteliğim kalmadı.”

“Majesteleri, hemen yakınımızda parasını nereye koyacağını bile bilmeyen bir bey var. Bize elli milyon borç verir mi diye gidip ona sorabilirim. En kötü ihtimalle hayır der.”

Görevli, kralın adına Sandrino’ya gitmiş, ona iltifatlar etmiş, ardından da mesajını iletmış.

“Kral Hazretlerine kendisine hizmete hazır olduğumu söyleyiniz,” demiş Sandrino, “ancak kızlarından birini bana eş olarak vermesi lazım. Üçünden herhangi biri olabilir, benim için fark etmez.”

Görevli, “İleteceğim sözlerinizi” demiş.

“O halde ben üç gün içinde sizden haber bekliyorum,” demiş Sandrino, “yoksa söylediklerimi geçersiz kabul ediniz.”

Kral bunu duyunca, “Ah! Bu başıma gelenler! Kızlarım bu adamın vahşi bir hayvana benzediğini gördüğünde, kim bilir neler diyecek! Bize hiç olmazsa bir resmini vermesini söylemek lazım, hiç değilse kızlarım hazırlıklı olsun.”

Görevli, “İstemeye gidiyorum” demiş.

Sandrino, kralın talebini öğrenince, bir ressam çağırtmış ve kendi resmini yaptırtıp krala göndermiş. Kral o

vahşi hayvanı gördüğünde, geri adım atmış, “Kızlarımdan birinin böyle bir suratı olan birini kabul etmesi mümkün mü hiç!” diye haykırmış.

Ama, denemek adına da olsa, en büyük kızını çağırtmış. Kız babasına isyan etmiş. “Bana nasıl böyle bir teklifte bulunursun! Bu adam evlenilecek bir adam mı sen-ce?” Tek bir kelime daha etmeden sırtını dönmüş gitmiş.

Kral bedbaht günler için sakladığı siyah koltuğuna çökmüş ve öylece, ölü gibi kalakalmış. Ertesi gün cesaretini toplamış ve kendisini en beter yanıtı hazırlayarak, ortanca kızını çağırtmış. Kız gelmiş, kral diğer kızına yaptığı konuşmanın aynısını yapmış ve krallığın geleceğinin buna bağlı olduğunu anlatmış. Kız biraz da merak kapılarak, “Bana resmi bir gösteriniz babacığım” demiş.

Kral ona resmi göstermiş, kız resmi eline almış ama ona bakar bakmaz, yılanı dokunmuşçasına fırlatıp atmış. “Peder Bey! Kızınızı vahşi bir hayvanla evlendirmek isteyebileceğinizi hiç düşünmezdim! Beni ne kadar sevdiğinizi biliyorum artık!” Ve hiddetli hiddetli, söylene söylene çekip gitmiş.

Kral, “Mahvolalım, tamam, yeter ki bir daha kızlarımdan hiçbirine bu evlilikten bahsetmek zorunda kalmayayım. Bu iki kızım bunca laf ettiyse, aralarından en güzeli olan en küçük kızım ne der kim bilir!” demiş. Siyah koltuğa gömülmüş ve o gün kapısından içeri adım atılmamasını emretmiş. Kızları onun yemeğe gelmediğini görmüşler ama babalarının neyi olduğunu bile sormamışlar. Sadece aralarından en küçük olanı, tek söz etmeden babasının yanına gitmiş. Babasına sevecen sevecen yak-

laşmış, “Babacığım neden bu kadar üzgünsünüz? Haydi, bu koltuktan kalkınız, biraz neşeleniniz, yoksa ben de oturur ağlarım!” demiş.

Babasına neyi olduğunu söylemesi için o kadar yalvarıp yakarmış ki, kral sonunda durumu kızına anlatmış. “Öyle mi?” demiş kız. “Bana bu resmi bir gösterin, bakalım.”

Kral çekmeceyi açmış ve resmi uzatmış. Zosa (kızın adı buymuş), resmi dikkatlice incelemeye koyulmuş. “Babacığım, bu uzun ve birbirine karışmış saçların altında, ne kadar da güzel bir alın var, görüyor musunuz? Teni kara, evet ama yıkanınca tamamen değişir. Tırnakları öyle olmasa elleri ne kadar güzel, görüyor musunuz? Ayakları için de aynı şey geçerli! Diğer her şeyi de öyle. Keyfiniz yerine gelsin, babacığım, onunla ben evleneceğim!” demiş.

Kral, Zosa’yı kollarına almış, onu kucaklamış da kucaklamış, öpmüş de öpmüş. Sonra görevliyi çağırtmış ve en küçük kızının evlenmeye hazır olduğunu beyefendiye iletmesini söylemiş.

Sandrino, bunu öğrenir öğrenmez, “Tamam, anlaştık. Majestelerine elli milyon alabileceğini söyleyiniz, hatta parayı hemen gelip alınız, kendiniz için de bir çuval alınız çünkü minnetimi ifade etmek isterim. Majestelerine geline çeyiz olarak hiçbir şey vermemesini, her şeyi benim karşılamak istediğimi söyleyiniz!” demiş.

Ablaları Zosa’nın nişanını duyunca, kızla dalga geçmeye koyulmuşlar ama o buna aldırmıyor, konuşmalarına izin veriyormuş.

Görevli paraları almaya gitmiş, Sandrino da ona al-

tın para dolu büyük bir çuval hazırlayıp vermiş. “Şimdi paraları saymak gerek!” demiş görevli. “Çünkü istenen miktardan daha fazla para varmış gibi görünüyor.”

“Zarar yok!” demiş Sandrino. “Biraz fazla biraz eksik, benim için fark etmez.”

Sonra onu kentteki bütün kuyumculara göndermiş ve en güzel mücevherleri: Kúpeleri, kolyeleri, bilezikleri, yaka iğnelerini, fındık büyüklüğünde değerli taşları olan yüzükleri almasını söylemiş. Hepsini gümüş bir tepsiye koymuş ve hizmetkârlarından dördünü hediye geline sunmaya göndermiş.

Kral pek keyifliymiş, kızı saatlerce mücevherleri deniyormuş, ablalar kıskançlıktan çatlıyor, “Biraz daha yakışıklı olaydı bari, iyiydi!” diyormuş.

“İyi kalpli olması bana yeter!” diye karşılık veriyormuş Zosa.

Bu arada Sandrino, en iyi terzileri, başlıkçıları, kunduracıları, iç çamaşırı dokumacılarını ve kurdelecileri, kumaşçıları çağırtmış; çeyiz için gerekli ne var ne yoksa sipariş etmiş ve on beş gün içinde her şeyin hazır edilmesini söylemiş.

Para oldu mu her şey yapılır, bu bilinen bir gerçektir; nitekim on beş gün içinde her şey hazır edilmiş: Efil efil, dizlere kadar işli kumaş gecelikler, kol uzunluğunda flanders patiskasından içlikler, sümkürece yeri bile kalmamış nakışlı mendiller, her renkten ipek, altın ve gümüş işlemeli, değerli taşlarla bezeli, kırmızı ve türkuvaz renkte kadifeden elbiseler...

Düğünden önceki akşam Sandrino, sıcak ve soğuk su dolu dört koca leğen hazırlatılmasını buyurmuş. Leğenler hazır olduğunda, Sandrino hemen sıcak su dolu olanına girmiş, üzerinde kabuk bağlamış kir biraz yumuşayana dek içinde kalmış; ardından diğer sıcak su leğenine girmiş ve keselenmeye koyulmuş. Üzerinden öyle kirler çıkıyormuş ki, biri görececek olsa onu talaş döken marangoz sanırmış! Yedi yıldır yıkanmıyormuş! Kirin kabasını attıktan sonra diğer leğene girmiş, suyu neredeyse ılıkmış ve misler gibi kokuyormuş. Sandrino sabunlanmaya koyulmuş ve güzel teni yavaş yavaş ortaya çıkmaya başlamış. Ardından kolonyayla ve güzel kokularla dolu diğer leğene girmiş, uzun süre içinde kalmış, ardından da durulanmış. “Hemen berber çağırın!” demiş. Berber gelmiş, onu kuzu gibi kırpılmış, sonra kıvırcık olsun diye saçını sarmış, saç losyonları sürmüş, ardından da tırnaklarını kesmiş.

Ertesi sabah, gelini almak için arabadan indiğinde, ablalar canavarı görmek için camdan bakmışlar ama karşılarında yakışıklı mı yakışıklı bir delikanlı bulmuşlar. “Kim olabilir ki bu? Herhalde damat kendisini göstermemek için yerine birini gönderdi.”

Zosa da onun damadın bir arkadaşı olduğunu düşünmüş ve arabaya binmiş. Saraya vardığında, “Peki, ya damat?” diye sormuş.

Sandrino önceki resmini eline almış, “Gözlere iyi bak, ağza iyi bak. Beni çıkaramıyor musun?” demiş.

Zosa sevinçten hiçbir şey anlamaz olmuş. “Ama nasıl olur da o haldeydin?”

“Bana başka soru sorma!” demiş damat.

Ablalar damadın o olduğunu öğrenince, hasetten çatlamışlar. Düğün yemeğinde Zosa ile Sandrino’ya yiyecek gibi bakıyorlarmış ve aralarında, “Onları böyle mutlu görmemek için ruhumuzu Şeytan’a satmaya bile hazırız!” demişler.

Tam da o gün Şeytan’ın sözünü ettiği yedi yıl doluyormuş, saat gece yarısını vurduğunda Sandrino’nun pantolonunu geri almaya gelecekmiş. Damat, saat on birde bütün davetlileri selamlamış ve serbest kalmak istediğini söylemiş. Zosa’yla baş başa kaldıklarında, “Karıcığım sen yat, ben daha sonra geleceğim!” demiş. Zosa, içinden, “Kim bilir aklından neler geçiyor!” demiş ama nedimelerinin yardımıyla üstünü çıkarıp yatağına yatmış.

Sandrino, Şeytan’ın pantolonunu çıkına koymuş, onun gelmesini bekliyormuş. Bütün hizmetkârlarına yatmalarını söylemiş; yalnız başınaymış, derken bir anda tüyleri diken diken olmuş, yüreği ağzına gelmiş. Saat on ikiyi vurmuş.

Ev sarsılmış. Sandrino, Şeytan’ın kendisine doğru geldiğini görmüş. Ona çıkını uzatmış. “Pantolonunuzu alınız! İşte burada, alınız!” demiş.

“Şimdi de senin ruhunu almam gerek!” demiş Şeytan. Sandrino titriyormuş.

“Ama mademki senin ruhunun yerine iki ruh birden buldum,” diye sözünü sürdürmüş Şeytan, “onları alacağım, seni de rahat bırakacağım!”

Ertesi sabah, Sandrino karısının yanında mutlu mutlu yatıyormuş. Kral onlara iyi günler dilemeye gelmiş ve

Zosa'ya ablalarından haber alıp almadığını sormuş çünkü ortadan kaybolmuşlar. Ablaların odasına girmişler, içeride kimsecikler yokmuş ama masada bir not varmış: *“Size lanetler olsun! Sizin yüzünüzden lanetlendik ve bizi Şeytan aldı götürdü.”*

İşte o zaman Sandrino, Şeytan'ın kendi ruhu yerine aldığı iki ruhun onlarındaki olduğunu anlamış.

Yoldan İlk Geçenle Evlendirilen Prensesler

Basilicata Masalı

Bir varmış bir yokmuş, bir zamanlar dört evladı olan bir kral yaşarmış. Bu evlatlardan üçü kız, biri de erkekmiş. Prens, krallığı miras alacakmış. Kral, son nefesini vermek üzereyken prensi çağırmış, “Oğlum, ben ölmek üzereyim. Sana emrettiğim şeyi yap. Kız kardeşlerin evlenme çağına geldiğinde, onları balkona çıkar ve ister köylü, ister öğretmen, isterse soylu kim olursa olsun, yoldan ilk geçenle evlendir!” demiş.

En büyük kız kardeş evlenme çağına geldiğinde balkona çıkmış. Yoldan çıplak ayaklı bir adam geçmiş.

“Dostum, bir dakika durunuz.”

“Buyurun, Majesteleri!” demiş adam. “İzin veriniz de yoluma gideyim, domuzlarım ahırda kapalı kaldı, onları otlatmam gerek.”

“Otur. Samimiyetle bir iki laf edelim. Sana büyük kız kardeşimi eş olarak vereceğim.”

“Majesteleri, şaka yapıyorsunuz herhalde. Ben zavalı bir domuz çobanıyım.”

“...ve babamın isteğinin gerçekleşmesi için kız kardeşimle evleneceksin.”

Böylelikle prenses ile domuz çobanı evlenmişler ve saraydan ayrılmışlar.

Derken ikinci kız kardeşin evlenme çağı gelmiş. Delikanlı, kızı balkona çıkarmış ve yoldan ilk geçeni eve çağırmış.

“Majesteleri, izin veriniz de gideyim. Kuşlara tuzak kurdum, tuzağa takıldılar mı diye bakmam lazım.”

“Bu önemli değil, bir dakika yukarı gel, seninle konuşmam lazım.”

Ona kız kardeşiyle evlenmesini teklif etmiş. “Majesteleri, bu nasıl olur?” demiş adam. “Ben zavallı bir kuşçuyum, nasıl olur da bir kralla akraba olurum!”

“Babam böyle vasiyet etti!” demiş genç kral ve ikinci kız kardeş kuşçuya eş olarak verilip eşiyle birlikte yola çıkmış.

Üçüncü kız kardeş balkona çıktığında, yoldan mezarcı geçmiş. Ağabey de, en küçük kardeşine derinden bağlı olduğundan hiç istekli olmasa da, onu mezarcıyla evlendirmiş.

Sarayda bir başına, kız kardeşlerinden uzak kalınca, genç kral düşünmeye koyulmuş: “Kız kardeşlerim gibi yapacak olsam, evlenmem için bahtıma kim çıkar acaba?” demiş ve balkona çıkmış. Yoldan yaşlı bir çamaşırcı kadın hızlı hızlı geçiyormuş, delikanlı ona seslenmiş: “Hanımefendi, hanımefendi, bir dakika durunuz...”

“Ne istiyorsunuz?”

“Bir dakika yukarı gelin, sizinle özel olarak konuşmak istiyorum!”

“Ne özel konuşmasıymış bu! Acelem var, nehre gidip çamaşır yıkayacağım.”

“Yukarı geliniz! Bu bir emirdir!”

Yaşlı kadınlar emir memir dinler mi hiç! Kadın karşı çıkmış, “Gidin de kendinize Güzel Filiz’i alın!” diye söylenmiş. Arkasını dönüp çekmiş gitmiş.

Kral baştan aşağı titremiş, yere yıkılmamak için balkon tırabzanına yaslanmak zorunda kalmış. Büyük bir özleme kapılmış, kız kardeşleri uzak diye böyle özlem çektiğini sanıyormuş, oysa bunca özlemin nedeni kalbine saplanmış olan Filiz’in adıymış. Kendi kendine, “Benim evden ayrılıp Güzel Filiz’i bulana dek dünyayı dolaşmam lazım!” demiş.

Az gitmiş uz gitmiş, dere tepe düz gitmiş, dünyayı karış karış dolaşmış ama kimse Güzel Filiz hakkında bir şey bilmiyormuş. Üç yıldır yoldaymış, derken günlerden bir gün bir köye varmış ve orada bir domuz sürüsüne rastlamış, ardından peş peşe başka domuz sürülerine rastlamış, derken bir dolu domuzun içinde kalmış, onların arasından kendine yol açıp yürürken karşısında büyük bir saray buluvermiş. Kapıyı çalmış. “Kimse yok mu? Bana bir gecelik kalacak yer veriniz!” demiş.

Saray kapısı açılmış ve kapıya bir hanımefendi gelmiş, kralı görünce boynuna atlamış: “Ağabeyciğim!” Kral da bir domuz çobanıyla evli büyük kız kardeşini tanıyivermiş: “Kardeşim benim!”

Ve işte domuz çobanı enişte de gelmiş, tam bir beyefendi giyimliymiş. Krala yaşadıkları muhteşem sarayı göstermişler ve diğer iki kız kardeşin de aynı bunun gibi sarayları olduğunu söylemişler.

“Ben Güzel Filiz’i arıyorum!” demiş kral.

“Kimdir Güzel Filiz, biz bilmiyoruz!” demiş kız kardeşi. “Ama kız kardeşlerimize git, belki onlar sana yardımcı olabilir.”

“Herhangi bir tehlikeyle karşı,” demiş eskiden domuz çobanı olan enişte, “bu üç domuz kılını yanında taşı; onlardan birini yere atman, seni her türlü zordurumdan kurtarır.”

Tekrar yola koyulan kral, yürümüş de yürümüş, derken bir ormana varmış. Ormanın her bir dalına kuşlar konmuş, bir ağaçtan bir diğerine kuşlar uçuşuyormuş, binbir çeşit kuşun kanat çırpışlarından gökyüzü bile görünmüyormuş; hepsi hep bir ağızdan, kulakları sağır eden bir koro misali ötüşüyormuş. Bu ormanın ortasında ikinci kız kardeşin sarayı varmış, bu kız kardeşin hayatı diğerinkinden de iyiymiş, kocası zavallı bir kuşçuyken beyler gibi yaşar olmuş. Onlar da Güzel Filiz hakkında hiçbir şey bilmiyormuş, kralı üçüncü kız kardeşe göndermişler ama vedalaşmadan önce, enişte, kralla üç tane kuştüyü vermiş, bir tehlikeyle karşılaşacak olsa bunlardan birini yere atması kurtulmasına yetermiş.

Kral yolculuğuna devam etmiş ve bir süre sonra yolun iki kenarında mezarlar görmeye başlamış, bu mezarlar gitgide artıyormuş, derken köyün etrafında mezardan başka bir şey görünmez olmuş. Kral böylelikle üçüncü, en çok sevdiği kız kardeşinin sarayına varmış; mezarcı olan enişte de kralla bir ölünün ufak bir kemiğini vermiş ve ona bir tehlikeyle karşılaşması halinde kemiği yere atmasının yeterli olacağını söylemiş. Küçük kız kardeş, Güzel Filiz’in oturduğu şehri biliyormuş, ağabeyini yaşlı

bir kadına göndermiş, kadının kendisine iyilik borcu varmış ve ağabeyine mutlaka yardım edermiş.

Delikanlı, kral kızı olan Güzel Filiz'in kentine varmış. Kralın sarayının tam karşısında, o yaşlı kadının evi varmış ve yaşlı kadın gönül borcu duyduğu kızın ağabeyini minnetle karşılamış. Delikanlı, yaşlı kadının evinin penceresinden, gündoğumunda camdan bakan, tülle örtünmüş Güzel Filiz'i görebilmiş. Kız öyle güzel öyle güzelmiş ki, yaşlı kadın tutmayacak olsa delikanlı pencereden aşağı düşecekmiş.

“Ama onu eşiniz olarak istemeye cüret etmeyin, Majesteleri!” demiş yaşlı kadın. “Bu ülkenin kralı acımasızdır ve kızını isteyenleri geçilmesi imkânsız sınavlara sokar, başaramayınca da kellelerini uçurur.”

Ama delikanlı korkmamış ve Güzel Filiz'i istemek için babasının huzuruna çıkmış. Kral onu uçsuz bucaksız bir odaya kapatmış, her raf elma ve armut doluymuş, delikanlıya hepsini bir günde yemediği takdirde, kellesini uçuracağını söylemiş. Delikanlı domuz çobanının domuz kollarını hatırlamış ve onları yere atmış. Hemen domuz homurtuları duyulmuş, içeri domuzlar doluşmuş, homurdayan ve aç dünya kadar domuz ne var ne yoksa yemiş, rafları yere indirmiş, elma ve armutların hepsini bitirmiş, geriye bir çöp bile bırakmamış.

“Aferin!” demiş Kral. “Kızımla evleneceksin. Ama ikinci bir sınavdan daha geçmen lazım. Kızımla geçirdiğin ilk gece, onu, bugüne kadar hiç görülmedik güzellikteki kuşların hiç duyulmadık güzellikteki cıvıltılarıyla uyutmaya çalışmalısın. Bunu başaramazsan yarın kelleni uçuracağım.”

Damat, kuşçu eniştesinin verdiği kuş tüylerini hatırlamış ve onları yere atmış. Hava kuş sürüleriyle kararmış, kanatları ve kuyrukları rengârenkmiş; ağaçlara, tepelere, damlara konmuşlar ve öyle tatlı bir ezgiyle cıvıdamaya koyulmuşlar ki, prenses dudaklarında tatlı bir tebessümle uykuya dalmış.

“Tamam!” demiş kayınpeder. “Kızımı hak ettin ama mademki evlisiniz, yarın bana, anne baba demesini bilen bir bebek vermelisiniz. Aksi takdirde senin de, onun da kellesi uçar.”

“Yarına kadar zaman var” demiş damat ve kralın huzurundan ayrılıp Güzel Filiz’in yanına gitmiş.

Sabahleyin, mezarcı eniştesinin verdiği kemiği hatırlamış. Onu yere atmış ve kemik, bir elinde altın elma olan, anne baba diyen güzel mi güzel bir çocuğa dönüşmüş.

Kayınpeder kral içeri girdiğinde çocuk ona doğru gitmiş, altın elmayı kralın tacının üstüne koymak istiyormuş. İşte o zaman kral, çocuğu öpmüş, evli çifte hayır duası etmiş ve tacını çıkararak damadının başına takmış. Böylelikle delikanlının iki tacı birden olmuş.

Büyük bir şölen yapılmış, şölene domuz çobanı enişte, kuşçu enişte ile mezarcı enişte ve eşleri de katılmış.

Efsunlu Hayvan Masalları

Fırındaki Gülce

Toscana Masalı

Zavallı bir adamcağızın karısı genç yaşta vefat etmiş ve adam, Gülce adındaki güzel kız çocuğuyla bir başına kalmış. Ama çalışmak zorunda olduğundan kızına bakamıyormuş, bunun üzerine kendine ikinci bir eş almış ve bu ikinci eşinden de Özde adlı bir kızı olmuş, bu çocuk biraz çirkinceymiş. İki kız beraber büyümüş, okula beraber gitmişler, beraber gezmişler, Özde eve hep hınç içinde dönüyormuş. Annesine, “Anne, ben artık Gülce’yle dışarı çıkmak istemiyorum. İnsanlar onu görünce bir dolu iltifat ediyor, güzelliğini övüyor, teninin pespembe olduğunu, narin olduğunu söylüyorlar; bana ise kömür gibi kara olduğumu söylüyorlar.”

“Esmersen ne zararı var?” diyormuş annesi. “Seni ben doğurdum ve benim tenim de biraz koyuca. Senin güzelliğin de bu.”

“Ne derseniz deyin, anne!” diye karşılık veriyormuş Özde, “Ben bir daha Gülce’yle birlikte dışarı çıkmayacağım.”

Kızının hasetten çatladığını gören ve onu gözü gibi seven anne, ona, “Peki, ben ne yapabilirim?” diye sormuş.

Özde de, “Onu inek otlatmaya gönderin ve eğrilecek bir libre kenevir verin. Akşam ineklerin aç olduğunu, kenevirin de iyi eğrilmediğini görürseniz onu dövün. Bugün döv, yarın döv... derken çirkinleşecektir.”

Biraz gönülsüz olmasına karşın üvey anne, kızının kaprislerine uymuş ve Gülce’yi çağırıp ona “Artık Özde’yle birlikte gitmene gerek yok. İneklere bakıp onları otlatmaya gideceksin, bir yandan da bir libre kenevir eğireceksin. Eğer eve keneviri eğirmeden ve inekleri doyurmadan gelirsene, görürsün gününü. Açık açık konuşalım ki, sonradan bir yanlış anlaşma olmasın!” demiş.

Gülce kendisine o şekilde emredilmesine alışık değilmiş, bu yüzden de şaşkınlıktan dilini yutmuş. Ancak üvey annesi eline sopa aldığından, mecburen itaat etmek zorunda kalmış. İneklerle birlikte otlaklara gitmiş, elinde bol kenevirle öreke varmış, yol boyunca şunu yineleyip durmuş: “Sevgili ineklerim benim! Eğirmem gereken bunca kenevirim varken, ben sizin için çimi nasıl biçirim? Birileri bu işten zarar görecek!”

Bunun üzerine en yaşlı ineklerden biri kıza suratını dönüp şöyle demiş: “Korkma Gülce! Sen bizim için çimi biç, biz de kenevirin tamamını eğirip yumak yaparız. Yeter ki sen şöyle de:

*İnekçiğim, inekçiğim, işte kenevir,
Ağzınla eğir de eğir,
Boynuzunla sar da sar,
Bana hemen yumaklar ver.*

Karanlık çöküp de Gülce eve döndüğünde, karınları güzelce doymuş inekleri ahıra bırakmış, başında da ot dolu bir güzel sepet, kolunun altındaysa eğrilmiş bir libre kenevir varmış. Bunu gören Özde, hırsından kudurmuş. Annesine, “Yarın onu gene inekleri otlatmaya gönderin ama iki libre kenevir verin, hepsini eğirmezse de, onu so-payla dövün!” demiş.

Ama bu defasında da, Gülce’nin şöyle demesi yeterli olmuş:

*İnekçiğim, inekçiğim, işte kenevir,
Ağzınla eğir de eğir,
Boynuzunla sar da sar,
Bana hemen yumaklar ver.*

Akşama inekler tok, ot sepeti dolu, iki libre kenevir eğrilmiş ve yumak halindeymiş.

Hıncından renkten renge giren Özde, “Sen bir günde bütün bunları nasıl yapıbiliyorsun!” diye sormuş.

“Hayat böyle,” demiş Gülce, “iyi kalplilere daima rastlanılır. Bana sevgili ineklerim yardım etti.”

Özde hemen annesine koşmuş: “Anne, yarın bırakın da Gülce ev işlerini yapsın, ineklerle ben ilgileneceğim, siz bana da eğrilecek bir libre kenevir veriniz.”

Annesi kızının isteğini kabul etmiş ve Özde ineklerle gitmiş. Elinde değnek varmış, inekler ilerlesin diye popolarına, kuyruklarına vurmuş da vurmuş. Çayıra vardıklarında keneviri ineklerin boynuzuna koymuş. Hayvanlarsa hiç kıpırdamamış.

“Haydi! Niye eğirmiyorsunuz?” diye bağırıyormuş Özde ve değnekle hayvanlara vurup vurup duruyormuş. İnekler boynuzlarını hareket ettirmiş ve keneviri karma-karışık etmişler, öyle ki keçe yumağı gibi olmuş.

Özde bir türlü huzur bulamıyormuş, günlerden bir gün annesine, “Anne, canım kazayağı çekti. Bu akşam Gülce’yi o köylünün tarlasından kazayağı toplamaya gönderin” demiş.

Annesi de, kızını memnun etmek için, Gülce’ye o köylünün tarlasından kazayağı toplamaya göndermiş. “Ama nasıl olur?” demiş Gülce. “Çalmaya mı gitmemi istiyorsunuz? Ben hiç hırsızlık yapmadım. Kaldı ki köylü gecenin bir saati tarlasına girdiğimi görürse, mutlaka camdan ateş eder bana!”

Özde’nin de istediğı şey zaten buymuş, ona şöyle demiş, “Evet, evet, gitmelisin, yoksa sopa yersin!” Artık Özde de Gülce’ye emirler yağdırıyormuş.

Böylelikle Gülce gece vakti yola çıkmış, çiti atlamış ve kazayağı yerine bir tane turp bulmuş. Koparıp sökmek için turpa yapışmış, çekmiş de çekmiş derken sökövermiş ve hemen altındaki kurbağı yuvası açıkta kalmış, orada beş tane küçük mü küçük dişi kurbağı varmış. “Ah! Ne de güzelsiniz!” demiş, onları kucağına almış, sevmiş de sevmiş; ama içlerinden biri yere düşmüş, düşünce de bir ayağı kırılmış. “Bağışla beni, küçük kurbağı, bilerek yapmadım!” demiş.

Gülce’nin kucağındaki dört küçük kurbağı, onun öyle nazik olduğunu görünce, “Güzel kız, sen ne kadar da naziksin, biz seni ödüllendirmek istiyoruz. Sen dün-

yanın en güzel kızı olasin ve hava bulutluyken bile güneş gibi parlayasın. Aynen böyle olsun!” demiş.

Ama total kurbağa homurdanmış, “Ben onu hiç de kibar bulmuyorum. Beni total bıraktı, biraz daha dikkat edebilirdi! Güneş ışığı gördü mü yılanı dönsün ve kızgın bir fırına girmediği takdirde de asla tekrar kadın olamasın!” demiş.

Gölce eve biraz sevinçli, biraz da ürkek dönmüş; nerede bulunursa bulunsun gece bile olsa gün gibi parlıyormuş çünkü güzelliği ışık saçıyormuş. Kızın güneş gibi parlayacak kadar güzelleştiğini gören üvey anne ile kardeşin ağızları açık kalmış. Kız da kazayağı tarlasında olup biten her şeyi anlatmış. “Bütün bu olanlarda benim bir suçum yok!” diye sözünü bitirmiş. “Hiç olmazsa beni güneşe çıkarmama iyiliğinde bulunun, aksi takdirde yılan olurum.”

O zamandan itibaren Gölce güneş varken evden hiç çıkmaz olmuş, sadece gün battıktan sonra ya da gökyüzü bulutluyken dışarı çıkıyormuş. Günlerini pencerede, gölgede çalışıp şarkı söyleyerek geçiriyormuş. Ondan, pencereden dışarı taşan büyük bir ışık yayılıyormuş ve bu ışık civar yerlerden bile görülüyormuş.

Günlerden bir gün kralın oğlu oradan geçmiş ve o büyük aydınlığı görünce, gözlerini kaldırıp bakınca kız görmüş. “Bir köylü kulübesinde kalan güzeller güzeli bu kız da kim?” Sonra eve girmiş. Böylelikle tanışmışlar ve Gölce ona başından geçenleri, üzerindeki laneti anlatmış.

Kralın oğlu kıza, “Ne olursa olsun, umurumda değil! Siz bu kulübede yaşamak için fazla güzelsiniz. Eşim olacaksınız, kararım budur!” demiş.

Anne söze girmiş: “Majesteleri, dikkat ediniz, kendinizi zor bir duruma sokmuş olursunuz. Üzerine güneş ışığı gelir gelmez yılanı dönüşeceğini göz önünde bulundurunuz.”

“Bu konu, sizin üzerinize vazife değil!” demiş kralın oğlu. “Bana öyle geliyor ki, siz bu kızı sevmiyorsunuz. Ama ben size onu sarayıma göndermenizi emrediyorum. Ben tamamen kapalı bir at arabası göndereceğim, böylelikle yolda üzerine güneş ışığı düşmeyecek. Size gelince, kuşkusuz ki bundan böyle, paradan yana eksisiniz olmayacaktır. Anlaştık o halde, görüşmek üzere.”

Üvey anne ile Özde, kralın oğluna itaatsizlik edemeyeceklerinden dişlerini sıkı sıkı, isteksizce Gülce’nin yol hazırlıklarını yapmaya koyulmuşlar. Nihayet araba gelmiş; eski, tamamen kapalı arabalardan biriymiş bu, sadece en tepesinde minik bir delik varmış, hemen arkasında da süslü mü süslü, şapkası tüylü, kılıcını takmış bir eşlikçi bulunuyormuş. Gülce arabaya binmiş, ona refakat etmek için üvey anne de arabaya binmiş. Ama binmeden önce eşlikçiye bir kenara çekip, “Beyefendi, yüz paralık bahşiş istiyorsanız, güneş vurduğunda arabanın üstündeki o deliği açınız” demiş.

“Peki hanımefendi, nasıl buyurursanız!” diye karşılık vermiş eşlikçi.

Araba hızla ilerliyormuş, saat on iki olup da güneş tam tepeden vurunca, eşlikçi arabanın üstündeki küçük deliği açmış ve güneş ışığı Gülce’nin başına düşmüş, kız bir anda yılanı dönüşmüş ve tıslayarak ormanda kayboluvermiş.

Kralın oğlu arabayı açtığında, içinde Gülce'yi bulamamış, olanları öğrenmiş, çaresiz ve ağlamaklıymış, neredeyse üvey anneyi öldürmek üzereymiş. Ama sonra ona, tekrar tekrar, Gülce'nin kaderinin bu olduğunu söylemişler, “Şimdi olmasa başka zaman olurdu” demişler; bunun üzerine üzgün ve çaresiz olsa da, kralın kalbi yumuşamış.

Bu arada aşçılar düğün yemeği için yemekleri fırına, ocağa atmışlar, şişe geçirmişler; davetlilerin hepsi sofradaymış. Gelinin ortadan kaybolduğunu bilmelerine karşın, “Mademki buradayız, düğün yemeğini gene de yiyelim!” demişler. Bunun üzerine, aşçılara fırını yakma emri verilmiş. Aşçılardan biri, fırına ormandan daha yeni getirilmiş çalı çırpıları atıyormuş ki, çalı çırpının arasında bir yılan olduğunu görmüş. Onu çıkaramamış çünkü çalı çırpılar hemen tutuşmuş. Aşçı yılanı görmek için fırının ağzına bakıyormuş, derken alevlerin içinden anadan üryan, bir gül kadar taze, ateşten ve güneşten daha parlak bir kız çıktığını görmüş. Aşçı öylece donakalmış, ardından da, “Koşun! Koşun! Fırından bir kız çıktı!” diye bağırmış.

O haykırış üzerine, kralın oğlu mutfağa koşmuş, arkasında da bütün saray erkânı varmış. Kralın oğlu, Gülce'yi tanımış, onu kollarına almış, derken düğün yapılmış ve Gülce o zamandan itibaren mutlu yaşamış, kimse de ona kötülük yapamamış.

Ruhsuz-Bedenli Büyücü

Liguria Masalı

Bir zamanlar Giuannin adında bir oğlu olan dul bir kadın varmış. On üç yaşındayken Giuannin dünyayı dolaşıp zengin olmak istemiş. Annesi, ona, “Neden dünyayı dolaşmak istiyorsun? Daha çok küçüksün, görmüyor musun? Evin arkasındaki çamı bir tekmeyle yere serebileceğin zaman gidebilirsin!” demiş.

O günden itibaren, Giuannin, her sabah, kalkar kalkmaz bir hızla ayaklarını bitiştirip çamın kütüğüne vuruyormuş. Çam yerinden kıpırdamıyor, Giuannin de yere seriliyormuş. Ardından doğruluyormuş, üzerindeki toprağı silkeleyip bir köşeye çekiliyormuş.

Nihayet günün birinde bütün gücüyle ağacın üzerine atlamış ve ağaç bükülmüş, bükülmüş, derken kökleri yerden sökülmüş, yere yıkılmış. Giuannin annesine koşmuş, annesi de gitmiş bakmış, iyiden iyiye yoklamış, “Oğlum, artık nereye istersen gidebilirsin!” demiş. Giuannin onunla vedalaşmış ve yola koyulmuş.

Günlerce yürüdükten sonra bir kente varmış. O kentin kralının Rondello adında bir atı varmış, bu ata kimsecikler binemiyormuş. Ona binmeyi deneyenlerin hepsi,

ilk anda başarmış gibi görünse de, at onları hemen yere fırlatıyormuş. Giuannin biraz gözlemiş, atın kendi gölgesinden korktuğunu fark etmiş. O zaman Rondello'yu ehlileştirmeyi teklif etmiş. Ahıra, atın yanına gitmiş, onu çağırması, okşamış, sonra aniden üstüne atlayıp suratının güneşe karşı durmasına özen göstererek, onu dışarı çıkarmış. At gölge görmüyor, dolayısıyla da ürkmüyormuş; Giuannin onu dizleriyle sıkıştırmış, dizginleri çekmiş ve dörtmala gitmeye başlamış. Aradan on beş dakika geçmeden, at ehlileşmiş, kuzu gibi itaatkâr olmuş ama üzerine, Giuannin'den başka kimsenin binmesine izin vermiyormuş.

O günden itibaren kral, Giuannin'i kendi hizmetine almış, onu öyle çok seviyormuş ki diğer hizmetkârlar kıskançlığa kapılmış. Ve ondan nasıl kurtulabileceklerini konuşmaya koyulmuşlar.

Bu kralın bir kızı varmış; seneler önce, Ruhsuz-Bedenli Büyücü tarafından kaçırılmış ve kızıdan haber alınmaz olmuş. Hizmetkârlar, krala gidip Giuannin'in herkesin içinde, kızı kurtarabileceğini söyleyerek övündüğünü dile getirmişler. Kral onu çağırtmış; Giuannin hayretler içinde kalmış ve hiçbir bilgisi olmadığını söylemiş. Ama konu hakkında şaka yapılması düşüncesini bile kaldıramayan kral ona, "Ya kızımı kurtarırsın, ya da kellen uçar!" demiş.

Giuannin, kralı ikna edemeyeceğini görünce, duvara asılı paslı kılıcı istemiş, Rondello'ya binip gitmiş. Ormandan geçerken bir aslan görmüş, aslan ona durmasını işaret etmiş. Giuannin aslandan biraz korkuyormuş

ama kaçmayı içine sindiremiyormuş, bu yüzden de attan inmiş ve aslana ne istediğini sormuş.

“Giuannin,” demiş aslan, “bak burada dördümüz varız: Bir köpek, bir kartal, bir karınca, bir de ben. Ölü bir eşeği paylaşmamız lazım; sende kılıç var, eşeği pay et ve her birimize bir parça ver!” Giuannin eşeğin başını kesip karıncaya vermiş: “Al, bu yuva olarak işine yarayacak ve içinde dileğince yemek bulacaksın.” Sonra eşeğin ayaklarını kesip köpeğe vermiş: “Bunu kemir kemir bitmez!” demiş. Bağırsakları çıkarıp kartala vermiş: “Bu tam sana göre bir yemek, üzerine konacağın ağaçlara da götürebilirsin!” Geri kalan her şeyi de dördünden en irisi olan aslana vermiş çünkü bu onun hakkıymış. Tekrar atına binmiş, tam gitmek üzereymiş ki kendisine seslenildiğini duymuş. “Eyvah!” diye geçirmiş aklından. “Doğru pay etmedim mi acaba!” Oysa aslan ona, “İyi bir yargıç oldun ve bize iyi hizmet ettin. Sana olan minnetimizi nasıl gösterebiliriz? Al sana tırnağım. Onu taktığın zaman dünyadaki en vahşi aslan olacaksın!” demiş. Köpek, “Al sana bıyığım. Onu burnunun altına koyduğun zaman dünyanın en hızlı köpeği olacaksın!” demiş. Kartal, “Al sana kanatlarımdan bir tüy. Gökte uçan en büyük ve güçlü kartal olabileceksin!” demiş. Karınca da, “Ben de sana ayaklarımdan birini veriyorum, onu üzerine koyacağın zaman küçük bir karınca olacaksın ama öyle küçük, öyle küçük olacaksın ki, büyüteçle bakıldığında bile seni göremeyecekler!” demiş.

Giuannin bütün hediyeleri almış, dört hayvana teşekkür edip yola çıkmış. O hediyelerin gücüne inansa mı

inanmasa mı bilmiyormuş çünkü onunla dalga da geçmiş olabilirlermiş. Ama hayvanların onu göremeyeceği kadar uzaklaşır uzaklaşmaz, bir deneme yapmış. Aslan köpek kartal karınca, ardından da karınca kartal köpek aslan, ardından da kartal karınca aslan köpek, ardından da köpek karınca aslan kartal olmuş ve hediyelerin hikmetinden emin olmuş. Halinden memnun yoluna devam etmiş.

Ormanın bitiminde bir göl, gölün üzerinde de bir şato varmış. Burası, Ruhsuz-Bedenli Büyücü'nün şatosuymuş. Giuannin kartala dönüşüp kapalı bir pencerenin pervazına uçmuş. Sonra karıncaya dönüşüp pencerenin küçük aralığından odaya girmiş. Burası güzel bir odaymış ve cibinliğin altında kralın kızı uyuyormuş. Hâlâ karınca olan Giuannin, kız uyanana kadar yanağında gezinmiş. Ardından karınca ayağını çıkarmış ve kralın kızı yanında aniden yakışıklı bir delikanlı buluvermiş.

Giuannin ona susmasını işaret ederek, “Korkma!” demiş. “Seni kurtarmaya geldim! Büyücüden onun nasıl öldürebileceğimi öğrenmen lazım.”

Büyücü, kızın yanına geldiğinde, Giuannin gene karınca olmuş. Kralın kızı büyücüyü binbir cilveyle karşılamış, onu ayaklarına oturtmuş, başını dizine dayamasına izin vermiş. Ve ona, “Sevgili büyücüm, ben senin ruhsuz bir beden olduğunu, dolayısıyla da ölemeyeceğini biliyorum. Ama ben hep birilerinin senin ruhunu bulacağından ve seni öldürebileceğinden korkuyorum, bu yüzden de kaygı içindeyim!” demiş.

Bunun üzerine büyücü, “Bunu sana söyleyebilirim, nasılsa buradan çıkamaz ve bana ihanet edemezsin. Beni

öldürmek için ormandaki kara aslanı öldürecek kadar kuvvetli bir aslan lazım; aslanı öldürdükten sonra, karnından kara bir köpek çıkacaktır, o öylesine hızlıdır ki, ancak dünyanın en hızlı köpeği ona yetişebilir. Kara köpek öldükten sonra, karnından kara bir kartal çıkacaktır ve hangi kartal ona meydan okumaya cüret eder bilmem. Ama kara kartal ölecek olsa, onun karnındaki kara yumurtanın çıkarılması ve bu yumurtanın alnımda kırılması gerekir; ancak o zaman ruhum uçar ve ben ölürüm. Kolay mı dersin? Bunun için kaygılanmaya değer mi dersin?” demiş.

Giuannin, o küçücük karınca kulaklarıyla, her şeyi dinlemekteymiş ve o küçük adımlarıyla pencerenin aralığından çıkmış, pervaza geri dönmüş. Orada tekrar kartala dönüşüp ormana uçmuş. Ormanda aslana dönüşmüş ve kara aslanı bulana dek bitkilerin arasında dolaşmış. Kara aslan onun üzerine atlamış ama dünyanın en güçlü aslanı Giuannin’miş ve kara aslanı parçalamış. (Şatoda bulunan büyücünün başı dönmüş.) Aslanın karnını yarınca içinden çok hızlı kara bir köpek fırlamış ama Giuannin dünyanın en hızlı köpeği olmuş ve onu yakalamış, birbirlerini ısıra ısıra yerlerde yuvarlanmışlar, derken kara köpek yere ölü olarak serilivermiş. (Şatoda bulunan büyücü uzanıp yatmak zorunda kalmış.) Köpeğin karnını yarınca, içinden kara bir kartal uçuvermiş ama Giuannin dünyanın en büyük kartalma dönmüş; iki kartal birbirlerini gagalayıp birbirlerine pençe atarak gökte uçmaya koyulmuşlar, derken kara kartalın kanatları kapanmış ve yere serilivermiş. (Şatoda

bulunan büyücünün çok yüksek ateşi çıkmış, örtülerin altına kıvrılmış yatmış.)

İnsana dönüşen Giuannin ise, kartalın karnını yarınca içinde kara yumurta bulmuş. Şatoya gitmiş ve yumurtayı pek bir sevinçli olan kral kızına vermiş.

“Peki, ama bunu nasıl başardın?” diye sormuş kız.

“Çocuk oynucağıydı!” demiş Giuannin. “Şimdi sıra sende.”

Kralın kızı, büyücünün odasına gitmiş. “Nasılsın?”

“Ah, zavallı ben, birileri bana ihanet etti...”

“Sana bir tas çorba getirdim. İç.”

Büyücü yatağın üzerinde doğrulmuş ve çorbayı içmek için eğilmiş.

“Bekle, içine bir de yumurta kırayım, daha besleyici olur!” Bunun üzerine kralın kızı kara yumurtayı büyücünün alnında kırmış. Ruhsuz-Bedenli Büyücü de ânında ölüvermiş.

Giuannin, kızı babasına, krala götürmüş. Herkes mutluluk içindeymiş. Kral, kızını hemen Giuannin’e gelin vermiş.

Karayılan

Monferrato Masalı

Bir köylü her gün çim biçmeye gidiyormuş, saat on ikide de üç kızı ona yemek götürüyormuş. Günlerden bir gün yemek götürmeye büyük kızı gitmiş ve ormandayken, kendini yorgun hissedip dinlenmek için bir taşta oturmuş. Oturur oturmaz, yerden bir kıpırtı geldiğini hissetmiş ve taşın altından bir karayılan çıkmış. Kız sepeti bırakıp tabana kuvvet koşmaya başlamış. O gün babası aç kalmış. Baba, eve dönmüş ve kızlarını azarlamış.

Ertesi gün ikinci kızı gitmiş. Taşın üstüne oturmuş ve aynı şey olmuş. Kız tabana kuvvet koşmaya başlamış! Bunun üzerine üçüncü kız, “Bana gelsin, bana gelsin! Ben korkmuyorum!” demiş ve yanına bir sepet yemek yerine iki sepet yemek almış. Kıpırtıyı duyup da karayılanı gördüğünde, ona yemek sepetlerinden birini vermiş, karayılan da onunla konuşmuş: “Beni yanına al, eve götür,” demiş, “seni zengin edeceğim.” Kız onu önlüğüne koymuş. Çayırdaki babasına diğer sepeti götürmüş, sonra eve dönmüş ve karayılanı yatağın altına bırakmış. Karayılan gün geçtikçe büyüyormuş; öyle ki yatağın al-

tına sığmaz olmuş. Derken gitmiş ama gitmeden önce kıza üç kader armağan etmiş: Ağladığı zaman gözünden inci ve gümüşler dökülecekmiş, güldüğü zaman başından altın nar taneleri dökülecekmiş, ellerini yıkadığında da parmaklarında her çeşit balık belirecekmiş.

O gün evde yiyecek hiçbir şey yokmuş; baba da, ablalar da açlıktan bitap düşmüşler ama kız hemen ellerini yıkamış ve leğen balıkla dolmuş. Ablalar haset duymaya başlamış, babalarını bu işin içinde bir iş olduğuna ve kızı tavan arasına kapatmanın daha iyi olacağına ikna etmişler.

Kız, tavan arasının camından kralın bahçesine bakıyormuş, o sırada kralın oğlu top oynuyormuş. Top oynarken ayağı kaymış, yere düşmüş, kız da katıla katıla gülmeye koyulmuş. Gülünce de altın nar taneleri yağmış. Kralın oğlu bunların nereden geldiğini anlayamamış çünkü kız camı hemen kapatmış.

Ertesi gün, top oynamak için tekrar bahçeye çıkan kralın oğlu orada bir nar ağacının filizlendiğini, boy attığını ve bir dolu meyve verdiğini görmüş. Narları toplamaya kalkmış ama ağaç göz açıp kapayana kadar büyüyormuş ve eli uzanınca dalları bir karış uzuyormuş. Hiç kimsenin o ağaçtan bir yaprak bile koparamadığını görünce, kral büyüü çözmeleri için bilgeleri çağırmış. Bilgelerin en yaşlısı, o ağacın meyvelerini ancak bir kızın toplayabileceğini ve o kızın, oğlunun eşi olacağını söylemiş.

Bunun üzerine kral, evlilik çağındaki bütün kızların nar toplamak üzere bahçeye gelmelerini emretmiş, gelmeyenlerin başı kesilecekmiş. Her bir diyardan kızlar

gitmiş ama hiçbir merdiven, hiçbir basamak o meyveleri toplamaya yetmiyormuş. Köylü adamın en büyük iki kızı da oraya gitmiş ve merdivenden aşağı düşmüşler, bacakları havada kalmış. Kral evlerde başka kızlar var mı diye araştırılmasını söylemiş, böylelikle tavan arasındaki kızı bulmuşlar. Kız ağacın yanına götürülür götürülmez, ağaç dallarım eğmiş ve narları ellerine boşaltmış. Herkes, “İşte gelin! İşte gelin!” diye haykırmaya başlamış, ilk haykıran da kralın oğluymuş.

Düğün hazırlıkları başlamış, düğüne haset içindeki ablalar da davetliymiş. Üçü de aynı arabada gidiyorlarmış, derken ormanın ortasında durmuşlar. Ablalar küçük kardeşi arabadan indirmiş, kızın ellerini kesmiş, gözlerini oymuş ve öldüğünü sanıp onu çalılıkların arasına bırakmış. En büyük abla gelin elbisesini giyerek kralın oğlunun huzuruna çıkmış. Kralın oğlu kızın nasıl da bu kadar çirkinleştiğini anlayamamış ama kız kardeşler biraz benzeşiyormuş ve kralın oğlu kızı öyle güzel sanmakta yanıldığını düşünmüş.

Gözsüz ve elsiz kalmış kız, ormanda ağlamaya koyulmuş. Bir at bakıcısı oradan geçmiş, kıza acımış ve onu eve götürmek için eşeğine bindirmiş. Kız ona yere bakmasını söylemiş. Yer, kızın gözyaşları olan inci ve gümüşlerle doluymuş. Adam onları satmaya gitmiş ve bin liradan fazla para kazanmış. Böylelikle adam, gözsüz ve elsiz kız çalışıp aileye yardım edemese de, halinden memnun yaşıyormuş.

Günlerden bir gün, kız bir yılanın bacağını sardığını hissetmiş. Dostu karayılanmış bu. “Ablanın kralın oğ-

luyla evlendiğini ve yaşlı kral öldüğünden beri kraliçe olduğunu biliyor muydun? Şimdi bir bebek bekliyor ve canı incir çekiyor.”

Kız, at bakıcısına, “Yüklü miktar incir alıp kraliçeye götürün!” demiş.

At bakıcısı, “Bu zamanda inciri nereden bulayım?” diye sormuş. Çünkü mevsimlerden kışmış.

Ama ertesi sabah bostana gitmiş ve incir ağacının, o yapraksız haliyle, yemiş dolu olduğunu görmüş. Adam iki koca sepet incir doldurmuş ve eşiği yüklemiş.

“Kış mevsiminde incir için kim bilir kaç para isterim!” demiş at bakıcısı.

Kız da, “Bir çift göz istemeniz lazım!” demiş.

Adam da öyle yapmış ama ne kraliçe, ne kral ne kız kardeşi kendi gözünü oymaya gönüllüymüş. Bunun üzerine iki kız kardeş aralarında konuşmuşlar, “Kız kardeşimizin gözlerini verelim, ne çıkar?” demişler ve o gözlerle incir almışlar.

At bakıcısı kıza gözleri götürmüştü, kız gözlerini takınca önceki gibi görmeye başlamış.

Daha sonraları kraliçenin canı şeftali çekmiş. Kral da, o at bakıcısını çağırtmış ve incir bulduğu gibi, şeftali de bulabilir mi diye sormuş. Ertesi sabah, bostandaki şeftali ağacı yemiş doluymuş; adam da, eşiğini yüklemiş ve hemen saraya yüklü miktarda şeftali götürmüştü. Ona karşılık olarak ne istediğini sorduklarında ise, “Bir çift el!” demiş.

Ama kimse, krala iyilik olsun diye de olsa, kendi elini kesmek istemiyormuş. Bunun üzerine kız kardeşler, kendi aralarında konuşmuşlar: “Kız kardeşimizinkileri verelim.”

Kız ellerini geri alıp kollarına takmış ve iyileşmiş.

Kısa zaman sonra kraliçe, bir bebek yerine bir akrep doğurmuş. Ama kral gene de herkesin davetli olduğu bir şölen düzenlemiş. Ve kız, kraliçeler gibi giymiş; şölenin en güzel kızı oymuş. Kral ona âşık olmuş ve âşık olunca kızın önceki eş adayı olduğunu fark etmiş. Kız gülünce altın nar taneleri dökülmüş, ağlayınca inciler dökülmüş, ellerini yıkayınca leğende balıklar belirmiş. Böyle böyle, güle ağlaya, nar taneleri, inci ve balıklar saça saça, her şeyi bir bir anlatmış.

Kötü kalpli iki abla ve akrep, kule gibi yüksek bir odun yığınının üstünde yakılmış. Hemen o gün büyük bir düğün yemeği verilmiş.

Onlar ermiş muradına, biz çıkalım kerevetine.

Üç Köpek

Romagna Masalı

Bir zamanlar bir oğlu, bir de kızı olan ihtiyar bir köylü varmış. Ölüm saati gelince, onları başucuna çağırması ve “Evlatlarım, ben ölmek üzereyim ve size bırakacak hiçbir şeyim yok. Sadece ahırdaki üç küçük kuzum var. Birbirinizle iyi geçinin, bu sayede açlık çekmezsiniz!” demiş.

Baba öldüğünde, erkek ve kız kardeş birlikte yaşamaya devam etmişler. Delikanlı kuzulara bakıyor, kız da yün eğirip yemek yapıyormuş. Delikanlının kuzularla ormana çıktığı günlerin birinde, oradan üç köpekli bir adam geçmiş.

“Günaydın, evladım.”

“Günaydın, bayım.”

“Kuzuların ne güzel!”

“Sizin de üç güzel köpeğiniz var!”

“Birini almak ister misin?”

“Ne kadar?”

“Sen bana bir kuzu verirsin, ben de köpeklerimden birini veririm.”

“Peki ama kız kardeşim ne der?”

“Ne desin ki? Kuzulara bakmak için bir köpeğe ihtiyacınız var!”

Delikanlı ikna olmuş. Adama bir kuzu vermiş ve bir köpek almış. Köpeğin ismini sormuş, adam da, “Demirbüken” demiş.

Eve gitme zamanı geldiğinde, delikanlının kalbi hızlı hızlı atmış çünkü kız kardeşinin onu hırpalayacağına kuşku yokmuş. Nitekim kız, kuzuları sağmaya ahıra gince, orada iki kuzu ve bir köpek olduğunu görmüş ve kardeşine ağzına geleni söyleyip ona vurmaya başlamış.

“Köpeği ne yapalım, söyler misin? Yarın üç kuzuyu birden burada bulamazsam, görürsün gününü!”

Ama sonradan kuzulara bekçilik için bir köpeğin işe yarayacağına ikna olmuş.

Ertesi gün delikanlı aynı yere gitmiş ve iki köpekli ve bir kuzulu o adama tekrar rastlamış.

“Günaydın, evladım.”

“Günaydın, bayım.”

“Kuzum üzüntüden ölecek!” demiş adam.

“Benim de köpeğim üzüntüden ölmek üzere!” demiş çocuk.

“O zaman sen bana bir kuzu daha ver, ben de sana bir köpek daha vereyim.”

“Başım yanar! Kız kardeşim beni bir tek kuzu için yedi bitirdi! Bir tanesini daha verecek olursam, kim bilir neler olur!”

“Bak, yalnız bir köpek hiçbir işine yaramaz. İki kurt gelecek olsa kendini nasıl korursun?”

Ve delikanlı ikna olmuş.

“Adı ne?”

“Zincirkıran.”

Bir kuzu ve iki köpekle eve dönmüş; ablası ona, “Üç kuzuyu da geri getirdin mi?” diye sorunca delikanlı ne diyeceğini bilememiş.

“Evet ama ahıra gelmene gerek yok, onları ben sağırım!” demiş.

Ama kız gidip görmek istemiş ve kardeşini o gece yatağına aç açına göndermiş. “Yarın üç kuzuyu birden burada bulamazsam, seni gebertirim!” demiş kız kardeş.

Ertesi gün delikanlı, kuzuları ormanda otlatırken iki kuzu ve son köpeğiyle duran adamı görmüş.

“Günaydın, evladım.”

“Günaydın, bayım.”

“Şimdi de köpeğim üzüntüden ölüyor.”

“Benim de kuzum.”

“Bana o kuzuyu ver ve bu köpeği al.”

“Hayır, hayır, sözünü bile etmeyelim.”

“Şimdi iki köpeğin var. Neden üçüncüsünü de istemiyorsun? Hiç olmazsa birbirinden değerli üç köpeğin olacak.”

“Adı ne?”

“Duvaryıkan.”

“Demirbüken, Zincirkıran, Duvaryıkan benimle gelin.”

Akşam olduğunda delikanlı kız kardeşinin yanına, eve gitme cesaretini kendinde bulamamış. “Dünyayı dolaşmaya koyulsam daha iyi!” demiş.

Orman ve vadiler boyunca köpekler önden, kendi

arkadan yürümüş de yürümüş. Derken sular seller gibi yağmur yağmaya başlamış, hava kararmış ve delikanlı nereye gideceğini bilmez olmuş. Ormanın ucunda, yüksek bir duvarla çevrili, ışıkları yanan, güzel bir saray görmüş. Bunun üzerine, “Duvaryıkan bana sen yardım et!” demiş.

Sözü daha bitmemiş ki, Duvaryıkan iki ayağıyla duvarı yıkıvermiş.

Delikanlı ve köpekler yıkılan duvarın üzerinden geçmişler ama dar aralıklı demir parmaklıkla karşılaşmışlar. “Demirbüken, sıra sende!” demiş delikanlı ve Demirbüken iki ısırıkla parmaklığı paramparça etmiş.

Ama sarayın ağır zincirlerle sarılı bir kapısı varmış. “Zincirkıran!” diye seslenmiş delikanlı ve köpek bir ısırıkla kapıyı zincirlerden kurtarmış ve kapı açılmış.

Köpekler merdivene dizilmişler, delikanlı da arkadan gitmiş. Görünürde sarayda hiçbir canlı yokmuş. Yanan güzel bir şömine ve her nevi nimetle donatılmış bir sofraya varmış. Delikanlı sofraya oturmuş, sofranın altında köpekler için üç tas çorba varmış. Yemek yedikten sonra delikanlı içeri geçmiş, orada hazır edilmiş bir yatak ve üç köpek kulübesi bulunuyormuş. Sabahleyin kalktığında ava çıkmak için tüfeği ve atı hazırmış. Delikanlı ava çıkmış, eve döndüğünde öğle yemeği için her şeyin hazır edildiğini, yatağın yapıldığını, her yerin tertemiz, pırıl pırıl olduğunu görmüş. Günleri böyle geçiyormuş. Delikanlı kimsecikleri görmüyormuş, istediği her şeye kavuşuyormuş, kısacası beyler gibi yaşıyormuş. Bunun üzerine kız kardeşini düşünmeye başlamış, zavalıcık kim bilir nasıl

bir hayat sürüyordur diye geçirmiş içinden. “Onu gidip almayı, burada yanımda kalmasını istiyorum, şimdi halimiz o kadar iyi ki eve üç kuzu getirmediğime bağırılmaz artık!” demiş.

Ertesi gün köpekleri almış, ata binmiş ve beyler gibi giyinmiş o haliyle kız kardeşinin evine gitmiş. Oraya vardığında, kapının eşiğinde yün eğiren kız kardeşi uzaklardan birinin geldiğini görünce, “Bana doğru gelen bu yakışıklı beyefendi de kim acaba?” demiş. Ama yanında kuzu yerine hep o köpekleri bulunduran erkek kardeşi olduğunu görünce, gene her zamanki gibi olay çıkarmış.

Ama erkek kardeşi, “Ne diye bana bağıırıyorsun, ben beyler gibi yaşıyorum ve seni de yanımda götürmeye geldim, artık kuzulara ihtiyacımız yok!” demiş.

Onu ata bindirmiş ve hanımlar gibi yaşayacağı saraya götürmüş. Kız kardeşi de aklına gelen her şeye sahip oluyormuş. Ama köpeklere hâlâ tahammül edemiyormuş ve erkek kardeşi ne zaman eve gelecek olsa, kız gene homurdanmaya koyuluyormuş.

Erkek kardeşinin üç köpekle birlikte ava gittiği günlerden birinde, kız kardeş bahçeye çıkmış ve ileride, tatlı portakallar veren güzel bir ağaç görmüş; onları toplamaya gitmiş ama tam koparıırken daldan bir ejderha fırlamış ve kızı yemek için üstüne atlamış. Kız ağlamaya ve yalvarmaya başlamış, bahçeye ilk girenin kendi değil de, erkek kardeşi olduğunu söylemiş ve illa biri yenecekse erkek kardeşinin yenmesi gerektiğini söylemiş. Ejderha erkek kardeşi yiyemeyeceğini çünkü onun hep üç köpeğiyle birlikte olduğunu söylemiş. Kız, ejderhaya ne yapması

gerektiğini sormuş, kendi hayatını kurtarmak pahasına ona yemesi için erkek kardeşini verirmiş. Ejderha da ona köpeklerin parmaklığın ve bahçe duvarının dışına demir zincirlerle bağlanması gerektiğini söylemiş. Kız bunu yapacağına söz vermiş, ejderha da onu serbest bırakmış.

Delikanlı eve döndüğünde, kız kardeşi yemek yerken köpeklerin boyuna ayak altında olmasını istemediğini, kötü koktuklarını söyleyerek şikâyet etmiş. Onu ne istese hoşnut edecek kadar sabırlı olan erkek kardeş de, köpekleri kızın dediği gibi bağlamış. Kız sonra ona ağacın dibindeki tatlı portakal ağacından kendisine yemiş getirmesini söylemiş, delikanlı da gitmiş. Tam yemiş koparmak üzereymiş ki, ağaçtan ejderha fırlamış. Delikanlı, kız kardeşinin ihanetini anlayarak, “Demirbüken! Zincirkıran! Duvaryıkan!” diye seslenmeye koyulmuş. Zincirkıran zincirleri kırmış, Demirbüken parmaklıkları yere indirmiş, Duvaryıkan duvarı ayaklarıyla yere yıkmış. Köpekler ejderhanın üstüne saldırıp onu parçalamışlar.

Delikanlı, kız kardeşinin yanına dönmüş ve ona, “Yeter! Senin sevgin bu mu? Beni ejderhaya yem olarak vermek istiyordun! Ben artık seninle birlikte kalmak istemiyorum!” demiş.

Ata binmiş ve üç köpeğiyle birlikte dünyayı dolaşmaya koyulmuş. Tek kızı olan bir kralın yanına gitmiş. Bir ejderha kızını yutmak istiyormuş. Delikanlı, kralın huzuruna çıkmış ve ona kızıyla evlenmek istediğini söylemiş. Kral ona, “Kızımı sana veremem çünkü onu korkunç bir hayvan yiyecek; ama kurtarmayı başarırsan, kızım senindir!” demiş.

“Peki, Majesteleri, ben icabına bakarım; siz endişelenmeyiniz!” Delikanlı, ejderhayı arayıp bulmuş, ona saldırmış, köpekler de onu yemiş. Delikanlı muzaffer dönmüş ve kral, kızıyla delikanlıya nişan yapmış.

Düğün günü gelmiş ve damat, geçmişteki olayları unutarak, kız kardeşini çağırtmış. Erkek kardeşini hâlâ çekemeyen kız, “Bu akşam erkek kardeşimin yatağını ben hazırlamak istiyorum!” demiş; herkes onun kardeşine bir hoşluk yapmak istediğini sanıp teklifi kabul etmiş. Oysa kız, damadın yatacağı yere, çarşafın altına bilenmiş bir testere koymuş. Akşamleyin erkek kardeşi yatınca iki parçaya ayrılmış. Onu gözyaşları içinde kiliseye götürmüşler, tabutun arkasından da üç köpek gidiyormuş. Sonra kapıyı kapatmışlar ve üç köpek, cenazeye bekçilik etmek için orada kalmış, biri ölünün sağında, biri solunda, biri de baş tarafında duruyormuş.

İçeride kimseciklerin kalmadığını görünce, köpeklerden biri konuşmuş: “Şimdi gidip onu alıyorum.”

Diğeri, “Ben de getiriyorum.”

“Ben de sürüyorum!” demiş üçüncüsü.

Böylelikle iki köpek gidip bir merhem kabıyla dönmüşler, bekçilik yapmak için içeride kalmış olanı ise yaraya merhem sürmüş ve delikanlı tekrar sapasağlam olmuş.

Kral, yatağa testereyi koyan kimsenin kim olduğunun araştırılmasını söylemiş ve bunu yapanın kız kardeş olduğunu öğrenince de, onu idam ettirmiş.

Delikanlı artık eşiyle birlikte mutlu yaşıyormuş, yorgun düşmüş ihtiyar kral tahtını bırakıp delikanlıya ver-

miş üstelik. Ama delikanlının bir tek üzüntüsü varmış, üç köpek kayıpmış ve onları bütün krallıkta arattıysa da, bulan olmamış. Delikanlı ağlamış, kahrolmuş ama en sonunda durumu kabullenmek zorunda kalmış.

Bir sabah, bir elçinin geldiği haberi verilmiş; elçi, içinde üç önemli kişinin bulunduğu bir geminin uzağa demir attığını, bu şahısların kralla olan eski dostluklarını tekrar pekiştirmek istediklerini söylemiş. Genç kral gülümsemiş çünkü kendisi ezelden beri köylüymüş ve büyük şahsiyetlerle tanışıklığı yokmuş. Buna rağmen kendisinin dostu olduğunu söyleyen bu kimselerle görüşmek üzere elçiye izlemiş. Karşısında ona büyük sevgi gösteren, “Bizi tanımıyor musun?” diyen iki kral ve bir imparator bulmuş.

“Bir yanlısınız olsa gerek!” demiş delikanlı.

“Senin çok sadık dostlarını, köpeklerini unutacağını asla düşünmezdik!”

“Nasıl olur?” diye haykırmış delikanlı. “Demirbüken, Zincirkıran ve Duvaryıkan mısınız? İnsana dönüşmüş olabilir misiniz?”

Ona, “Biz bir büyücü tarafından köpeğe dönüştürülmüştük ve bir köylü tahta çıkana kadar eski halimize dönemiyorduk. Dolayısıyla sana minnet borçluyuz, sen de bize minnet duyuyor olmalısın çünkü birbirimize yardımımız dokundu. Bundan böyle daima iyi dost olacağız, sana her zaman yardıma hazır olan iki kral ve bir imparator olduğunu aklından çıkarma!” demişler.

Birkaç gün boyunca o kentte kalmışlar, büyük kutlamalar yapılmış. Gitme vakti gelince, birbirlerine iyi dileklerde bulunmuşlar ve sonsuza kadar mutlu yaşamışlar.

Dünyada Kaybolmuş

Sicilya Masalı

Bir zamanlar iki kızı ve Peppi adında bir oğlu olan dul bir kadın varmış, nasıl geçineceklerini bilmiyormuş. Annesi ve kızları yün eğiriyormuş, Peppi de, “Anne, benim bir fikrim var. Bana hayır duası ediniz, dünyayı dolaşmaya gideyim!” demiş.

Giderken bir çiftlik görmüş, “Bir yardımcıya ihtiyacınız var mı?” diye sormuş. “Hey! Köpekler, köpekler!” demişler. Ve delikanlının arkasından köpekler havlamış.

Peppi gitmiş, gün batmak üzereyken bir başka çiftliğe rastlamış. “Yaşasın Meryem Ana!”

“Yaşasın Meryem Ana! Ne istiyorsun?”

“Bir yardımcıya ihtiyacınız varsa...”

“Dur bir bakalım, tamam, otur bir. Buradan ayrılan bir sığırtmaç var sanırım. Bekle de efendiye bir sorayım” demiş.

Ve birisi efendiye sormaya gitmiş, efendi de:

“Tamam, ona yiyecek ver, birazdan indiğimde konuşuruz!” demiş.

Böylelikle delikanlının önüne ekmek peynir koymuşlar, delikanlı da yemeye koyulmuş. Efendi aşağı indiğin-

de, sığırtmaç önden geliyormuş. “Gidiyorsun, öyle mi?” diye sormuş efendi. “Evet efendim!” demiş sığırtmaç. Efendi, bunun üzerine Peppi’ye, “Yarın sabah sığırlara bak ama burada sadece karın tokluğuna kalırsın, sana başka hiçbir şey veremem, evlat!” demiş.

“Benim için uygun!” demiş Peppi. “Tanrı nasıl isterse öyle olsun.”

Geceyi geçirmiş, sabahleyin ekmek ve biraz katık almış, ardından da sığırlarla birlikte yola çıkmış. Peppi bütün gün sığırlarla duruyormuş, akşam olunca da eve dönüyormuş. Karnaval zamanı yaklaşmış ve Peppi eve hep asık suratla döner olmuş.

Kâhya ona, “Peppi!” diyormuş.

“Ah ah!”

“Neyin var?”

“Hiç!”

Sabahleyin evden sığırlarla çıkıyormuş, yüzü hep asıkmış, derken efendiye rastlamış. “Peppi.”

“Ah ah!”

“Neyin var?”

“Hiç?”

“Hiç olur mu, Peppi? Neyin var, niçin söylemiyorsun?”

“Ne söyleyeyim ki? Karnaval yaklaşıyor, annem ve kız kardeşlerimle birlikte kutlama yapayım diye bu defasında da bana para vermeyeceksiniz, değil mi?”

“Para dışında her şeyden konuşabiliriz. Ekmek istersen, dilediğince var ama para olmaz.”

“Peki ama biraz et almak istersem, ne yapacağım?”

“Sana anlaşmanın şartlarını en baştan söyledim. Üstüne ekleyecek bir şeyim yok.”

Her gün, gün doğunca, Peppi sığrılarıyla birlikte çıkıyormuş. Ve hep üzgün üzgün oturuyormuş. Bir gün kendisine seslenildiğini duymuş: “Peppi?” Etrafına bakmış, “İçimdeki endişeden dolayı olmayan şeyler duyar oldum!” diye düşünmüş.

Ama gene kendisine seslenildiğini duymuş: “Peppi! Peppi!”

“Kim çağırıyor beni?”

Sığrılardan biri başını çevirmiş: “Ben.”

“Nasıl olur? Sen konuşuyor musun?”

“Evet, konuşuyorum tabii. Yüzünden düşen bin parça, niye öyle?”

“Ne olsun? Karnaval yaklaşıyor ve efendi bana hiçbir şey vermiyor.”

“Bak, Peppi, bu akşam eve gittiğinde ona ne demen gerektiğini dinle. Ona şöyle demelisin: ‘Peki, yaşlı sığırı da mı bana vermezsiniz?’ Efendi bana tahammül edemiyor çünkü hiçbir zaman çalışmak istemedim, bu yüzden de beni sana hediye edecek. Anladın mı?”

Akşamleyin Peppi eve döndüğünde yüzünden düşen bin parçaymış, efendi de ona, “Peppi, neyin var? Yüzün hep asık!” demiş.

“Size söylemek istediğim bir şey var. Bana Nuh Nebi zamanından kalma ihtiyar sığırı da mı vermezsiniz? Hiç olmazsa eve gittiğimde onu keserim, sert olan etini kaynatırım.”

“Tamam al!” demiş efendi. “Onu alıp götürmen için sana halat da hediye ediyorum.”

Ertesi sabah, gün doğar doğmaz Peppi sığırı, heybesini ve sekiz ekmek almış, beresini takmış ve köye gitmiş. Ovadayken, iki atlı hızla gelmiş, “Boğa! Boğa geliyor! Dikkat et, dikkat et! Öldürücü bir boğa geliyor!” diye haykırmışlar.

Sığır da, “Peppi, ‘Onu yakalarsam, bana verir misiniz?’ de!” diye fısıldamış.

Peppi böyle demiş, onlar da, “Keşke yakalayabilsen! Ama yakalayamazsın, o seni de sığırı da öldürür!” demişler.

Sığır ona, “Peppi, arkama geç ve korkma” demiş. Burun deliklerini kocaman açmış olan boğa gelmiş, sığır-la karşı karşıya kalmışlar ve birbirlerini iteklemeye koyulmuşlar, ihtiyar sığır o kadar sertmiş ki, bir süre sonra boğa biraz aptallaşmış.

“Peppi al onu!” demiş ihtiyar sığır. “Ve onu boynuzlarıma bağla.” Peppi boğayı bağlamış, köylülerle vedalaşmış ve yoluna devam etmiş.

Yol üstündeki bir köye varınca bir duyuru yapıldığını duymuş:

Her kim ki bir gün içinde bir toprak arazisini tamamen işleyip bitirirse, kralın kızını eş olarak alacaktır; evliyse iki tümsek dolusu altın para alacaktır; başaramadığı takdirde ise kellesi gidecektir.

Peppi sığırları ambara götürmüş ve kralın huzuruna çıkmış. Nöbetçiler geçmesine izin vermek istemiyorlarmış çünkü üstü başı dökülüyormuş ama kral camdan bakmış ve onu geçirmelerini söylemiş.

Peppi, kralın huzuruna çıkmış, “Majesteleri emriniz-deyim!” demiş.

“Ne var?”

“Duyurudan haberim oldu, benim iki büyük baş hayvanım var ve o araziye işleyebilir miyim, denemek görmek istiyorum.”

“Duyurunun tamamını anladın mı?”

“Evet anladım, başaramazsam kellem uçacak. Majesteleri bana bir saban, biraz da saman vermeniz gerek çünkü yanımda hiçbir şey yok, ben sadece yoldan geçiyordum.”

“Hayvanlarını benim ahırına götür,” demiş Kral, “ve onlara bak.” Peppi hayvanlarını almaya gitmiş ve ahıra götürmüştü. İhtiyar sığır, “Bana yarım ölçek saman, boğaya ise bir ölçek” demiş. Sabahleyin Peppi sabanı almış, dört ölçek saman istemiş ve gitmiş. Arazinin kendisine gösterilmesini söylemiş, hayvanlarına boyunduruk takmış ve toprağı sürmeye koyulmuş.

Danışmanlar karşı balkondan bakıyorlarmış ve krala, “Majesteleri, ne yaptınız? Görmüyor musunuz, toprağın neredeyse tamamını sürdü. Kızınızı o çirkin köylüye mi vereceksiniz?” diye sormuşlar.

Kral, “Peki sizler ne önerirsiniz?” diye sormuş.

“Öğle vakti ona fırında tavuk, taze kereviz ve bir şişe afyonlu şarap gönderin...”

Yemeği götürmesi için Peppi’ye bir hizmetkâr yollamışlar. “Soğumadan gelip yiyiniz!” Peppi’nin işleyecek bir tek bere büyüklüğünde minicik bir toprak parçası kalmış. Gitmiş yemeğe oturmuş, ihtiyar sığıra yarım ölçek,

boğaya da bir ölçek saman vermiş. Ardından tavuğu dişlemeye, şarabı içmeye koyulmuş. Şarabın tamamını içmiş, tavuğun tamamını yemiş ve uzanıp yatmış. İhtiyar sığır samanını yemiş, boğanın da yemeğini bitirmesini beklemiş, bu arada bırakmış da Peppi uyusun. Boğa da yemeğini bitirdiğinde, ayağıyla Peppi'yi sarsmaya koyulmuş.

“Ah... ah...” demiş Peppi uykusunda.

“Kalk!” demiş sığır. “Kalk, yoksa kellen uçacak!”

Peppi kalkmış, yüzünü yıkamış, hayvanlara boyunburuk takmış; uykulu mu uykulu bir halde, kalan toprak parçasını işlemeye ve üstünden toprağı tekrar sürmeye koyulmuş.

“Hay aksi! Afyon az geldi!” demiş balkondan bakan danışmanlar.

Peppi kendini tamamen işe kaptırmış ve akşamın onunda işi bitirebilmiş. Saraya dönmüş, hayvanlara saman vermiş ve kralın huzuruna çıkmış: “Baba, rızanızı gösteriniz.”

“Öyle mi? Bitirdin mi? Ne istiyorsun? İki tümsek dolusu altın para mı?”

“Ben bekârım, Majesteleri, altın paraları ne yapayım? Artık evlenmek istiyorum.”

Onu almışlar, baştan aşağı yıkamışlar, prensler gibi giydirmişler. Saat de takmışlar. Ve evlenmiş.

İhtiyar sığır ona, “Artık evleniyorsun, beni öldürmen ve bütün kemiklerimi bir küfeye koyman, onları birer birer sürdüğün toprağa dikmen lazım; sadece bir ayağımı açıkta bırak ve onu şiltenin içine koy. Aşçıya etimi dileği gibi pişirmesini söyle: Tavşan, yabani tavşan, tavuk, hindi, domuz, hatta balık eti gibi de pişirebilir!” demiş.

Böylelikle Peppi sığırı kesmiş. Kral bunun yapılmasını istemiyormuş çünkü o da sığıra bağlanmış ama Peppi, “Hayır, baba, onu öldürelim, böylelikle düğün yemeği için et almanıza gerek kalmaz!” demiş. Ve aşçıya sığırı her nevi hayvan eti şeklinde pişirmesini söylemiş. Güzel bir ziyafet yapılmış; sofraya ana yemekler gelmeye başlamış, herkes gayet memnunmuş. “Bu yabani tavşan... Bu tavşan... Genç bir hayvanın eti bu... Ne güzel et!”

Akşamleyin gelin uyuyakalır kalmaz, Peppi sığırın ayağını şilteye sokmuş, kemik küfesini sırtlanmış, onları söylendiği gibi ekmiş, karısı hiçbir şey fark etmeden gidip yatmış. Kısa süre sonra karısı uyanmış. “Ah! Öyle bir rüya gördüm ki inanmazsın! Sanki ağzıma bir dolu kiraz, bir dolu elma geliyordu. Ve bir dolu gül, bir dolu yasemin vardı... Hepsi hâlâ gözümün önünde adeta...” Elini uzatmış ve bir elma koparmış.

“Rüya değil, rüya değil. Bu elle tutulan elma!” Kocası da ona, “Rüya değil, rüya değil. Ağzımda kiraz var!” demiş, elini uzattı mı kiraz topluyormuş.

Kral iyi günler dilemeye gelmiş ve odanın mevsim dışı çiçek ve meyvelerle dolup taşıdığını görmüş. O da yemeye koyulmuş.

Danışmanlar balkondan bakmış ve bakışları Peppi’nin işlediği toprağa takılmış: Her çeşit ağaçla doluymuş. Kralı çağırmışlar: “Majesteleri bakınız! Peppi’nin işlediği topraktaki şeyler ağaç değil mi?” Kral gözlerini kırmış, “Gözlerim beni yanıltmıyor ya! Gidip bakalım!” demiş ve arabaya binmişler.

Oraya vardıklarında portakallar, limonlar, erikler,

kirazlar, asmalar, armutlar görmüşler, ağaçların hepsi meyve doluymuş. Kral biraz meyve toplamış ve gayet memnun eve dönmüş.

Bu arada, kralın iki kızı daha varmış, prens oğullarıyla evliymiş. Bu kızlar gidip kız kardeşlerine, “Bütün bunları kocan mı yaptı?” diye sormuşlar.

“Ben ne bileyim!” demiş kız kardeşleri.

“Şaşkın! Bunu nasıl yaptığını sorsana ona.”

“Tamam, akşama sorarım.”

“Aferin, sonra hemen gel bize anlat.”

Akşamleyin yattığında karısı Peppi’ye sorular sormaya başlamış, Peppi de bir an evvel uyumak için ona her şeyi anlatmış. Ertesi sabah karısı gitmiş her şeyi ablalarına, ablalar da kocalarına anlatmış. Herkesin kralın etrafında toplandığı sırada, enişter, “Peppi Enişte bahse tutuşalım mı?” demişler.

“Ne bahsine?”

“Sizin onca ağacı nasıl yetiştirdiğinizi söyleyebileceğimiz bahsine.”

“Tamam, bahse girelim.”

“O halde siz buradaki bütün malınıza, biz de sahip olduğumuz her şeye bahse girelim.”

Notere gidip anlaşma yapmışlar.

Bunun üzerine enişter her şeyi söylemişler. Karısına güvenen Peppi, “Peki ama bunu onlara kim söyledi? Güneş mi?” diye düşünmüş içinden.

Onlara bütün malını vermiş ve eskisi gibi parasız pul-suz kalmış. Üzerinde köylü kıyafetleriyle, almış heybesini, yola düşmüş ve bir barakaya varmış. Kapıyı çalmış.

“Kim o?”

“Benim, keşiş efendi.”

“Peki ne arıyorsun?”

“Güneşin nereden doğduğunu biliyor musunuz?”

“Oğlum, bu akşam burada kal uyu, yarm sabah seni benden daha ihtiyar bir keşişe göndereceğim.”

Sabahleyin şafak vakti keşiş ona bir somun ekmek vermiş ve Peppi onunla vedalaşmış. Yürümüş de yürümüş ve bir başka barakaya varmış, orada ak sakalı dizlerine kadar gelen bir başka keşiş varmış.

“Saygıdeğer rahip, size hayırlar dilerim.”

“Mesele nedir, mesele nedir?”

“Güneşin nereden doğduğunu biliyor musunuz?”

“Yok, oğlum, sen benden daha ihtiyar bir başka rahip bulana dek yürü.”

Peppi müsaade istemiş ve bir başka baraka bulana dek yürümüş ve keşişin elini öpmüş. “Çok saygıdeğer rahibim, size hayırlar dilerim...”

“Ne arıyorsun?”

“Güneşin nereden doğduğunu biliyor musunuz?”

“Oğlum... bilmem ki... belki oraya kadar gidebilirsin. Bak, ben sana bu iğneyi veriyorum. Sen yürü: Bir aslanın kükrediğini duyacaksın; ona ‘Aslan kardeş, keşiş dostunuzun size selamı var ve ayağınızdaki dikenini çıkarabilmeniz için size bu iğneyi gönderiyor; onun hatırına, beni Güneş’le görüştürünüz!’ demen lazım.”

Peppi denileni yapmış ve aslanın ayağından dikenini çıkarmış. Aslan da ona, “Ah, bana yeniden hayat verdin!” demiş.

“Şimdi beni Güneş’le konuşturunuz.”

Aslan onu suyu kapkara, uçsuz bucaksız bir denize kadar götürmüş. “Güneş buradan bakıyor, ama Güneş’ten önce bir Yılan çıkıp buradan bakıyor ve senin ona, ‘Yılan kardeş, aslan kardeşinizin selamı var ve onun hatırına beni Güneş’le konuşturunuz!’ demen lazım.”

Aslan gitmiş, Peppi de suyun kabardığını görmüş: Bir yılan çıkıp bakmış, Peppi de aslanın ona söylediği sözleri bir bir yinelemiş. Yılan da, “Haydi çabuk, suya atla ve kanatlarımın altına gir, yoksa Güneş ışığı seni yakar!” demiş.

Peppi onun bir kanadının altına girmiş. Güneş çıkınca yılan, “Haydi Peppi, git, Güneş ortadan kaybolmadan ona söyleyeceklerini ilet!” demiş.

Peppi de, “Ey hain Güneş, ancak sen beni aldatırlırdın ve aldattın da, bana bunu yapmamalıydın, hain!”

Güneş de, “Ben mi? Seni ben aldatmadım. Bunu kim yaptı, biliyor musun? Sırrını paylaştığın eşin!” demiş.

“O zaman beni bağışla, Güneş!” demiş Peppi. “Ama bana ancak senin yardımın dokunabilir, Güneşim. Gece yarısını tam yarım saat geçtiğinde batman lazım, bu sayede varımı yoğumu geri alabilirim.”

“İçin rahat gidebilirsin, bu ricanı seve seve yerine getireceğim.”

Peppi herkese teşekkür etmiş ve müsaade istemiş. Eve dönmüş, karısı ona çorba yapmış; Peppi karnını doyurmuş, serin yerde biraz oturmuş. Prens oğulları olan eniş-teleri oradan geçmiş. “Eniş-teler,” demiş Peppi, “şimdi bir başka bahse tutuşacağız.”

“Nesine bahse giriyorsun? Hiçbir malın kalmadı ki.”

“Ben kelleme bahse giriyorum, sizler de benim mallarıma.”

“Tamam o zaman, sen kendi kellene, biz de senin malına ve kendi malımıza bahse giriyoruz; ama ne konuda bahse gireceğiz?”

Bunun üzerine Peppi, “Güneş kaçta batıyor?” diye sormuş.

Enişteler kendi aralarında, “Belli ki delirmiş, Güneş’in kaçta battığını bile bilmiyor!” demişler. Peppi’ye de, “Bun nasıl soru? Dokuz buçukta batıyor!” diye karşılık vermişler.

“Ben de gece yarımında batıyor diyorum!”

Gidip anlaşma yapmışlar ve Güneş’e bakmaya koyulmuşlar. Dokuz buçukta güneş batmak üzereymiş ki, Peppi ona, “Ey Güneş, bana verdiğin söz bu muydu?” demiş.

İşte o zaman Güneş, verdiği sözü hatırlamış ve batmamış, gece yarımına dek ağırdan almış.

“Dememiş miydin ben size?” demiş Peppi.

“Haklısın!” demiş enişteler ve ona hemen hem Peppi’nin mallarını, hem de kendi mallarını vermişler.

“Tamam, şimdi de bir köylünün kalbi nasıldır görün!” demiş. (Onlar Peppi’yi hep köylü diye çağırıyormuş.) Mallarını aldığı gibi onlara geri vermiş. “Alın, ben başkasının malını istemiyorum, kendi malım bana yeter.”

Peppi karısıyla tekrar eski hayatını sürdürmeye koyulmuş; kral onu kucaklamak istemiş, tacını çıkarıp

Peppi'nin başına takmış. Enişteler tabii ki için için öfkelenmişler ama bunu kimseye belli etmemişler. Ertesi gün bütün akrabalar için güzel bir sofra kurulmuş. Herkes eğlenmiş, tabakların biri gidiyor biri geliyormuş, yemekten sonra da kahve, dondurma ve pasta gelmiş, böylelikle de Peppi aç bir sığırtmaçken kral oluvermiş.

Efsunlu Eşya Masalları

İncirden Hiç Bıkmayan Kral Kızı

Romagna Masalı

Bir kral ilan astırmış; kızını, onun incirden bıkmasını sağlayana gelin verecekmış. Adamlar bir sepet incirle gidiyormuş ama kız hepsini bir çırpıda yiyiveriyormuş. Ardından da, “Daha!” diyormuş.

Tarlada toprak işleyen üç delikanlı varmış. En büyüğü, “Canım artık toprak işlemek istemiyor. Bir bakayım, kralın kızını incirden bıktırabilecek miyim!” demiş.

İncir ağacına tırmanıp bir sepet dolusu incir toplamış. Yola koyulmuş; bir komşusuna rastlamış, komşusu da ona, “Bana bir incir ver!” demiş.

“Veremem!” demiş delikanlı. “Kralın kızına incir yemekten gına gelsin istiyorum ama aldığım incir buna yeter mi bilmiyorum.”

Kralın kızının huzuruna çıkmış, incirleri önüne koymuş. Sepeti zamanında çekmese, kız sepeti bile yiyecekmiş neredeyse.

Eve dönünce ortanca kardeşi, “Toprak işlemek benim de burama kadar geldi. Kralın kızını incirden bıktırabilir miyim bakalım!” demiş.

Ağaca çıkmış, sepeti doldurup yola çıkmış. “Bana bir incir ver!” diyen komşusuna rastlamış.

Kardeş omuz silkmiş ve yoluna devam etmiş. Ama onun da başına aynısı gelmiş; neyse ki sepeti zamanında çekmiş, yoksa kız bu defasında da neredeyse sepeti de yiyecekmiş.

O zaman en küçük kardeş kendisinin de gideceğini söylemiş.

İncir dolu sepetiyle yürüyormuş, derken komşusu ondan da bir incir istemiş. En küçük kardeş, “Üç tane de alabilirsin!” diyerek sepeti uzatmış.

Komşu bir incir yemiş, sonra delikanlıya bir değnek vermiş. “Oraya vardığın zaman yapman gereken tek şey bu değnekle yere vurmaktır, bu sayede sepet boşalır boşalmaz tekrar dolacaktır.”

Kralın kızı bütün incirleri yemiş ama en küçük kardeş değnekle yere vurunca sepet yeniden dolmuş. Yere iki ya da üç kez vurduktan sonra, kralın kızı babasına: “Öff, incir, incir, hep incir! Bıktım artık!” demiş.

Kral da ona, “Kazandın ama kızım ile evlenmek istiyorsan denizin öte tarafında oturan teyzesini düğüne davet etmeye gitmen lazım!” demiş.

Küçük kardeş bunu duyunca bozulmuş ve gitmiş. Dönüş yolunda, evinin kapısında tekrar komşusuna rastlamış, ona başına gelen talihsizliği anlatmış. Komşu ona bir trompet vermiş. “Deniz kıyısına git ve bunu çal. Kralın öte tarafta bulunan baldızı trompeti duyup buraya gelecek, sen de onu krala götüreceksin.”

En küçük kardeş trompeti çalmış ve teyze denizin diğer kıyısına gelmiş. Kral, baldızını görünce, “Aferin. Ama evlenmek istiyorsan, denizin dibinde kaybolmuş altın yüzüğü de alman lazım!” demiş.

En küçük kardeş komşusuna gitmiş, o da, “Denizin kıyısına tekrar git ve trompeti çal!” demiş.

Delikanlı denileni yapmış ve denizden ağzında yüzük olan bir balık çıkıvermiş. Kral yüzüğü görünce, “Bu çuvalda düğün yemeği için üç tane tavşan var ama çok zayıflar. Onları ormana götürüp üç gün üç gece boyunca otlat, sonra tekrar çuvala koy ve buraya getir!” demiş.

Ama ormanda tavşanları tekrar yakalamak mümkün olur mu hiç? Komşusuna gidip sorduğunda, komşu ona, “Akşamleyin trompeti çal, böylelikle tavşanlar geri döner, çuvala girerler!” demiş.

Böylelikle en küçük kardeş tavşanları üç gün üç gece ormanda otlatmış. Derken üçüncü gün tanınmamak için başka bir kılığa girmiş teyze ormana gelmiş, “Ne yapıyorsun, yakışıklı delikanlı?” diye sormuş.

“Üç tavşana bakıyorum.”

“Birini bana sat.”

“Satamam.”

“Kaç para istersin söyle.”

“Yüz para.”

Teyze yüz para vermiş, tavşanı alıp gitmiş.

En küçük kardeş onun eve yaklaşmasını beklemiş, ardından trompeti çalmış. Tavşan teyzenin elinden kaçıvermiş, ormana koşmuş ve çuvala girmiş.

Tanınmamak için kılık değiştiren prenses ormana gitmiş.

“Ne yapıyorsun?”

“Üç tavşana bakıyorum.”

“Birini bana sat.”

“Satamam.”

“Kaç para istersin?”

“Üç yüz para.”

Kız parayı vermiş ve tavşanı alıp götürmüştü. Ama eve yaklaştığında, en küçük kardeş trompeti çalınca tavşan kızın ellerinden kaçmış, çuvala girene dek koşmuş da koşmuş.

Tanınmamak için başka kılığa giren kral ormana gitmiş. “Ne yapıyorsun?”

“Üç tavşana bakıyorum.”

“Birini bana sat.”

“Üç bin para.”

Ama tavşan bu defasında da kaçmış ve çuvala girmiş. Üç gün üç gece geçmiş ve en küçük kardeş krala gitmiş. Kral ona, “Son bir sınav daha, bunu da geçersen kızım ile evleneceksin. Çuvalı gerçeklerle doldurman lazım!” demiş.

Evin kapısında gene komşusu duruyormuş, delikanlıya, “Sen ormanda yaptığın her şeyi biliyorsun. Bildiklerini anlat, çuval dolacak!” demiş.

En küçük kardeş tekrar krala gitmiş. Kral çuvalı ağzı açık tutuyormuş ve delikanlı anlatmaya koyulmuş: “Teyze geldi ve yüz paraya bir tavşan aldı ama tavşan onun elinden kaçıp çuvala girdi; kızınız geldi ve üç yüz paraya bir tavşan aldı ama tavşan elinden kaçıp çuvala girdi; siz geldiniz, Majesteleri ve üç bin paraya bir tavşan satın aldınız ama tavşan elinizden kaçıp çuvala girdi.”

Bunların hepsi de gerçekmiş ve çuval dolmuş.

Bunun üzerine kral, kızını delikanlıya vermekten başka çare kalmadığını anlamış.

Çoban Sarayda

Toscana Masalı

Bir delikanlı, sürüsünü güdüyormuş. Kuzularından biri derin bir çukura düşüp ölmüş. Eve dönmüş, delikanlıyı zaten sevmeyen annesiyle babası onu azarlayıp dövmüş; sonra gecenin köründe onu evden kovmuşlar. Delikanlı ağlaya ağlaya dağda dolaşmış, sonra bir kaya kovuğu bulmuş, içine kuru yaprak doldurmuş ve soğuktan titreye titreye oraya kıvrılıvermiş. Ama bir türlü uyuyamıyormuş.

Karanlıkta kovuğun oraya bir adam gelmiş, “Sen benim yatağımı kapmışsın, korkusuz delikanlı. Bu saatte burada işin ne?” demiş.

Çok korkan delikanlı evden nasıl kovulduğunu anlatmış ve o gece orada kalmak için yalvarmış.

Adam, “Kuru yaprak getirmişsin, aferin! Ben bunu hiç düşünememiştim. Burada kalabilirsin” demiş ve delikanlının yanına kıvrılmış.

Delikanlı adamı rahatsız etmemek için ufalmış da ufalmış ve parmağını bile kıpırdatmamış, uyur gibi yapmış ama adamı gözetlemek için gözünü bile kırpmamış. Adam da uyumuyormuş ve diğerinin uyuduğunu sana-

rak mırıldanmaya koyulmuş: “Kovuğumu kuru yaprakla doldurmuş ve beni rahatsız etmemek için bir köşeye бүzүlmüş bu delikanlıya ne armağan edebilirim? Ona ince-cik bir peçete verebilirim, peçeteyi ne zaman açacak olsa kaç kişi varsa o kadar kişi için sofra kurulur; ona küçük bir kutu verebilirim, onu ne zaman açacak olsa içinde altın para bulur; ona küçük bir org verebilirim, onu ne zaman çalsa müziği duyan herkes dans etmeye koyulur.”

Delikanlı bu mırıltıyı dinleye dinleye, yavaş yavaş uyuyakalmış. Şafak vakti uyanmış ve duyduklarının rüya olduğunu sanmış. Ama hemen başucunda bir peçete, küçük bir kutu ve küçük bir org varmış. Adam ise görünürde yokmuş. Delikanlı onun yüzünü bile görememiş.

Yürümüş de yürümüş, derken kalabalık bir kente varmış, orada büyük bir cirit oyunu düzenleniyormuş. O kentin kralı ödöl olarak bütün krallık hazinesiyle kızını ortaya koymuş. Delikanlı, “Küçük kutuyu bir deneyeyim artık. İçinden gerçekten para çıkarsa, ben de cirit için kuyruğa girerim” demiş. Kutuyu bir açıp bir kapamaya başlamış, her açtığında içinden pırıl pırıl bir altın para çıkmış. At, zırh, prens kıyafetleri satın almış, şövalye yaverleri ve hizmetkârlar edinmiş ve insanları Portekiz Kralı’nın oğlu olduğuna inandırmış. Ciritte hep o kazanmış ve kral onu damadı olarak ilan etmek zorunda kalmış.

Ama kuzuların arasında yetişmiş delikanlı sarayda boyuna görgüsüzlük yapıyormuş: Elleriyle yemek yiyor, ellerini perdelere siliyor, markizlerin omzuna şamar atıyormuş. Kral şüphelenmiş. Portekiz’e elçiler göndermiş

ve ödemli olduğundan kralın oğlunun saraydan hiç çıkmadığını öğrenmiş. Bunun üzerine kral, yalancı delikanlının hemen hapse atılmasını emretmiş.

Sarayın hapishanesi yemek salonunun tam altındaymış. Delikanlı içeri girer girmez orada bulunan on dokuz mahkûm onu hep bir ağızdan alay ederek karşılamış çünkü kralın damadı olmaya cüret ettiğini biliyorlarmış. Ama delikanlı hiç ses etmemiş. Saat on ikide gardiyan, mahkûmlara her zamanki fasulye tenceresini getirmiş. Delikanlı hemen tencereye koşmuş, tekmeyi attığı gibi içindeki her şeyi yere saçmış.

“Deli misin sen! Şimdi ne yiyeceğiz biz? Bunun bedelini sana ödeteceğiz!”

Ama delikanlı, “Susun! Bakın şimdi!” demiş, cebinden peçeteyi çıkarmış, “Yirmi kişi için” deyip peçeteyi açmış. Çorbalarla, yemeklerle ve güzel şaraplarla dolu, yirmi kişilik bir sofraya kurulmuş. Herkes bayram etmiş, delikanlının etrafını sarmış.

Gardiyan her gün fasulye tenceresini yere saçılmış halde buluyormuş, mahkûmlar ise her geçen gün, hiç olmadıkları kadar tok ve canlı görünüyorlarmış. Meraka kapılan kral, hapishaneye inmiş ve neler olduğunu sormuş. Delikanlı bir adım öne atmış, “Majesteleri, biliniz ki arkadaşlara yiyecek ve içecek veren, onları krallardan da güzel besleyen kişi benim. Hatta kabul buyurursanız siz de şimdi hemen yemeğe davetlimsiniz, eminim ki memnun kalacaksınız” demiş.

“Kabul ediyorum” demiş kral.

Delikanlı peçeteyi açmış, “Yirmi bir kişi için ve krala layık olsun” demiş. Hiç görülmemiş bir sofraya ku-

rulmuş, kral da mahkûmların arasında memnuniyetle yemeğe koyulmuş.

Yemek bittiğinde kral, “Bu peçeteyi bana satar mısın?” diye sormuş.

“Neden olmasın Majesteleri?” diye karşılık vermiş delikanlı. “Ama bir şartla! Kızınızla, resmi nişanlımla bir gece geçirmeme izin verirsiniz.”

“Neden olmasın, mahkûm?” demiş kral. “Ama yatağın ucunda sessiz ve sakin durman, pencerelerin açık, mumların yanık, odada da sekiz nöbetçi olması kaydıyla. Böylesi sana uyarsa tamam, yoksa olmaz.”

“Neden olmasın, Majesteleri? Anlaştık.”

Böylelikle kral peçeteyi almış, delikanlı da bir gece prensesin yanında uyumuş ama onunla konuşamamış ve ona dokunamamış. Ertesi sabah hapishaneye geri götürülmüş.

Onun geri geldiğini görünce, mahkûmlar yüksek sesle onunla alay etmeye başlamışlar: “İşte kaz kafalı geldi! Şu akılsıza da bakın! Şimdi gene her gün fasulye yiyeceğiz. Kralla amma da güzel anlaşıma yaptın!”

Delikanlı da, istifini hiç bozmadan, “Peki ama parayla yiyecek satın alamaz mıyız?” demiş.

“Kimde para var ki?”

“Sakin olun” demiş delikanlı ve çantasından altın paralar çıkarmaya koyulmuş. Böylelikle yakındaki lokantadan güzel güzel yemekler satın aldırılmış, fasulye tenceresini de hep yere döker olmuşlar.

Gardiyan tekrar krala gitmiş ve kral aşağı inmiş. Küçük kutu hikâyesini öğrenince, “Kutuyu bana satmak ister misin?” diye sormuş.

“Neden olmasın, Majesteleri?” demiş delikanlı ve önceden yaptığı anlaşmanın aynısını yapmış. Böylelikle krala küçük kutuyu vermiş, prensesle bir kez daha uyumuş ama ona ne dokunabilmiş ne de onunla konuşabilmiş.

Mahkûmlar delikanlıyı tekrar gördüklerinde yine alay etmeye koyulmuş: “Şimdi gene fasulyeye kaldık, aman ne keyifli!”

“Tabii, keyfimiz tam olmalı. Madem yemek yiyemiyoruz, o zaman dans edeceğiz biz de.”

“Ne demek istiyorsun?”

Bunun üzerine delikanlı küçük orgu çıkarıp çalmaya koyulmuş. Mahkûmlar ayaklarındaki zincirlerle şangur şungur sesler çıkara çıkara delikanlının etrafında dans etmeye başlamış. Menuetler, gavotlar, valsler yapmışlar, mahkûmlar durmak bilmiyormuş; gardiyan koşup gelmiş, o da dansa katılmış, anahtarları çın çın çınılyormuş.

O sırada kral ile davetlileri sofraya kurulmuş. Hapishaneden gelen org sesini duymuşlar, hepsi ayağa fırlamış ve dans etmeye başlamış. Cin çarpmış gibilermiş, hiçbir şey anlamak mümkün değilmiş, soylu hanımlar garsonlarla, şövalyeler de aşçılarla dans ediyormuş. Mobilyalar da dans ediyormuş; masa örtüleri yere yıkılıyor, kristaller kırılıyormuş; kızarmış tavuklar havada uçuyormuş; kimileri duvara kafa atıyor, kimileri başlarını tavana çarpıyormuş. Derken, delikanlı aniden çalmayı kesmiş ve herkes bir anda yere çakılmış, başları dönüyor, bacakları tutmuyormuş.

Suluk soluğa kalmış olan kral, hapishaneye inmiş. “Bu şakacı da kim?” demeye başlamış.

Delikanlı, “Benim Majesteleri” diyerek öne çıkmış. “Bakın, görmek ister misiniz?” Küçük orgla bir nota çalmış ve kral hemen bir bacağına kaldırıp dans adımı atmış.

Kral ürkerek, “Kes! Kes!” demiş. Ardından da, “Orgu bana satar mısın?” diye sormuş.

“Neden olmasın Majesteleri?” diye karşılık vermiş delikanlı. “Peki şartlar nedir?”

“Öncekilerin aynısı.”

“Majesteleri, yeni bir anlaşma yapmamız lazım, yoksa gene çalmaya başlarım.”

“Hayır, çalma, şartlarını söyle.”

“Geceleyin prensesle konuşmam ve onun cevap vermesi bana yeter.”

Kral düşünmüş taşınmış ve kabul etmiş. “Ama ben de nöbetçi sayısını ikiye katlayacak ve yanan iki lamba koyacağım” demiş.

“Nasıl isterseniz.”

Bunun üzerine kral, kızını gizlice çağırmış, “Bak, iyi dinle, seni tembihliyorum bu gece o haydudun her sorusuna hayır diye cevap ver, hayırdan başka söz söyleme” demiş. Prenses de söz vermiş.

Akşam olmuş, delikanlı, nöbetçi dolu ve ışıklandırılmış odaya gitmiş. Prensesten iyice uzağa, yatağın ucuna uzanmış. Ardından da, “Gelinim benim, bu serin havada pencereleri açık tutmamız münasip mi sizce?” diye sormuş.

Prenses de, “Hayır!” demiş.

“Nöbetçiler, duydunuz mu?” diye haykırmış delikanlı. “Prensesin emri üzerine pencereler kapatılsın.” Nöbetçiler de itaat etmiş.

Aradan on beş dakika geçmiş ve delikanlı, “Karıcığım, etrafımızda bunca nöbetçiyle yatakta rahat ediyor muyuz sizce?” diye sormuş.

Prenses de, “Hayır!” demiş.

Delikanlı haykırmış: “Nöbetçiler! Duydunuz mu? Prensesin emri üzerine, gidin ve gözümüze görünmeyin.” Hal buyken, kulaklarına inanamayan nöbetçiler uyuma-ya gitmiş.

On beş dakika sonra: “Gelinim benim, yanık iki lambayla yatakta durmak sizce iyi bir şey mi?”

Prenses: “Hayır.”

Ve böylece lambalar sönmüş ve zifiri karanlık çökmüş.

Delikanlı yatağın ucuna kıvrılmış gene, ardından da, “Sevgilim, biz resmen nikâhlıyız, buna karşın aramızda meyve ağaçları varmış gibi ayrı yatıyoruz. Bu durumdan hoşlanıyor musunuz?”

Prenses de, “Hayır!” demiş.

Bunun üzerine delikanlı onu kollarına almış ve öpmüş.

Gün doğup da kral, kızının odasına girdiğinde, kız ona, “Sizin emirlerinize itaat ettim. Olanlar oldu. Bu delikanlı resmen kocamdır. Bizi bağışlayınız!” demiş.

Çaresiz kalan kral, büyük düğün kutlamaları, danslar ve cirit oyunları düzenlemiş. Delikanlı, kralın damadı, ardından da kral olmuş ve önceden bir çobanken, sonradan hayat boyu tahta oturma talihine sahip olmuş.

Sihirli Yüzük

Trentino Masalı

Fakir bir delikanlı annesine, “Anne, ben dünyayı dolaşacağım; burada, köyde kimsenin bana değer verdiği yok ve burada kalırsam hiçbir şey başaramayacağım. Uzaklara gidip zengin olmak istiyorum, işte o zaman, anneciğim, daha güzel günler göreceğiz!” demiş.

Dediği gibi de gitmiş. Bir kente varmış, sokaklarında dolaşırken, yokuş yukarı giden, bir sopaya bağladığı iki kovayla su taşıyan, nefes nefese yaşlı bir kadın görmüş. Ona yaklaşmış, “Verin suyunuzu ben taşıyayım, bu kadar yükle yokuşu çıkamazsınız!” demiş. Kovaları almış, yaşlı kadını küçük evine kadar geçirmiş, basamaklardan çıkıp kovaları mutfığa bırakmış. Mutfak, yaşlı kadının etrafına doluşan, ona sevgi gösterilerinde bulunup mır mır eden kedilerle, köpeklerle doluymuş.

“Sana karşılık olarak ne verebilirim?” diye sormuş yaşlı kadın.

“Yaptığım pek küçük bir şey!” demiş delikanlı. “Bunu karşılık beklemeden yaptım.”

“Bekle!” demiş yaşlı kadın; dışarı çıkmış ve elinde bir yüzükle geri gelmiş. Beş para etmez bir yüzükmüş;

delikanlının parmağına takıp, “Bil ki, bu değerli bir yü-
züktür; onu ne zaman çevirecek ve dileğini söyleyecek
olsan, istediğin gerçekleşecek. Dikkat et de onu kaybet-
me, bu senin sonun olur. Onu kaybetmeyeceğinden iyice
emin olmak için, sana köpeklerimden ve kedilerimden
birini de vereceğim, onlar seni her yerde izleyecekler.
Becerikli hayvanlardır, er geç sana faydaları dokuna-
caktır.”

Delikanlı çok teşekkür etmiş ve gitmiş ama yaşlı ka-
dının dediklerine pek aldırış etmemiş çünkü tek bir sözü-
ne bile inanmamış. “Yaşlı bir kadının sözleri işte!” demiş
kendi kendine ve sırf denemek için bile olsa yüzüğü dön-
dürmeyi aklından geçirmemiş. Kentten çıkmış, kediyle
köpek onun yanından hızla ilerliyormuş; delikanlı hay-
vanları çok seviyormuş ve yanında olmalarından mem-
nunmuş. Onlarla oynuyor, onları koşturuyor, zıplatıyor-
muş. Böylece koşa zıplaya bir ormana girmiş. Derken
gece olmuş ve bir ağacın altında dinlenmesi gerekmiş;
kediyle köpek de onun yanına kıvrılmışlar. Ama gözüne
uyku girmiyormuş çünkü çok açmış. İşte o zaman, par-
mağındaki yüzüğü hatırlamış. “Denemekten ne çıkar!”
diye düşünmüş; yüzüğü çevirmiş, “Yemek ve içecek bu-
yuruyorum!” demiş.

Sözünü bitirir bitirmez her nevi yiyecek ve içecek-
le donatılmış bir sofra kurulmuş, üç de sandalye varmış.
Delikanlı oturmuş, boynuna peçete takmış; diğer san-
dalyelere kediyle köpeği oturtmuş, onların da boynuna
peçete takmış ve üçü birden keyifle yemek yemeye koyul-
muşlar. Artık yüzüğün hikmetine inanır olmuş.

Yemeği bittikten sonra delikanlı yere uzanmış ve bundan böyle yapabileceği bütün güzel şeyleri düşünmeye koyulmuş. Tek sıkıntısı neyi tercih edeceğini bulmakmış: Önce bir yığın altın ve gümüş istemiş, sonra at ve at arabası, ardından arazilere, şatolara sahip olmanın daha iyi olacağını düşünmüş, böyle böyle isteklerinin ardı arkası kesilmemiş. En sonunda, hayaller kurmaya dayanamamış, “Böyle giderse deli olacağım!” demiş kendi kendine. “İnsanların parayı bulunca aklını kaçırdığını defalarca duydum, ama ben aklımı kaçırmak istemiyorum. Bu yüzden bugünlük bu kadar yeter; bunları yarın düşünürüm!” demiş. Yan yatmış ve derin derin uyumuş. Köpek ayaklarına, kedi de başucuna kıvrılmış ve delikanlıya göz kulak olmuşlar.

Delikanlı uyandığında güneş ağaçların yeşil tepelerinde parlıyor, hafif bir rüzgâr esiyor, kuşlar cıvıldıyormuş ve delikanlıda yorgunluktan eser yokmuş. Yüzükten bir at istemeyi düşünmüş ama orman o kadar güzelmiş ki, yürüyerek gitmeyi tercih etmiş; kahvaltı istemeyi düşünmüş ama çalıların altında öyle güzel çilekler varmış ki, onları yemiş; içecek emretmeyi düşünmüş ama öyle berrak bir pınar varmış ki, avucuna su doldurup pınardan içmeyi tercih etmiş. Böylece çayırlardan, tarlalardan geçmiş ve büyük bir saraya varmış; pencereden güzel mi güzel bir kız bakıyormuş ve delikanlının elleri cebinde, sevinç içinde, bir kedi ve bir köpekle geldiğini görünce ona tatlı tatlı gülümsemiş. Delikanlı gözlerini kaldırmış, yüzüğü muhafaza ediyormuş ama kalbini kaptırmış. “Şimdi kesinlikle yüzüğü kullanma zamanı!” demiş.

Yüzüğü çevirmiş, “Bu sarayın hemen karşısında ondan da güzel bir saray belirmesini ve içinde gereken her şeyin olmasını buyuruyorum!” demiş.

Göz açıp kapayana kadar saray belirivermiş, diğerinden de güzel ve büyükmüş, delikanlı sanki her zaman orada yaşamışçasına içindeymiş, köpek yatağında yatıyor, kedi ise ateşin başında patilerini yalıyormuş. Delikanlı cama gitmiş, pencereyi açmış ve tam karşısında güzeller güzeli kızın penceresi varmış. Birbirlerine gülümsemişler, iç çekmişler ve delikanlı, kızı istemenin zamanının geldiğini anlamış. Kız memnunmuş, anne babası da öyleymiş ve birkaç gün içinde düğün yapılmış.

Birlikte geçirdikleri ilk gece, öpücüklerin ve kucaklaşmaların ardından kız, “Söylesene, nasıl oldu da senin sarayın aniden mantar gibi bitiverdi?” demiş.

Delikanlı ona söyleyip söylememe konusunda kararsızmış ama sonra, “O benim karım ve karımdan gizli saklım olmamalı!” diye düşünmüş. Ve ona yüzüğün hikâyesini anlatmış. Sonra mutluluk içinde uyumuşlar.

Ama delikanlı uyurken, karısı yavaş yavaş yüzüğü delikanlının parmağından çıkarmış. Sonra kalkmış, bütün hizmetkârları çağırmış, “Çabuk bu saraydan çıkın, annemle babamın evine gidiyoruz!” demiş. Evine döndüğünde yüzüğü çevirmiş, “Eşimin sarayının o dağın en yüksek ve sarp yerine dikilmesini emrediyorum!” demiş. Saray sanki hiç var olmamış gibi yok olmuş. Kız dağa bakmış, saray dağın doruğunun ucunda dengede duruyormuş.

Sabahleyin delikanlı uyanmış, yanında eşini bulamamış, pencereyi açmaya gidince önünde uçsuz bucaksız bir boşluk olduğunu görmüş. Daha iyi bakmış ve derin mi derin uçurumlar, etrafında da karlı dağlar görmüş. Yüzüğe dokunmak istemiş ama yüzük yokmuş; hizmetkârları çağırmış ama bir yanıt alamamış. Ama orada kalmış kediyle köpek hemen yanına koşmuş çünkü delikanlı eşine yüzüğü anlatmış ama hayvanlarla ilgili hiçbir şey dememiş. Neler olduğunu başta anlayamayan delikanlı yavaş yavaş karısının alçak bir hain gibi davrandığını, olup bitenlerin hepsini anlamış ama bunu anlamak pek de teselli edici değilmiş. Dağdan inip inemeyeceğine bakmış ama kapı ve pencerelerin hepsi uçuruma bakıyormuş. Saraydaki yiyecek ve içecekler ancak birkaç gün daha yetermiş, bunun üzerine delikanlının aklına korkunç bir fikir, açlıktan ölebileceği gelmiş.

Köpeklerle kedi sahiplerini öylesine üzgün görünce, ona yaklaşmışlar ve köpek, “Henüz umutsuzluğa kapılma, sahibim. Kediyle ben kayalıklardan inmenin bir yolunu buluruz, indik mi de yüzüğe kavuşuruz!” demiş.

“Sevgili yavrularım!” demiş delikanlı. “Siz benim yegâne umudumsunuz, açlıktan ölmektense kendimi kayalıklardan aşağı atmayı tercih ederim.”

Köpeklerle kedi gitmişler, tırmanmışlar, kayalıklardan ve doruklardan atlamışlar ve dağdan inmeyi başarmışlar. Düzlüğe vardıklarında nehirden geçmeleri gerekiyormuş; bunun üzerine köpek kediyi sırtına almış ve diğer kıyıya yüzmüş. Hain gelinin sarayına vardıklarında geceymiş; herkes derin uykudaymış. Sessiz sessiz kedi kapısından

geçmişler; kedi, köpeğe “Sen şimdi burada durup bekçilik et; ben yukarı çıkıp neler yapılabilir diye bir bakacağım!” demiş.

Basamaklardan sessiz sessiz çıkmış, hainin uyuduğu odaya varmış ama kapı kapalıymış ve içeri giremiyor-muş. Ne yapılabileceğini düşündüğü sırada, oradan bir fare geçmiş. Kedi onu yakalamış. Kocaman bir fareymiş ve onu öldürmemesi için kediye yalvarmaya koyulmuş. “Tamam, ama bu kapıyı geçebileceğim kadar kemirmen lazım!” demiş kedi.

Fare hemen kemirmeye koyulmuş; kemirmiş de kemirmiş, dişleri mahvolmuş ama delik hâlâ çok küçükmüş, öyle küçükmüş ki, değil kedi, fare bile içinden geçemiyormuş.

Bunun üzerine kedi, “Yavruların var mı?” diye sormuş.

“Olmaz olur mu? Yedi sekiz yavrum var, her biri diğerinden uyanık.”

“Git ve onlardan birini getir hemen” demiş kedi. “Dönmezsen, her neredeysen seni bulur, yerim.”

Fare koşup gitmiş, kısa süre sonra küçük bir fareyle geri gelmiş. “Bak, ufaklık,” demiş kedi, “akıllı olursan, hem kendi hayatını hem de babaninkini kurtarırsın. Bu kadının odasına gir, yatağına çık ve parmağındaki yüzüğü çıkarıp buraya getir.”

Küçük fare içeri koşmuş ama kısa süre sonra üzgün üzgün geri gelmiş. “Parmağında yüzük yok!” demiş.

Kedi umutsuzluğa kapılmamış. “Demek ki yüzük ağzında!” demiş. “Tekrar içeri gir, kuyruğunu onun bur-

nuna değdir, hapşıracaktır, hapşırdı mı da yüzük fırlayacak, sen hemen yüzüğü al, buraya getir.”

Her şey tam da kedinin dediği gibi olmuş; kısa zaman sonra küçük fare yüzükle geri gelmiş. Kedi yüzüğü almış ve merdivenlerden aşağı hızla, kocaman zıplayarak koşmuş.

“Yüzüğü aldın mı?” diye sormuş köpek.

“Tabii ki aldım!” demiş kedi. Kapıdan çıkmış ve koşup gitmişler; ama köpeğin kalbini kıskançlık yiyip tüketiyormuş çünkü yüzüğü alan kediymiş.

Nehre varmışlar. Köpek, “Yüzüğü bana verirsen seni diğer kıyıya bırakırım” demiş. Ama kedi bunu yapmak istememiş, böylelikle kavgaya tutuşmuşlar. Kavga ederlerken kedi yüzüğü düşürüvermiş. Yüzük suya düşmüş; sudaki bir balık onu yutmuş. Köpek hemen balığı dişlemiş ve böylelikle yüzüğü kendi almış. Kediye diğer kıyıya götürmüş ama barışmamışlar, kavga ede ede sahiplerinin yanına varmışlar.

Delikanlı, “Yüzüğü aldınız mı?” diye sormuş sabırsızlık içinde. Köpek, balığı tükürüvermiş, balık da yüzüğü tükürüvermiş ama kedi, “Yüzüğü onun getirdiği doğru değil, onu ben aldım, köpek de onu benden çaldı!” demiş.

Köpek ise, “Ama eğer ben balığı yakalamasaydım, yüzük kayıptı!” demiş.

Bunun üzerine delikanlı ikisini de okşamaya koyulmuş, “Sevgili yavrularım, bu kadar kavga etmeyin, ikinizi de seviyorum ve ikiniz de benim için değerlisiniz” demiş. Yarım saat boyunca, ikisi eskisi gibi dost olana dek, bir eliyle birini, diğer eliyle öbürünü okşamış durmuş.

Onlarla beraber saraya gitmiş, yüzüğü çevirmiş, “Benim sarayımın aşağıya, hain eşimin sarayının olduğu yere, hain eşim ile sarayınm ise benim bulunduğum bu tepeye gelmesini buyuruyorum!” demiş. İki saray havada uçup yer değiştirmiş. Delikanlının sarayı ovanın tam ortasındaymış, kızınki ise dağın sivri doruğundaymış ve kız sarayın içinden cıyak cıyak bağıırıyormuş.

Delikanlı annesini de yanına almış, söz verdiği gibi ona mutluluk içinde bir yaşlılık yaşatmış. Kediyle köpek hep delikanlıyla birlikte kalmışlar, aralarında hep biraz atışıyorlarmış ama çoğunlukla barış içindelermiş. Peki ya yüzük? Delikanlı yüzüğü kullanmış ama fazla değil, bazen kullanmış çünkü haklı olarak: “Bir insanın istediği her şeye kolaylıkla sahip olması iyi bir şey değildir!” diye düşünüyormuş.

İnsanlar dağa tırmandıklarında açlıktan dal gibi erimiş karısının ölüsünü bulmuşlar. Kızın sonu acı olmuş ama hak ettiği de buymuş.

Kuzey Rüzgârı'nın Hediyesi

Toscana Masalı

Geppone adında bir köylünün, çok pinti bir efendinin toprağını işlemesi gerekiyormuş, burası tepelik bir yerdeymiş ve Kuzey Rüzgârı topraktaki meyve ve bitkileri mahvediyormuş. Zavallı Geppone'nin bütün ailesi açlık çekiyormuş. Günlerden bir gün karar almış, “Bana zulmeden bu rüzgârı arayıp bulmak istiyorum” demiş. Karısı ve çocuklarıyla vedalaşıp dağların yolunu tutmuş.

Ginevrino Şato'suna vardığında, kapıyı çalmış. Kuzey Rüzgârı'nın karısı camdan bakmış. “Kim o?”

“Benim, Geppone. Kocanız yok mu?”

“Kayın ağaçlarına biraz üflelemeye gitti ama hemen gelir. Buyurun, içeride bekleyin” demiş, Geppone de şatoya girmiş.

Aradan bir saat geçtikten sonra Kuzey Rüzgârı eve gelmiş. “İyi günler, Rüzgâr.”

“Kimsin?”

“Geppone'yim.”

“Ne arıyorsun?”

“Her sene ürünlerimi alıp götürüyorsun, bunu sen de

gayet iyi biliyorsun ve senin yüzünden ben de, ailem de açlıktan ölüyoruz.”

“Peki ama bana niye geldin?”

“Bana verdiğin bunca zararı bir şekilde telafi etmeni istemek için geldim.”

“Peki bunu nasıl yapabilirim?”

“Geleceğim senin ellerinde.”

Kuzey Rüzgârı’nın kalbi Geppone’ye karşı merhametle dolmuş, “Bu kutuyu al, acıktığın zaman aç, canın ne istiyorsa buyur ve sen ne istersen onu verecek. Ama kutuyu kimseye verme, onu kaybedecek olursan bir daha hiçbir şeyin olmaz!” demiş.

Geppone teşekkür etmiş ve gitmiş. Yol ortasındaiken, ormanda acıkmış ve susamış. Kutuyu açmış, “Ekmek, şarap ve katık getir!” demiş ve kutudan güzel bir ekmek, bir şişe, bir de salam çıkmış. Geppone ormanda bir güzel yemiş, içmiş ve tekrar yola koyulmuş.

Daha eve varmadan, onu karşılamaya gelen eşini ve çocuklarını görmüş: “Nasıl geçti? Nasıl geçti?”

“İyi, iyi!” demiş adam ve onlarla birlikte eve dönmüş. “Sofraya oturun.” Sonra kutuya, “Hepimize ekmek, şarap ve katık” demiş, böylelikle hep beraber güzel bir yemek yemişler. Yiyip içtikten sonra Geppone karısına, “Sakın bu kutuyu getirdiğimi efendiye söyleme. Yoksa onu ister ve alıp götürür.”

“Ben mi? Bir şey söylemek mi? Tanrı korusun!”

Derken efendi, Geppone’nin karısını çağırtmış. “Kocan döndü mü? Ya, öyle mi? Peki nasıl geçti? Güzel, sevindim. Peki ne getirdi bakalım?” Ve böyle böyle, ora-

dan bir laf buradan bir laf derken, sırrın tamamını öğrenmiş.

Hemen Geppone'yi çağırmış. "Geppone çok değerli bir kutun olduğunu biliyorum. Onu bana gösterir misin?" Geppone inkâr etmek istiyormuş ama karısı her şeyi söylemiş bir kere, bu yüzden de kutuyu ve hikmetini efendiye göstermiş.

"Geppone!" demiş efendi. "Bunu bana vermen lazım."

"Peki ama ben ne yaparım?" demiş Geppone. "Siz bütün ürünlerimi yitirdiğimi ve yiyecek hiçbir şeyim olmadığını biliyorsunuz."

"Bana bu kutuyu verirsen, sana istediğin kadar buğday, istediğin kadar şarap, ne istersen ve ne kadar istersen veririm."

Zavallı Geppone kabul etmiş; peki ne olmuş dersiniz? Efendi ona birkaç çuval çürük tohumdan fazlasını vermemiş. Geppone gene dardaymış ve kabul etmemiz gerek ki, bu olanlar karısının suçuymuş. "Kutuyu senin yüzünden kaybettim!" diyormuş. "Kuzey Rüzgârı bana bunu tembihlemişti, kimseye söyleme demişti. Şimdi ona bir kez daha gitmeye cesaretim yok."

Nihayet gücünü toplamış ve şatoya gitmek üzere yola çıkmış. Kapıyı çalmış, Rüzgâr'ın karısı camdan bakmış. "Kim o?"

"Geppone."

Rüzgâr da camdan bakmış: "Ne istiyorsun Geppone?"

"Bana verdiğin kutuyu hatırlıyor musun? Efendim aldı, geri vermiyor. Ben gene açlık ve susuzluk çekiyorum."

“Onu kimseye vermemeni söylemiştim. Şimdi esenlikle git çünkü ben artık sana hiçbir şey vermeyeceğim.”

“Yalvarırım, beni bu talihsizlikten ancak sen kurtarabilirsin.”

Rüzgâr’ın kalbi bu defasında da merhametle dolmuş. Altın bir kutu çıkarıp Geppone’ye uzatmış. “Bu kutuyu sadece çok acıktığında aç. Yoksa sözünü dinlemez.”

Geppone teşekkür etmiş, kutuyu almış ve vadiden ayrılıp gitmiş. Açlığa dayanamaz olduğunda kutuyu açmış, “Gerekeni yap!” demiş.

Kutudan eli sopalı kocaman bir adam fırlamış ve zavallı Geppone’yi kemikleri kırılana dek dövmeye başlamış.

Geppone ilk fırsatta kutuyu kapatmış, yola iki büküm ve takatsiz devam etmiş. Onu karşılamak için yola çıkıp neler olduğunu soran karısına ve çocuklarına, “İyi geçti, diğerinden daha güzel bir kutu getirdim” demiş. Onları sofraya oturtmuş ve altın kutuyu açmış. Bu defasında kutudan bir değil, eli sopalı iki kocaman adam fırlamış ve sopalar inmeye başlamış. Geppone’nin karısı ve çocukları merhamet diliyorlarmış ama Geppone kutuyu kapatana dek koca adamlar dayağa son vermemişler.

“Şimdi efendiye git” demiş karısına. “Ona diğerinden çok daha güzel bir kutu getirdiğimi söyle.”

Karısı gitmiş ve efendi her zamanki sorularını sormaya başlamış.

“Geppone döndü mü? Peki ne getirdi?”

O da: “Ah, sayın efendi, diğerinden de güzel bir kutu getirdi. Tamamı altından ve bize öyle güzel yapılmış ye-

mekler veriyor ki, tam bir ziyafet. Ama kutuyu bu defasında kimseye vermek istemiyor.”

Efendi hemen Geppone’yi çağırtmış. “Geppone, dönmüş olmana da, yeni kutuya da pek sevindim, pek sevindim. Onu bana göster.”

“Göstereyim de siz bu kutuyu da alın.”

“Hayır, almayacağım.”

Geppone ıslıl ıslıl parlayan kutuyu göstermiş. Efendi kutuyu öyle arzuluyormuş ki, yerinde bile duramıyormuş. “Geppone, onu bana ver, ben de sana diğerini geri vereyim. Altın kutuyu sen ne yapasın ki? Karşılık olarak sana diğerini veririm, üstüne de bir şeyler eklerim.”

“Tamam, gidelim. Siz bana diğer kutuyu verin, ben de size bunu vereceğim.”

“Anlaştık.”

“Bakınız, sayın efendi, bu kutuyu çok acıkmadan açmamanız lazım.”

“Tam bana göre!” demiş efendi. “Yarın arkadaşlarım gelecek, beraber ava gideceğiz. Onları öğleyin on ikiye dek aç bırakırım, sonra da kutuyu açar, güzel bir yemek ikram ederim.”

Nitekim ertesi gün o beyler hep beraber ava gitmişler, on ikiye doğru eve dönmüşler ve ev sahibinin mutfağının etrafında dolanmaya başlamışlar. “Bu sabah bize yemek vermek istemiyor!” diyorlarmış. “Ocak yanmıyor, görünürde de yemek yok.”

Havadislerden haberdar olanlar ise, “Bakın görün, yemek saatinde bir kutu açacak ve sofraya ne isterse onu getirecek.”

Efendi gelmiş, misafirlerini güzel güzel sofraya buyur etmiş; ortada da kutu varmış, herkes gözünü fal taşı gibi açmış ona bakıyormuş. Efendi kutuyu açmış ve kutudan eli sopalı, altı tane kocaman adam fırlamış, adamlar davetlileri de pataklamaya koyulmuşlar. O kavga dövüşün içinde bulunan efendi kutuyu yere düşürmüş ve kutu açık kalmış, altı adam da dövmeyi sürdürmüş. Yakınlarda saklı duran Geppone koşup kutuyu kapatmış; yoksa beylerin tamamı dayaktan ölmüş. Onların yemeği işte bu olmuş. Geppone her iki kutuyu da saklamış, onları bir daha kimseye ödünç vermemiş ve beyefendiliğini her zaman korumuş.

Efsunlu Kız Masalları

Maydanoziye

Floransa Masalı

Bir zamanlar küçük ve güzel bir evde oturan bir karı koca varmış. Bu güzel, küçük evin, perilerin bostanına bakan bir penceresi varmış.

Kadın bebek bekliyormuş ve canı maydanoz çekiyormuş. Camdan bakmış ve perilerin bostanının maydanoz dolu olduğunu görmüş. Perilerin dışarı çıkmasını beklemiş, ipek bir merdiven alıp bostana inmiş. Bir güzel maydanoz yemiş, ipek merdivenden çıkmış ve camı kapatmış.

Ertesi gün de aynısını yapmış. Bugün ye, yarın ye derken, periler bahçede dolaşırken, maydanozun neredeyse bitmek üzere olduğunu fark etmişler.

“Ne yapalım biliyor musunuz?” demiş perilerden biri. “Hep birlikte evden çıkmış gibi yapalım, içimizden biri saklansın. Böylece kimin gelip maydanozumuzu çaldığını görürüz.”

Kadın bostana iner inmez, bir peri fırlayıvermiş. “Ah seni hırsız seni! Nihayet yakaladım!”

“Ne olur merhamet gösterin!” demiş kadın. “Canım maydanoz çekiyor çünkü bebek bekliyorum...”

“Seni bağıslıyoruz!” demiş peri. “Ama erkek çocuk doğurursan adını Maydanoz, kız çocuğun olursa adını Maydanoziye koyacaksın. Çocuk büyür büyümez de, ister erkek olsun, ister kız olsun, onu yanımıza alacağız!”

Kadının gözünden yaşlar boşanmış ve evine dönmüş. Kocası, onun perilerle yaptığı anlaşmayı duyar duymaz hiddetlenmiş:

“Obur seni! Bak ne yaptın gördün mü?”

Kızları, Maydanoziye doğmuş. Zamanla, periler ile yapılan anlaşma annenin babanın aklından tamamen çıkmış.

Maydanoziye biraz büyüdüğünde, okula gitmeye başlamış. Her gün eve döndüğünde, kendisine, “Çocuğum, annene söyle, bize vereceği şeyi unutmasın!” diyen perilere rastlıyormuş.

Eve döndüğünde Maydanoziye, “Anne,” diyormuş, “periler onlara vermeniz gereken şeyi hatırlatmamı söylüyorlar.” Annesinin yüreği sıkışıyor ama tek söz etmiyormuş.

Kadının hayli dalgın olduğu bir gün, Maydanoziye okuldan döndüğünde, “Periler onlara vermeniz gereken şeyi hatırlatıyorlar!” deyince; annesi hiç düşünmeden, “Tamam, tamam, söyle alsınlar!” diye karşılık vermiş.

Ertesi gün çocuk okula gitmiş. “Annen hatırlıyor muymuş bakalım?” diye sormuş periler.

“Evet, size vermesi gereken o şeyi alabileceğinizi söylüyor.”

Periler bu sözü duydukları gibi Maydanoziye’yi yakalayıp gitmişler.

Kızının eve dönmediğini gören anne, gitgide daha çok endişelenmeye başlamış. Derken, söylemiş olduğu sözü hatırlamış, “Vah talihsiz başım! Bunun artık geri dönüşü yok!” demiş.

Periler Maydanoziye’yi kendi evlerine götürmüşler, ona kömür koydukları kapkara bir oda göstermişler, “Maydanoziye, bu odayı görüyor musun? Eve döndüğümüz zaman oda süt gibi beyaz olsun, duvarlarında da havada uçan bütün kuşların resminin olması lazım. Yoksa seni yeriz!” demişler. Çıkıp gitmiş ve Maydanoziye’yi çaresiz, gözyaşları içinde bırakıvermişler.

Kapı çalınmış. Maydanoziye, perilerin geri döndüğünden ve ölüm saatinin geldiğinden emin, kapıyı açmaya gitmiş. “İçeri giren delikanlı ise Memo, yani perilerin kuzeniymiş. “Niye ağlıyorsun Maydanoziye?” diye sormuş.

“Periler dönmeden, süt gibi beyaza çevirmeniz ve duvarlarına havada uçan bütün kuşları çizmeniz gereken kapkara bir odanız olsaydı,” demiş Maydanoziye, “siz de ağlardınız! Bunu yapmazsam beni yiyecekler!”

“Bana bir öpücük verirsen,” demiş Memo, “ben her şeyi hallederim.”

Maydanoziye de şöyle demiş:

*Tercih ederim Perilerin midesine inmeyi,
İstemiyorum bir adam tarafından öpülmeyi.*

“Cevabın pek tatlı!” demiş Memo. “Bu nedenle, ben gene de her şeyi halledeceğim.”

Sihirli değneğini yere vurmuş ve oda perilerin dediği gibi bembeyaz olmuş, her tarafta da kuşlar varmış.

Memo gittikten sonra periler geri dönmüş. “Dediklerimizi yaptın mı bakalım, Maydanoziye?”

“Evet, hanımefendi, gelip bakınız.”

Periler aralarında bakışmışlar. “Maydanoziye, doğruyu söyle, bunu kuzenimiz Memo yaptı, değil mi?”

Maydanoziye de şöyle demiş:

*Görmedim ben Kuzen Memo’yu,
Ne de beni böyle güzel doğurmuş annemi.*

Ertesi gün periler gizlice toplanmışlar. “Ne yapsak da onu yesek? Hım! Maydanoziye!”

“Buyurun.”

“Yarın sabah Mormor Peri’ye gitmen ve sana Güzel-Soytarı kutusunu vermesini söylemen lazım.”

“Peki hanımefendi!” diye karşılık vermiş Maydanoziye ve sabahleyin yola çıkmış. Yürümüş de yürümüş, derken perilerin kuzeni Memo’ya rastlamış, o da “Nereye gidiyorsun?” diye sormuş.

“Mormor Peri’ye, Güzel-Soytarı kutusunu almaya.”

“Onun seni yiyeceğini bilmiyor musun?”

“Daha iyi, bitsin artık bu işkence.”

“Domuz yağıyla dolu bu iki tencereyi al,” demiş Memo, “kanatları çarpan bir kapı göreceksin, onu yağla, o zaman geçmene izin verecek. Bu iki ekmeği de al; birbirlerini ısırarak iki köpek göreceksin; onlara ekmekleri

verince geçmene izin verecekler. Bu sicimi ve bu kunduracı bizini de al; ayakkabıları dikmek için saçını sakalını yolan bir adama rastlayacaksın; ona bunları verince geçmene izin verecek. Bu süpürgeleri de al; fırını elleriyle süpüren fırıncı bir kadın göreceksin; bunları ona verince geçmene izin verecek. Hızlı hareket etmeye bak.”

Maydanoziye, domuz yağını, ekmekleri, sicimi, süpürgeleri almış ve onları kapıya, köpeklere, kunduracıya, fırıncı kadına vermiş; hepsi ona teşekkür etmişler. Karşısına bir meydan çıkmış, meydanda da Mormor Peri'nin sarayı bulunuyormuş. Maydanoziye kapıyı çalmış.

“Bekle, kızım!” demiş Mormor Peri. “Biraz bekle.” Ama Maydanoziye hızlı hareket etmesi gerektiğini biliyormuş, iki kat merdiven çıkmış, Güzel-Soytarı kutusunu görmüş, almış ve koşup gitmiş.

Mormor Peri, onun kaçtığını duyunca, camdan bakmış. “Fırını elleriyle süpüren fırıncı kadın, bu kızı durdur, durdur onu!”

“Deli miyim ben! Yıllardır ne zahmetler çekiyordum, o bana fırını süpürmem için süpürge verdi!”

“Ayakkabıları saçıyla sakalıyla diken kunduracı! Bu küçük kızı durdur, durdur onu!”

“Deli miyim ben! Yıllardır ne zahmetler çekiyordum, o bana kunduracı bizi ve sicim verdi!”

“Birbirini ısıran köpekler! O küçük kızı durdurun!”

“Deli miyiz biz! Her birimize birer ekmek verdi!”

“Çarpan kapı! O küçük kızı durdur!”

“Deli miyim ben! Beni baştan aşağı yağladı!”

Ve Maydanoziye oralardan geçebilmiş. Güvenli bir yere gelir gelmez, “Güzel-Soytarı kutusunda ne var acaba?” diye geçirmiş içinden ve kendini tutamayıp kutuyu açmış.

Kutunun içinden küçük küçük adamlardan oluşan bir alay çıkmış, bir bando takımıymışlar, müzik çala çala ilerliyor ve hiç durmuyorlarmış. Maydanoziye onları tekrar kutuya sokmak istiyormuş ama birini yakalamasıyla kaçırmaması bir oluyormuş. Maydanoziye hıçkıra hıçkıra ağlamaya koyulmuş, tam o sırada da Memo gelmiş.

“Seni gidi meraklı!” demiş. “Gördün mü bak ne yaptın?”

“Ah, sadece bir göz atmak istiyordum...”

“Bunun bir çaresi yok artık. Ama bana bir öpücük verirsen bir çaresini bulurum.” Kız da şöyle demiş:

*Tercih ederim perilerin midesine inmeyi,
İstemiyorum bir adam tarafından öpülmeyi.*

“Bunu öyle tatlı söyledin ki, ben gene de bir çaresini bulacağım.” Sihirli değneğini yere vurmuş ve küçük adamların hepsi Güzel-Soytarı kutusuna geri girmiş.

Maydanoziye’nin kapıyı çaldığını duyan periler bozulmuşlar. “Nasıl olur da Mormor Peri onu yememiş?”

“İyi günler” demiş kız. “İşte kutu.”

“Aferin... Peki, Mormor Peri sana ne dedi?”

“Sizlere çok selam söyledi.”

“Anlaşıldı!” demiş periler kendi aralarında. “Onu

bizim yememiz lazım.” Akşam olunca, Memo onları ziyarete gelmiş. “Biliyor musun, Memo?” demişler. “Mormor Peri, Maydanoziye’yi yememiş. Onu bizim yememiz lazım.”

“Aman ne iyi!” demiş Memo. “Aman ne iyi!”

“Yarın ev işlerini bitirdikten sonra, büyük çamaşır kazanlarından birini ateşe koymasını söyleyeceğiz. Su kaynayınca da, onu alıp kazanın içine atacağız.”

“Evet, evet, anladım, böyle yapın, iyi bir fikir!” demiş Memo.

Periler çıktıktan sonra Memo, Maydanoziye’nin yanına gitmiş. “Maydanoziye, biliyor musun, seni kaynar kazana atmak istiyorlar. Ama sen odunun olmadığını, kilerlere gidip odun almaya gideceğini söylemelisin. Ardından da ben geleceğim.”

Nitekim periler, Maydanoziye’ye çamaşır yıkamak gerektiğini ve kazanı ateşe koymasını söylemişler. Kız ateş yakmış, sonra da, “Ama hiç odun kalmamış!” demiş.

“Git kilerden al.”

Maydanoziye aşağı inmiş, “Buradayım, benim, Maydanoziye.” Memo odadaymış ve kızı elinden tutmuş.

Kızı kilerin en ucuna, çok sayıda kandilin bulunduğu yere götürmüş. “Bunlar perilerin ruhları. Üfle! İki birden kandillere üflemeye koyulmuşlar, sönen her kandille bir peri can veriyormuş.

Geriye bir tek kandil, diğerlerinden büyük olanı kalmış. “Bu, Mormor Peri’nin ruhu!” İki birden, var güçleriyle üflemeye koyulmuşlar, nihayet kandil sönmüş ve böylece her şey onlara kalmış.

“Artık eşim olacaksın” demiş Memo, Maydanoziye de ona sonunda bir öpücük vermiş.

Mormor Peri’nin sarayına gitmişler; kunduracıyı dük, fırıncı kadını markiz yapmışlar; köpekleri yanlarında sarayda tutmuş, kapıyı da yerinde bırakmış, onu ara ara yağlamaya da özen göstermişler.

Onlar ermiş muradına, biz çıkalım kerevetine.

Hattula - Puttula

Palermo Masalı

Bir varmış bir yokmuş, yaşı büyükçe üç kızı olan bir tüccar varmış: Kızlarından birinin adı Rosa, ikincisinin adı Giovannina, üçüncü ve en güzelinin adı ise Ninetta'ymış.

Günlerden bir gün tüccarın büyük bir ticaret işi çıkmış ve eve düşünceli düşünceli dönmüş. “Neyiniz var, babacığım?” diye sormuş kızları.

“Yok bir şey, kızlar. Büyük bir ticaret işi çıktı ama sizi yalnız bırakamayacağım için gitmeyeceğim.”

“Efendim, niye dertlendiniz?” demiş en büyükleri. “Siz uzakta olacağınız zamana yetecek kadar erzak hazırlayınız, bizi içeride bırakıp kapılara duvar ördürünüz, ne zaman kısmetse o zaman görüşürüz.”

Tüccar öyle yapmış. Bol miktarda erzak almış, hizmetkârlarından birine her sabah yoldan en büyük kızına seslenmesini ve gerekli alışverişleri yapmasını buyurmuş. Kızlarıyla vedalaşırken de, “Rosa sana ne getireyim istersin?” diye sormuş.

O da, “Gök rengi bir elbise!” demiş.

“Peki ya sen Giovannina?”

“Elmas rengi bir elbise.”

“Peki ya sen Ninetta?”

“Bana gümüş bir saksıda güzel bir hurma dalı getirmenizi isterim, efendim. Ola ki, getirmeyecek olursanız, yük geminiz ne ileri ne de geri gidebilsin.”

“Uğursuz seni!” demiş ablaları. “Babana bir büyü yapmış olabileceğini bilmiyor musun?”

“Hayır,” demiş tüccar, “ona kızmayın, küçük o daha, bırakın konuşsun.”

Tüccar yola çıkmış ve uygun yere demir atmış. İşlerini bitirince Rosa’nın elbisesini ve Giovannina’nın elbisesini almış ama Ninetta’nın hurma dalını unutmuş. Demir alıp da denizin ortasına geldiğinde korkunç bir fırtına kopmuş. Yıldırımlar, şimşekler, gök gürültüsü, su, koca koca dalgalar, derken gemi ne ileri ne de geri gider olmuş.

Kaptan ne yapacağını şaşırmış. “Bu fırtına da nereden çıktı?” İşte o zaman tüccar kızının büyüsunü hatırlamış. “Kaptan, bir alışveriş yapmayı unuttum. Kurtulmak istiyorsak, dümen kıralım.”

Nasıl olmuş bilinmez ama dümeni kırar kırmaz hava değişmiş ve limana, pupa yelken geri dönmüşler. Tüccar gemiden inmiş, hurma dalını alıp gümüş bir saksıya dikmiş ve gemiye dönmüş. Denizciler yelken açmış ve üç gün süren sakin bir yolculuğun ardından gemi gideceği yere varmış.

Bu arada tüccar uzaktayken kızlar duvar örülü evde kalmışlar. Hiçbir eksikleri yokmuş, avluda bir kuyu da varmış, bu sayede istedikleri zaman su da alabiliyorlarmış. Günlerden bir gün, en büyükleri kuyuya yüksüğünü

düşürmüş. Ninetta da, “Kaygılanmayın, ablalarım! Beni kuyuya indirin, yüksüğü alırım!” demiş.

“Kuyuya inmek mi? Şaka mı yapıyorsun?” demiş en büyük abla.

“Evet, yüksüğü almak için kuyuya inmek istiyorum!” deyince ablaları onu indirmiş.

Yüksük su yüzeyindeymiş, Ninetta onu almış ama başını kaldırdığında kuyunun duvarında bir delik görmüş, oradan ışık süzülüyormuş. Tuğlalardan birini çıkarmış, ileride çok güzel bir bahçe olduğunu görmüş, orada her çeşit çiçek, ağaç ve meyve varmış. Tuğlaları çeke çeke bir geçit açmış ve bahçenin içine girmiş, onu orada en güzel çiçekler, en güzel meyveler bekliyormuş. Önlüğünü onlarla doldurmuş, tekrar kuyunun dibine dönmüş, tuğlaları geri koymuş ve ablalarına seslenmiş: “Beni yukarı çekin!” Ve gül gibi taze, yukarı çıkıvermiş.

Ablaları onun kuyudan, önlüğünde yaseminler ve kirazlarla çıktığını görmüşler. “Bu güzel şeyleri nereden aldın?”

“Size ne? Yarın beni gene indirirsiniz, geri kalanını alırız.”

O bahçe, Portekiz Kralı’nın bahçesiymiş. Tarhlarının yağmalandığını gören prens, zavallı bahçıvana kükreymiş.

“Hiç bilmiyorum, bu nasıl olur?” diyormuş bahçıvan ama prens bundan böyle daha dikkatli olmasını, aksi takdirde başının yanacağını söylemiş.

Ertesi gün Ninetta bahçeye inmeye hazırmış. Ablalarına, “Kızlar, beni indirin!” demiş.

“Sen oynattın mı, içtin mi, ne yaptın?”

“Hayır, deli de, sarhoş da değilim! İndirin beni aşağı.” Onu indirmek zorunda kalmışlar.

Ninetta tuğlaları çekip bahçeye inmiş. Çiçekler, meyveler, derken önlüğünü bir güzel doldurmuş, ardından da, “Beni yukarı çekin!” diye seslenmiş. Ama tam gitmek üzereyken, prens camdan bakıyormuş ve kızı tavşan gibi zıplarken görünce bahçeye koşmuş ama onu kaçırmış. Bahçıvanı çağırmış: “O kız nereden geçti?”

“Hangi kız Majesteleri?”

“Bahçemdeki çiçek ve meyveleri alan kız.”

“Yemin ederim ki ben hiçbir şey görmedim, Majesteleri.”

“Tamam, o zaman yarın ben gözcülük edeceğim.”

Zira ertesi gün, bir çalılığın arkasına saklanmış ve kızın tuğlaların arasından çıktığını, içeri girdiğini, önlüğünü göğsüne dek çiçek ve meyvelerle doldurduğunu görmüş. Prens, kızı yakalamak için saklandığı yerden fırlamış ama kız bir kedi gibi çeviklikle duvardaki deliğe atlamış, tuğlalarla deliği kapatmış ve ortadan kaybolmuş. Prens, duvarın her bir yanına bakmış ama tuğlaların yerinden oynadığı yeri bulamamış. Bir gün beklemiş, iki gün beklemiş ama yakalandığı için korkan Ninetta kuyuya bir daha inmemiş. Kızı bir peri kızı kadar güzel bulan prensin huzuru kaçmış, hasta düşmüş ve krallıktaki hiçbir doktor derdine çare olamamış. Kral bütün doktorlara, bilge ve âlimlere danışmış. Onunla konuş, bununla konuş derken söz Bilgesakal’a gelmiş. “Majesteleri,” demiş Bilgesakal, “oğlunuza, hoşlandığı bir kız olup olmadığını sorunuz, çünkü eğer varsa her şey açıklığa kavuşur.”

Kral oğlunu çağırıp sormuş. Oğlu da her şeyi anlatmış. O kızla evlenmezse rahat edemeyecekmış. Bilgesakal, “Majesteleri, üç gün boyunca sarayda davetler verin, soylusundan köylüsüne her anne babanın kızlarını buraya getirmesi gerektiğini, bunu yapmayanın ölüm cezasına çarptırılacağını buyurun!” demiş. Kral bunu kabul etmiş ve duyuruyu ilan ettirmiş.

Bu sırada tüccar yolculuğundan geri dönmüş, kapıların duvarlarını kırdırmış ve Rosa ile Giovannina’ya elbiselerini, Ninetta’ya da gümüş saksının içindeki hurma dalını vermiş. Rosa ile Giovannina bir fırsat çıksa da, bir baloya gidebilsinler diye sabırsızlanıyorlarmış ve elbiselerini dikmeye koyulmuşlar. Ninetta ise hurma dalıyla odaya kapanıyormuş, o ne şenlik, ne balo düşünüyor-muş. Babası ve ablaları onun deli olduğunu söylüyorlar-mış.

Duyuru ilan edildiğinde tüccar evine dönmüş ve haberi kızlarına vermiş. Rosa ile Giovannina, “Ne güzel! Ne güzel!” demişler; Ninetta ise omuz silkmiş, “Siz gidin, benim canım gitmek istemiyor!” demiş.

“Olmaz, kızım!” demiş babası. “Gitmeyene ölüm cezası varmış, ölümle şaka olmaz.”

“Beni ne ilgilendirir? Üç kızınız olduğunu kim bilecek ki? İki kızınız varmış gibi yapın.”

“Olmaz, gelmen lazım!”, “Hayır, gelmeyeceğim!” derken ilk balo daveti akşamında Ninetta evde kalmış.

Ablaları çıkar çıkmaz, Ninetta hurma dalıyla konuşmuş ve şöyle demiş:

Hattula, Puttula

Çık dışarı, Nina'yı hazırla,

O hiç olmadığı kadar güzel ola.

Bu sözlerin üzerine, hurma dalından bir peri çıkmış, ardından bir peri daha çıkmış ve başka başka pek çok peri daha çıkmış. Hepsinin elinde, eşi benzeri olmayan elbise ve mücevherler varmış. Nina'nın etrafına toplanmışlar, kimi onu yıkamış, kimi örgülerini açmış, kimi giydirmiş. Çabucak baştan aşağı giydirmişler, ona kolyeler, pırlantalar, değerli taşlar takmışlar. Bir yıldız gibi parladığında, Ninetta arabaya binmiş, saraya gitmiş, merdivenleri çıkmış ve herkesin ağzı bir karış açık kalmış.

Prens gelmiş, onu tanımış; hemen krala koşup söylemiş. Sonra kıza gitmiş, reverans yapmış ve ona, “Nasılsınız, soylu genç hanım?” diye sormuş.

“Yazın nasılsa kışın da öyleyim.”

“Adınız nedir, size nasıl seslenirler?”

“Adımla.”

“Peki nerede kalıyorsunuz?”

“Kapılı evde.”

“Hangi sokakta?”

“Toz kalkan sokağında.”

“Soylu genç hanım, siz beni öldürüyorsunuz!”

“Buyurunuz!”

Ve böyle nezaketle konuşarak bütün akşam, prensin nefesi kesilene dek dans etmişler, kız ise taze gül gibiymiş. Balo bitince, oğlu için kaygılanan kral, kimseye fark

ettirmeden, hizmetkârlarına soylu genç hanımı izleyip nerede oturduğunu öğrenmelerini söylemiş. Kız arabaya binmiş ama izlendiğini fark edince, başındaki örgüleri açınca yere inci ve kıymetli taşlar saçılmış.

Hizmetkârlar, yem gagalayan tavuk gibi, incilerin üzerine atlamışlar, genç hanım da kaçmış gitmiş! Atları kamçılarlatmış ve ortadan kaybolmuş.

Eve ablalarından önce varmış ve şöyle demiş:

Hattula, Puttula

*Çık dışarı, Nina'nın ev kıyafetlerini hazırla,
O önce nasıldıysa gene öyle ola.*

Üzerinden elbiseleri çıkmış, bildik ev kıyafetlerini giymiş.

Ablalar eve dönmüş: “Ninetta, Ninetta, ah bir bilsen balo ne güzeldi! Seni biraz andıran, güzel, soylu bir genç hanım vardı. Hani burada olduğunu bilmesek, onu sen sanırdık...”

“Evet, hurmalarımla bendim o...”

“Ama yarın akşam gelmelisin bak...”

Bu arada kralın hizmetkârları saraya elleri boş dönmüşler. Kral da, onlara, “Hainler! Bir avuç para için emirlerime karşı geldiniz! Yarın akşam onu evine dek izlemezseniz, vay halinize!” demiş.

Ninetta, ertesi akşam, baloya ablalarıyla birlikte gitmeyi yine istememiş. Ablaları, “Bu kız hurma dalının başında dura dura deliriyor! Haydi biz gidelim!” demiş ve gitmişler. Ninetta hemen dalına yönelmiş:

Hattula, Puttula

Çık dışarı, Nina'yı hazırla,

O hiç olmadığı kadar güzel ola.

Ve periler başındaki örgüleri açmışlar, ona gala kıyafeti giydirmişler, onu mücevherle donatmışlar.

Sarayda herkes, özellikle de ablaları ve babası, ona hayranlıkla bakmış. Prens hemen yanına yaklaşmış.

“Soylu genç hanım, nasılsınız?”

“Yazın nasılsa kışın da öyleyim.”

“Adınız nedir, size nasıl seslenirler?”

“Adımla.” Ve konuşma böyle sürmüştü gitmiş.

Prens ahnmıyormuş, kızı dansa kaldırmış. Bütün akşam dans etmişler.

“İnanılır gibi değil!” diyormuş ablaları kendi aralarında. “Bu kız tıpkı Ninetta!”

Prens kızı arabaya geçirdiğinde, kral da hizmetkârlarına işaret etmiş. İzlendiğini fark eden Ninetta, bir avuç altın para atmış: Ama bu sefer altınları hizmetkârların yüzüne attığı için kiminin burnu çizilmiş, kiminin gözü kapanmış, bu sayede kız arabanın izini kaybetmelerini sağlamış ve hizmetkârların saraya dayak yemiştense beter halde dönmelerine neden olmuş, öyle ki kral bile onlara merhamet etmiş. Ama şöyle demiş: “Yarın akşam son balo var. Bir şekilde bir şeyler öğrenmek lazım.”

Bu sırada Ninetta dalına şöyle diyormuş:

Hattula, Puttula

*Çık dışarı, Nina'nın ev kıyafetlerini hazırla,
O önce nasıldıysa gene öyle ola.*

Kızın üzerindeki göz açıp kapayana kadar değişmiş ve ablaları eve geldiğinde öylesine güzel giyinmiş, mücevherlerle bezeli kızın ona nasıl da benzediğini bir kez daha söylemişler.

Üçüncü akşam, her şey önceki gibi olmuş. Nina saraya gitmiş, hiç olmadığı kadar güzel ve göz alıcıymış. Prens onunla daha da uzun dans etmiş, aşktan mum gibi eriyormuş.

Ninetta, zaman ilerleyip de, kralın huzuruna çağrılınca oradan ayrılmak istemiş. Tir tir titreyerek kralın huzurunda eğilmiş.

“Kızım” demiş Kral. “Beni iki akşam atlattın ama bu akşam bunu yapamayacaksın.”

“Ben ne yaptım ki Majesteleri?”

“Oğlum senin aşkınla yanıp tükeniyor. Kaçabileceğini sanma.”

“Peki, hakkımdaki hüküm nedir?”

“Hüküm şu: Prensini eşi olacaksın.”

“Majesteleri ben kendim karar veremem! Bir babam, iki de ablam var.”

“Baban huzuruma çağrılın.”

Zavallı tüccar, kralın onu çağırdığını duyduğunda, aklından şunu geçirmiş: “Kralın daveti iyiye alamet değil” ve tüyleri diken diken olmuş çünkü vicdanını rahat-

sız eden pek çok şey varmış. Ama kral onun her bir hatasını affetmiş ve Ninetta'yı oğluna istemiş. Ertesi gün prens ile Ninetta'nın düğünü için krallık kilisesi açılmış.

Onlar ermiş muradına, biz çıkalım kerevetine.

Elma Kız

Floransa Masalı

Bir zamanlar bir kral ile bir kraliçe yaşarmış, çaresizlik içindeymişler çünkü çocukları yokmuş. Kraliçe, “Elma ağacı elmalar veriyor, peki ama ben niye çocuk doğuramıyorum?” diyormuş.

Derken, kraliçe çocuk yerine elma doğurmuş. Elma o kadar güzel, o kadar renkliymiş ki, hiç böyle güzeli görülmemiş. Kral da elmayı taraçasına, altın bir tepsiye koymuş.

Bu kralın hemen karşısında bir başka kral oturuyormuş; bu kral diğer kralın taraçasında, yıkanan ve güneşte saçlarını tarayan, elma gibi kırmızı ve beyaz, güzel mi güzel bir kız görmüş. Ağzı açık bakakalmış çünkü ömrü boyunca böylesine güzel bir kız görmemiş. Ama kız bakıldığını fark eder etmez, hemen tepsiye koşmuş, elmanın içine gitmiş ve görünmez olmuş. Kral ona âşık olmuş.

Düşünmüş taşınmış, karşı sarayın kapısını çalmaya gitmiş ve kraliçeye, “Majesteleri, sizden bir ricam olacak!” demiş.

“Seve seve, Majesteleri; biz komşuyuz, birbirimize elbet yardımımız dokunacak...” demiş kraliçe.

“Taraçanızdaki o güzel elmayı almak isterim.”

“Ne diyorsunuz, Majesteleri? Siz benim o elmanın annesi olduğumu, onun doğması için kendimi nasıl yiyip bitirdiğimi bilmiyor musunuz?”

Ama kral o kadar söz söylemiş, o kadar ısrar etmiş ki, komşuluk hatırı nedeniyle kraliçe ona hayır diyememiş. Böylelikle kral elmayı kendi odasına götürmüş. Kızın yıkanması ve taranması için her şeyi hazır ediyormuş, kız da her sabah ortaya çıkıyor, yıkanıyor ve taranıyormuş, kral da ona bakıyormuş. Kız bundan başka hiçbir şey yapmıyormuş. Yemek yemiyor, konuşmuyormuş. Sadece yıkanıyor, saçlarını tarıyor, sonra da elmanın içine geri dönüyormuş.

Bu kral, üvey annesiyle birlikte oturuyormuş. Üvey anne, kralın boyuna odasına çekildiğini görünce şüphelenmeye başlamış, “Oğlumun neden hep odaya kapanıp durduğunu bilmek için neler neler vermem!” diyormuş.

Derken savaş haberi gelmiş ve kral saraydan ayrılmak zorunda kalmış. Elmayı bırakacağı için, içi kan ağlıyormuş! En sadık hizmetkârını çağırıp, “Sana odamın anahtarını bırakıyorum. Dikkat et içeri kimse girmesin. Elmadaki kız için her gün su ve tarak hazırla, hiçbir ekşiği olmamasını sağla. O sonra bana her şeyi anlatır, ona göre!” demiş.(Bu doğru değilmiş, kız tek bir söz etmiyormuş ama kral, hizmetkârına gene de böyle söylemiş.) “Dikkat et, ben yokken kılına bir zarar gelecek olursa, kellen uçar.”

“Hiç şüphenez olmasın, Majesteleri, elimden geleni yapacağım.”

Kral gider gitmez, üvey anne kraliçe odaya girmek

için kolları sıvamış. Hizmetkârın şarabına afyon koydurmuş, hizmetkâr uyuyakaldığında da anahtarı çalmış. Odanın kapısını açmış, bütün odayı aramış taramış, arıyor, arıyor ama hiçbir şey bulamıyormuş. Altın meyve tabağındaki o güzel elma varmış sadece.

“Saplantısı bu elma olmalı!”

Kraliçelerin kemerlerinde hep bir kama vardır. Kraliçe kamasını almış, elmayı kesmeye başlamış. Her kesikten oluk oluk kan akıyormuş. Kraliçe korkmuş, kaçmış, anahtarı uyuyan hizmetkârın cebine geri koymuş.

Hizmetkâr uyanınca, başına ne geldiğini bir türlü anlayamamış. Kralın odasına koşmuş ve odanın kan gölüne döndüğünü görmüş. “Ah başıma gelenler! Ne yapacağım şimdi?” demiş ve kaçmış.

Bir peri olan ve sihirli tozların hepsine sahip olan teyzesine gitmiş. Teyze büyüye uğramış bütün elmalar için etkili, sihirli bir toz, büyüye uğramış kızlar için de bir başka toz almış, ikisini karıştırıp ona vermiş.

Hizmetkâr elmanın yanına dönmüş, bütün kesiklerine bu tozdan sürmüştü. Elma çatlamış ve içinden sargı bezli, yara bantlı bir kız çıkmış.

Kral geri dönmüş ve kız, hayatında ilk kez konuşmuş: “Üvey annen beni kamayla çizdi ama hizmetkârın beni iyileştirdi. On sekiz yaşımdayım ve büyüden kurtuldum. İstedüğün takdirde eşin olurum!” demiş.

Kral da, “İstemez olur muyum hiç!” demiş.

İki komşu sarayda sevinç içinde kutlama yapılmış. Sadece üvey anne eksikmiş çünkü kaçmış ve ondan haber alan da olmamış.

Onlar ermiş muradına, biz çıkalım kerevetine.

Güneş'in Kızı

Pisa Masalı

Bir kral ile bir kraliçenin, uzun süre bekledikten sonra, sonunda bir bebekleri olmak üzereymiş. Kız mı erkek mi olacağını ve hangi gezegenin etkisi altında doğacağını bilmek için bir astrolog çağırmışlar. Astrologlar yıldızlara bakmışlar ve bir kız çocuk doğacağını, yirmi yaşına gelmeden Güneş'i kendine âşık edeceğini ve Güneş'ten bir kızı olacağını söylemişler. Kral ile kraliçe kızlarının gökyüzünde bulunan ve evlenemeyecek olan Güneş'ten bir bebeği olacağını öğrenince bozulmuşlar. Ve bu kadere bir çare bulmak için, Güneş'in bile derinliklerine ulaşamayacağı kadar yüksek pencereleli bir kule yaptırmışlar. Yirmi yaşına dek, Güneş onu, o da Güneş'i görmesin diye, dadısıyla birlikte bebek kuleye kapatılmış.

Dadının, kralın kızıyla yaşıt bir kızı varmış, iki kız kulede beraberce büyümüşler. Neredeyse yirmi yaşına gelmişler ki, günlerden bir gün o kulenin dışında, dünyada görülecek kim bilir ne güzellikler vardır diye konuşurlarken, dadının kızı, "Sandalyeleri üst üste koyup pencerelere tırmanmayı deneyelim mi? Dışarıda neler olduğunu bir görmüş oluruz!" demiş.

Derken sandalyelerle öyle yüksek bir yığın yapmışlar ki, pencereye ulaşmayı başarmışlar. Camdan bakmışlar ve ağaçları, nehri, uçan balıkçıları, tepedeki bulutları ve de Güneş'i görmüşler. Güneş, kralın kızını görmüş, ona âşık olmuş ve ışınlarından birini ona göndermiş. O ışının kıza dokunmasıyla, kız, Güneş'in kızını dünyaya getirmeyi bekler olmuş.

Güneş'in kızı kulede doğmuş, kralın hışmından korkan dadı da onu kraliçelere layık altın bezlere sarmış, bir bakla tarlasına götürüp terk etmiş. Kısa zaman sonra, kralın kızı yirmi yaşını doldurmuş, tehlikenin geçtiğini düşünen baba da onu kuleden çıkarmış. Her şeyin zaten olup bittiğini bilmiyormuş; Güneş'in ve kendi kızının bebeği o sırada bakla tarlasında, terk edilmiş haldeymiş, ağlıyormuş.

O tarladan, ava gitmekte olan bir başka kral geçmiş. Ağlama sesi duymuş ve baklaların arasında bezlere sarılı halde duran küçük yavruya karşı merhamet duymuş. Onu yanına alıp karısına götürmüş. Ona bir sütannesi bulmuşlar ve bebek, o kralın ve kraliçenin çocuğuymuş gibi, onların yaşça kendisinden birazcık daha büyük oğluyla birlikte büyümüş.

Delikanlıyla kız birlikte büyümüşler, büyüdüklerinde de birbirlerine âşık olmuşlar. Kralın oğlu her ne pahasına olursa olsun kızla evlenmek istiyormuş ama kral, oğlunun terk edilmiş bir kızla evlenmesini istemiyormuş, bu yüzden de kızı saraydan uzaklaştırmış, oğlunun onu unutması umuduyla kızı uzak ve ıssız bir eve sürgün etmiş. Kızın, Güneş'in kızı olduğunu, sihir yapabildiğini ve

insanların bilmediği bütün h nerlere sahip olduğunu aklından bile ge irmiyormuş.

Kız uzaklaştırılır uzaklaştırılmaz kral, oğluna krallık ailesinden bir gelin aramış ve düğün tarihi tespit edilmiş. Düğün günü, bütün akrabalara, dostlara, yakınlara nikâh şekeri gönderilmiş; akraba, eş dost listesinde bakla tarlasında bulunan kızın da adı geçtiğinden, elçiler ona da nikâh şekeri vermeye gitmişler.

Elçiler kapıyı çalmış. Güneş'in kızı kapıyı a mak için aşağı inmiş ama başı yokmuş. "Ah, pardon," demiş, "başımı tuvalette unutmuşum. Bir gidip alayım onu." El ilerle birlikte yukarı çıkmış, başını boynuna takmış ve gülümsemiş.

"Size düğün hediyesi olarak ne versem?" demiş ve elçileri mutfağa götürmüş. "A ıl fırın!" demiş ve fırın açılmış. Güneş'in kızı elçilere gülümsemiş. "Odun, fışına gir!" ve odun fışının i ine girivermiş. Güneş'in kızı elçilere bir kez daha gülümsemiş, "Fırın yan ve ısındığın zaman beni çağır!" demiş. Sonra elçilere yönelmiş, "Bana neler anlatacaksınız bakalım?" demiş.

Elçilerin saçları diken diken olmuş, benizleri  l  gibi solmuş, bir söz söylemeye çalışmışlar, derken fırın, "Hanımefendi!" diye seslenmiş.

Güneş'in kızı, "Bekleyiniz!" demiş ve bütün bedeniyle, kızgın fışının içine girmiş, içinde dönmüş, tekrar dışarı çıkmış. Elinde güzelce pişmiş, altın gibi parlak güzel bir tepsi fışında makarnayla çıkmış. "Bunu düğün yemeği olarak krala götürün."

Elçiler gözleri yuvalarından çıkmış halde saraya vardıklarında, gördüklerini kısık sesle anlatmışlar ama kimse bunlara inanmak istememiş. Ancak kızı kıskanan gelin (kızın, eskilerde onun kocasının sevgilisi olduğunu bilmeyen yokmuş), “Ah, bunlar evdeyken benim de hep yaptığım şeylerdi!” demiş.

“Tamam” demiş damat. “Madem öyle bizim için aynısını burada da yapacaksın.”

Gelin, “Tabii, evet, bakalım, yaparız!” demeye çalışmış ama delikanlı onu hemen mutfağa götürmüştü.

“Odun, fırına gir!” diyormuş gelin ama odun kıpırdamıyormuş. “Ateş, yan!” diyormuş ama fırın yanmıyormuş. Fırını hizmetkârlar yakmış; gelin öyle gururluymuş ki, fırın ısındığında içine girmek istemiş. Girer girmez de yanmış kül olmuş.

Aradan biraz zaman geçtikten sonra, kralın oğlu başka bir eş almaya razı olmuş. Düğün günü, elçiler, nikâh şekerlerini götürmek için tekrar Güneş’in kızına gitmişler. Kapıyı çalmışlar, Güneş’in kızı kapıyı açmak yerine duvardan geçerek dışarı çıkmış. “Kusura bakmayın!” demiş. “Kapı içeriden açılmıyor. Her defasında duvardan geçip dışarıdan açmam gerekiyor. İşte şimdi tamam, içeri girebilirsiniz.”

Onları mutfağa götürmüştü. “Evlenen kral oğluna ne hazırlasam? Haydi, haydi odun, hemen ateşe! Fırın, yan!” Ve bir anda, soğuk terler döken elçilerin önünde hepsi oluvermiş.

“Tava ocağa git! Yağ, tavaya gir! Kızardığında da çağır beni!”

Kısa süre sonra, yağ seslenmiş: “Hanımım kızardım!”

“İşte geldim!” demiş Güneş’in kızı gülümseyerek, parmağını kızgın yağa daldırmış ve parmakları balıklara dönüşmüş: On parmağı, çok güzel on tane kızarmış balık olmuş, Güneş’in kızı onları kendi paketlemiş çünkü bu arada parmakları gene belirmiş ve paketi gülümseyerek elçilere vermiş.

Yeni gelin, şaşkınlık içindeki elçilerin anlattıklarını duyunca, diğeri gibi kıskanç ve hırslı olduğundan, o da: “Güzeller ama siz bir de benim yaptığım balıkları görse-niz!” demeye başlamış.

Damat onun bu sözü üzerine kızgın yağ dolu bir tava hazırlatmış. Kibirli kız da tavanın içine parmaklarını sokmuş ve öyle kötü yanmış ki, fenalaşıp ölmüş.

Ana Kraliçe elçilere kızmış: “Ne hikâyeler anlatıyor-sunuz öyle! Sizin yüzünüzden bütün gelinler ölüyor!” demiş.

Derken kralın oğluna üçüncü bir gelin bulmuşlar ve elçiler düğün günü gene nikâh şekeri götürmeye gitmiş.

Kapıyı çaldıklarında Güneş’in kızı, “İşte burada-yım!” demiş. Elçiler etraflarına bakmışlar ve kızı havada görmüşler. “Örümcek ağının üzerinde iki adım atıyor-dum. Şimdi aşağı iniyorum!” demiş ve nikâh şekerlerini almak için örümcek ağından inmiş.

“Bu defasında ne hediye edeceğimi gerçekten de bil-miyorum!” demiş. Düşünmüş taşınmış, sonra da, “Bıçak, buraya gel!” diye seslenmiş. Bıçak gelmiş, kız alıp kula-ğın kesmiş. Başının içinden kulağına giden, hani sanki beyninden çıkan, yumak şekline girmiş altın bir dantel

varmış, kız danteli çekip duruyormuş, dantel de çek çek bitmiyormuş. Sonunda dantel bitmiş, kız da kulağını eski yerine takmış, sonra parmağıyla şöyle bir vurmuş ve kulağı önceki gibi olmuş.

Dantel öyle güzelmiş ki, saraydaki herkes nereden geldiğini bilmek istiyormuş; elçiler de Ana Kraliçe'nin yasağına karşın kulak hikâyesini anlatmaya koyulmuşlar.

“Ah!” demiş yeni gelin. “Ben elbiselerimin hepsini o yolla edindiğim dantellerle süsledim”

“Al bıçağı da dene bakalım!” demiş damat.

O kendini bilmez kız da kulağını kesmiş: İçinden dantel yerine oluk oluk kan akmış ve gelin ölmüş.

Kralın oğlu eşlerini bir bir yitirmeye devam ediyormuş, bir yandan da diğer kıza gittikçe daha çok âşık oluyormuş. Sonunda hasta düşmüş, yemeden içmeden kesilmiş, yüzü gülmez olmuş, hayatta kalması için ne yapılması gerektiğini de kimsecikler bilmiyormuş.

Derken yaşlı bir büyücü çağırtmışlar, o da, “Ona arpa lapası yedirmek lazım ama arpanın bir saat içinde ekilmesi, filizlenmesi, pişmesi ve lapa haline gelmesi şart!” demiş.

Kral umutsuzluk içindeymiş çünkü böyle bir arpa ne duyulmuş, hiç görülmüş bir şeymiş. Hal bu olunca akıllarına olağanüstü pek çok şey yapmasını bilen o kız gelmiş ve onu çağırtmışlar.

“Evet, evet, nasıl bir arpa olduğunu anladım” demiş kız ve bunu söylemesiyle, arpanın dikilmesi, filizlenmesi, gelişmesi bir olmuş, kız arpayı toplamış, daha bir saat geçmeden de lapayı yapmış.

Lapayı, yatağında gözleri kapalı duran delikanlıya kendisi götürmek istemiş. Ama lapanın tadı kötüymüş ve kralın oğlu bir kaşık alır almaz tükürmüş, tükürdüğü de kızın gözüne isabet etmiş.

“Sen bana, Güneş’in kızının, kral torununun gözüne arpa lapası mı tükürüyorsun?”

“Sen Güneş’in mi kızıydın?” demiş yakınlarda duran kral.

“Evet, öyleyim.”

“Ve sen kral torunu musun?”

“Evet, öyleyim.”

“Biz de seni annesi babası meçhul bir kız sanıyorduk! O halde oğlumuzla evlenebilirsin!”

“Tabii ki evlenebilirim!”

Kralın oğlu hemen o an iyileşmiş ve o günden itibaren diğer kadınlar gibi olup tuhafliklar yapmayı bırakan Güneş’in kızıyla evlenmiş.

Üç Narın Aşkı

Süt-gibi-beyaz-kan-gibi-kırmızı

Abruzzi Masalı

Bir kralın oğlu sofrada yemek yiyormuş. Lor peynirini keserken parmağı kesilmiş ve bir kan damlası peynirin üstüne akmış. Annesine, “Anne, süt gibi beyaz, kan gibi kırmızı bir kadınıml olsun isterim!” demiş.

“Oğlum, beyaz olan kırmızı değildir, kırmızı olan da beyaz değildir. Ama ara bul istersen.”

Delikanlı yola koyulmuş. Yürümüş de yürümüş, derken bir kadına rastlamış: “Nereye delikanlı?”

“Sana ne söyleyeyim, sen kadınsın!”

Yürümüş de yürümüş, derken bir ihtiyara rastlamış. “Nereye delikanlı?”

“Sana ne aradığımı elbette ki söylerim, ihtiyar amca, sen kuşkusuz benden iyi bilirsin. Süt gibi beyaz, kan gibi kırmızı bir kadın arıyorum.”

İhtiyar da, “Oğlum, beyaz olan kırmızı, kırmızı olan da beyaz değildir. Ama sen bu üç narı al. Onları aç, içinden ne çıktığına bak ama bu dediğimi sadece çeşmenin yanında yap.”

Delikanlı narı yarmış ve içinden süt gibi beyaz, kan gibi kırmızı çok güzel bir kız çıkmış ve hemen şöyle haykırarak:

*Altın dudaklı delikanlı,
Bana içecek ver, yoksa yitiririm canımı.*

Kralın oğlu avucuna su doldurmuş ve kıza uzatmış ama suyu zamanında verememiş. Güzel kız ölmüş.

Diğer narı yarmış ve içinden bir başka güzel kız daha çıkmış.

*Altın dudaklı delikanlı,
Bana içecek ver, yoksa yitiririm canımı.*

Kıza su götürmüş ama götürdüğünde kız artık hayatta değilmiş.

Üçüncü narı yarmış ve içinden diğer ikisinden de güzel bir kız çıkmış. Delikanlı onun yüzüne su atmış ve kız yaşamış.

Kız anadan üryanmış, delikanlı onun üzerine kendi mantosunu geçirmiş, “Bu ağaca tırman, ben üzerini örtmek için elbise, seni saraya götürmek için de araba alıp geleceğim!” demiş.

Kız ağacın üzerinde, çeşmenin yanında kalmış. Çirkin Saracina her gün o çeşmeden su almaya gidermiş. O gün testiyle su alırken, suyun üzerinde ağaçta duran kızın yansımasını görmüş.

*Ben madem böylesine güzelim,
Testiyle su almaya neden gideyim?*

Ve pek de düşünmeden, testiye yere fırlatıp kırmış. Eve dönmüş, hanımı da ona, “Çirkin Saracina! Eve susuz ve

testisiz gelmeye nasıl cüret edersin!” demiş. Kız bir başka testi almış ve çeşmeye geri gitmiş. Çeşmeye gittiğinde suda gene aynı görüntüyü görmüş. “Ah nasıl da güzelim!” demiş.

*Ben madem böylesine güzelim,
Testiyle su almaya neden gideyim?*

Ve testiye gene yere atmış. Hanım onu tekrar azarlamış, kız da çeşmeye geri gitmiş, bir testi daha kırmış ve o zamana dek ağacın üzerinde durup seyretmekle yetinen kız, kendini tutamayıp gülmüş.

Çirkin Saracina gözlerini kaldırmış ve onu görmüş. “Ah, siz misiniz? Bana üç testi kırdırdınız! Ama gerçekten de güzelsiniz! Durun bir, saçınızı tarayayım.”

Kız ağaçtan inmek istemiyormuş ama Çirkin Saracina ısrar etmiş: “İzin verin de saçınızı tarayayım, o zaman daha da güzel olursunuz.”

Kızı ağaçtan inmeye ikna etmiş, saçlarını açmış, başında büyük bir iğne olduğunu görmüş. İğneyi almış ve kızın kulağına saplamış. Kızın bir damla kanı akmış, ardından da ölmüş. Ama kan damlası yere değer değmez, gökçe güvercine dönüşmüş, gökçe güvercin de uçuvermiş.

Çirkin Saracina ağaca çıkıp tünemiş. Kralın oğlu at arabasıyla geri gelmiş ve kızı görür görmez, “Sen süt gibi beyaz, kan gibi kırmızıydın; nasıl olur da bu kadar kara oldun?” diye sormuş.

Çirkin Saracina da cevap vermiş:

*Güneş çıktı,
Tenim karardı.*

Kralın oğlu da, “Peki, nasıl oldu da sesin değişti?” diye sormuş.

O da şöyle demiş:

*Rüzgâr esti,
Sesim değişti.*

Kralın oğlu, “Ama önce çok güzeldin, şimdi ise çok çirkinsin!”

O da, şöyle demiş:

*Yel esti,
Suretim değişti.*

Kralın oğlu başka şey sormamış, kızı arabaya alıp eve götürmüştü.

Çirkin Saracina saraya kralın gelini olarak yerleşir yerleşmez, gökçe güvercin her sabah mutfak camına konar ve aşçıya şunu sorar olmuş:

*Ey aşçı, kötü mutfağın aşçısı,
Çirkin Saracina’yla ne yapıyor kocası?*

“Yiyor, içiyor, uyuyor!” diyormuş aşçı.

*Çorba bana,
Altın tüyler sana.*

Aşçı ona bir tabak çorba vermiş, gökçe güvercini de şöyle bir silkelenmiş, silkelenince üzerinden altın tüyler dökölüyormuş. Ertesi gün geri gelmiş:

*Ey aşçı, kötü mutfağın aşçısı,
Çirkin Saracina'yla ne yapıyor kocası?*

“Yiyor, içiyor, uyuyor!” demiş aşçı.

*Çorba bana,
Altın tüyler sana.*

Kız çorba içiyormuş, aşçı da altın tüyleri alıyormuş.

Bir zaman sonra, aşçı, kralın oğluna gidip her şeyi anlatmaya karar vermiş. Kralın oğlu söylenenleri dinlemiş, “Yarın gökçe güvercin geri geldiğinde, onu yakala ve bana getir, onu yanımda tutmak istiyorum” demiş.

Gizlice her şeyi dinlemiş olan Çirkin Saracina, gökçe güvercinin hayra alamet olmadığını düşünmüş ve ertesi gün, kuş mutfak penceresine konduğunda aşçıdan hızlı davranmış, bir şiş saplayıp onu öldürmüş.

Gökçe güvercin ölmüş. Ama bahçeye kanından bir damla düşmüş ve tam o yerde hemen bir nar ağacı filizlenmiş.

Bu ağacın bir özelliği varmış, ölmek üzere olan biri meyvesinden yediğinde deva buluyormuş. Çirkin Saracina'nın bir nar lütfetmesi için herkes kapıda sıra sıra diziliyormuş.

Sonunda ağaçta bir tek nar kalmış, bu hepsinden iriy-

miş. Çirkin Saracina da, “Bunu kendime saklamak istiyorum!” demiş.

Yaşlı bir kadın gelmiş, “Bana o narı verir misiniz? Kocam ölmek üzere!” demiş.

Çirkin Saracina, “Bir tek nar kaldı, onu süs olarak tutmak istiyorum!” demiş ama kralın oğlu, “Zavallıcığın kocası ölüyor, narı ona veriniz!” diyerek lafa karışmış.

Böylelikle yaşlı kadın eve narla dönmüş. Eve varınca kocasını ölü bulmuş. “Narı süs diye tutacağım demek ki!” demiş kadın.

Bu yaşlı kadın her sabah ayine gidiyormuş. Ayinde olduğu sırada, nardan kız çıkıyormuş. Kız, ateşi yakıyor, evi süpürüyor, yemek hazırlıyor ve sofraya kuruyormuş, sonra da tekrar narın içine giriyormuş. Yaşlı kadın eve döndüğünde her şeyi hazır buluyor ama ne olup bittiğini anlayamıyormuş.

Bir sabah günah çıkarmaya gitmiş ve her şeyi pedere anlatmış. Peder de, “Ne yapmanız lazım, biliyor musunuz? Yarın ayine gider gibi yapıp evde saklanın. Böylece size yemek hazırlayanın kim olduğunu görmüş olursunuz.”

Yaşlı kadın, ertesi sabah kapıyı kapar gibi yapmış ama gerçekte kapının arkasına saklanmış. Kız narın içinden çıkmış, temizlik yapmaya, yemek hazırlamaya başlamış. Yaşlı kadın içeri girince kızın narın içine saklanacak zamanı olmamış.

Yaşlı kadın ona, “Nereden geliyorsun?” diye sormuş.

“Nineciğim, Tanrı seni korusun, ne olur beni öldürme, beni öldürme.”

“Seni öldürmeyeceğim, nereden geldiğini bilmek istiyorum.”

“Ben narın içindeydin...” demiş ve hayat hikâyesini anlatmış.

Yaşlı kadın, kıza da tıpkı kendininkiler gibi köylü kıyafetleri giydirmiş (çünkü kız hâlâ anadan üryanmış) ve pazar günü onu yanına alıp ayine götürmüş. Kralın oğlu da ayindeymiş ve kızı görmüş. “Tanrım! O kız çeşmede bulduğum genç kıza nasıl da benziyor!” demiş ve yaşlı kadını yolda durdurmuş.

“O kız nereden geldi söyle bana!”

“Beni öldürme!” diye ağlamış yaşlı kadın.

“Korkma. Ben sadece nereden geldiğini bilmek istiyorum.”

“Bana verdiğiniz nardan geliyor.”

“O da mı nardan geliyor!” diye haykırmış kralın oğlu ve genç kıza, “Nasıl olur da narın içindeydiniz?” diye sormuş, kız da ona her şeyi anlatmış.

Kralın oğlu kızla birlikte saraya geri dönmüş ve ona her şeyi Çirkin Saracina’nın karşısında da anlattırmış. Kız sözünü bitirince, kralın oğlu Çirkin Saracina’ya, “Duydun mu?” demiş. “Seni ölüme mahkûm eden ben olmak istemiyorum. Bunu sen kendin yap.”

Çirkin Saracina da, kaçıışı olmadığını anlayınca, “Bana ziftten gömlek yaptırıp beni meydanın ortasında yakın!” demiş.

Ve böyle de yapılmış. Kralın oğlu da genç kıza evlenmiş.

Yazarın Notu

Büyülü Kuş kitabında olduğu gibi, burada yer alan masallar da *İtalyan Masalları* (Einaudi, Torino 1956 ve bunu izleyen baskılar) adlı derlememden alınmıştır. Bu masallar, derlememden daha önce, halk kültürleri araştırmacıları tarafından yayımlanmıştı; çalışmamda faydalandığım kaynaklar eserimin tam baskısının giriş ve dipnotlarında kapsamlı olarak belirtilmiştir. Burada yer alan masallar da, İtalya'nın her yerinde hemen hemen aynı şekilde anlatılan masallardır: *Maydanoziye*, *Üç Narın Aşkı*, *Yedi Başlı Ejderha*. Bunların "Sicilya masalı" ya da "Toscana masalı" olarak geçmelerinin nedeni, çeşitli lehçelerin arasından, anlatımı en zengin ve güzel olanını seçmiş olmamdır. Ancak zaman zaman onlara başka bölgelerin versiyonlarından aldığım öğeleri dahil ettiğim oldu. Sadece İtalya'da değil de, Avrupa'nın büyük bir kesiminin geleneğinde yer alan ortak masallarda, uluslararası halk kültüründeki yaygın motiflere sahip olmakla birlikte, kendi içinde tamamen özgün bir anlatı içerenler seçilmiştir. Venedik masalı olan *Yengeç Prens* ve bazı Sicilya masalları, örneğin *Dünyada Kaybolmuş* buna örnektir.

Sicilya masallarında, Giovanni Pitrè'nin lehçeyle yazmış olduğu dört ciltlik *Fiabe, novelle e racconti popolari siciliani* (Palermo 1875) eserinden seçki yaptığımı ve metinleri çevirmekle yetindiğimi belirtmem gerekir. Lehçeyle yazılmış metin bunu yapmaya uygun olduğunda, hep böyle yaptım. Kaynağın sadece İtalyanca bir özet ya da biçimsel olarak sönük İtalyanca bir versiyon olması, ya da benimkine çok uzak düşen bir üslubu olması halinde, metni “yeniden yazma” konusunda biraz daha serbest davrandım.